

รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

เรื่อง

ความสามารถทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่านิทาน
ของเด็กปฐมวัยอายุ 3-4 ปี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนวัดประทุมราษฎร์

ผู้วิจัย

นางสาวรุ่งระวี แดงประไพ

รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
รายวิชาการสัมมนา การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ 2
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต (ศูนย์กรุงเทพ)
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
เรื่อง
ความสามารถทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่านิทาน
ของเด็กปฐมวัยอายุ 3-4 ปี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนวัดประทุมราษฎร์

ผู้วิจัย

นางสาวรุ่งระวี แดงประไพ

.

รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
รายวิชาการสัมมนา การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ 2
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต (ศูนย์กรุงเทพ)
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

บทที่ 1 บทนำ

ภูมิหลัง

เด็กเป็นทรัพยากรที่สำคัญ และมีคุณสมบัติในการพัฒนาประเทศ ซึ่งพัฒนาการในวัยเด็ก จะเป็นพื้นฐานอันมั่นคงต่อไปในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กปฐมวัยเป็นวัยเริ่มต้นของชีวิต และนับว่าเป็นช่วงที่สำคัญ เพราะพัฒนาการทุกด้านเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่องกันเป็นพื้นฐานในการวางรากฐานของพัฒนาการทุกด้าน .สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ(2523 : บทนำ (ภาษาจึงมีความสำคัญสำหรับการใช้ในการสื่อสารเพราะสังคมในปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างยิ่ง ทำให้เกิดสภาพโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่เป็นสังคม แห่งยุคข่าวสารไร้พรมแดน การรับส่งข่าวสารทั่วโลกแห่งหนึ่งไปยังอีกโลกอีกแห่งหนึ่งเป็นไปอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง จนกล่าวได้ว่าหากผู้ใดสามารถรับรู้ข่าวสารได้เร็วกว่าย่อมมีความรู้ มีอำนาจ (Knowledge is a power) ในการต่อรอง ด้วยความสามารถในการตัดสินใจได้ถูกต้องและดีกว่า (บันลือ พฤษะวัน. 2543: 1) ภาษายังเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ชี้พัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคล เป็นสิ่งจำเป็นต่อการสื่อสารระหว่างบุคคล การอยู่ร่วมกันของมนุษย์ไม่ว่าชาติใด สังคมใด ย่อมต้องมีภาษาเป็นเครื่องมือช่วยในการติดต่อสื่อความหมายซึ่งกันและกันบุคคลที่สามารถใช้ทักษะภาษาได้ดีกว่าย่อมสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและราบรื่น เพื่อให้การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างราบรื่น ภาษาจึงเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ที่ต้องอาศัยทักษะการฟัง การพูด ซึ่งเป็นพื้นฐาน ของการอ่านและการเขียนในการติดต่อทำความเข้าใจกับผู้อื่นและให้ผู้อื่นเข้าใจในการส่งสารนั้น ฉะนั้นเพื่อให้การเรียนรู้ภาษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีการจัดกิจกรรมที่เริ่มตั้งแต่เด็กปฐมวัย เพราะจะทำให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียนวิชาต่างๆ ในอนาคต เนื่องจากเด็กต้องเรียนรู้ภาษา ต้องใช้ภาษาเพื่อการเรียนรู้ ด้วยเหตุนี้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรตระหนักถึงความสำคัญ และจัดประสบการณ์เรียนรู้ทางภาษาให้เหมาะสมกับเด็กในแต่ละวัย ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543: 9-12) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาเป็นสิ่งจำเป็นผู้เกี่ยวข้องควรจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ และการเรียนรู้ภาษาเป็นประเด็นที่ต้องพิจารณา นอกจากนี้ สิ่งที่ควรคำนึงถึงในการส่งเสริมทักษะทางภาษาให้กับเด็กปฐมวัยเพื่อให้เกิดขึ้นอย่างเต็มศักยภาพ ควรจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก เพราะสภาพแวดล้อมที่ดีและเหมาะสมเป็นสิ่งจำเป็นให้เกิดการเรียนรู้อย่างดียิ่งสำหรับเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับ สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (สิริมาภิญโญ อนันตพงษ์ 2550: อ้างอิงจาก Bruner. 1969: 60) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กเป็นสิ่งจำเป็นในการเป็นแรงเสริมให้เกิดการเรียนรู้สำหรับเด็ก

การพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยต้องเริ่มการสอนจากลำดับที่ง่ายไปหายาก จากสิ่งที่คุ้นเคยไปหาสิ่งที่เด็กไม่คุ้นเคย ซึ่งการเรียนรู้ภาษาของเด็กปฐมวัยนั้นสามารถเรียนภาษา มาตั้งแต่กำเนิด โดยการเรียนรู้ภาษาของเด็กเกิดขึ้นจากการสังเกตคำและพยายามออกเสียงแล้วพัฒนามาเป็นคำพูด เด็กปฐมวัยจะเริ่มเรียนรู้ภาษาเพิ่มขึ้นในแต่ละวัน เพื่อแสดงความรู้สึกของตนเองให้ผู้อื่นเข้าใจ เด็กจะสามารถพัฒนาภาษาโดยเริ่มจากความคุ้นเคยจากการได้ฟัง พูดคุย สนทนา โดยเด็กจะมีการเรียนรู้ภาษาอย่างต่อเนื่องแต่ยังไม่เข้าใจคำศัพท์หรือความหมายของคำต่างๆ สอดคล้องกับ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2547: 147-148) กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาของเด็กขึ้นอยู่กับความสนใจและการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม และเรียนรู้จากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวไปหาสิ่งที่อยู่ไกลตัว โดยเด็กจะเริ่มเรียนรู้จากการฟังแล้วเลียนแบบเสียง เลียนแบบการใช้คำ ซึ่งนำไปสู่การพูดด้วย การบอก การถาม การสนทนา การเล่าเรื่อง มาสานต่อเป็นคำศัพท์ นอกจากนั้น อารมณ์ สุวรรณपाल และปรีชา เนาว์เย็นผล (2539: 593-595) กล่าวว่า พัฒนาการทางภาษาพื้นฐาน 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนนั้นรูปแบบการเรียนรู้จะเป็นไปในด้านการฟังและการพูดเป็นส่วนมาก ซึ่งกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถทางภาษาในด้านการฟังและการพูดสำหรับเด็กปฐมวัยนั้นมีหลากหลายกิจกรรมด้วยกัน เช่น การเล่านิทาน การเล่นเกมบทบาท

สมมุติ การสนทนา การอภิปราย การร้องเพลง การเล่นเกม รวมทั้งการพูดคำคล้องจอง ซึ่งกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้สนทนาซักถามและแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ตัวอย่างกิจกรรมพัฒนาความสามารถด้านการฟัง นิรมล ช่างวัฒนธรรม (2541:26) กล่าวว่า สามารถจัดได้หลากหลายกิจกรรม เช่น การให้เด็กอธิบายหรือเล่าถึงภาพที่เห็น ทำท่าทางประกอบคำการพูด การเล่านิทาน ลำดับเรื่องตามนิยาย บอกชื่อและอธิบายสิ่งของ จำและอธิบายลักษณะของสิ่งของ อธิบายขนาด สี ของสิ่งของ เป็นต้น นอกจากนี้แล้ว กิจกรรมทางภาษาหากผู้ที่เกี่ยวข้องมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระและเต็มใจ กระตุ้นส่งเสริมให้เด็กได้ฟัง พูด ได้ตอบอย่างอิสระจะยิ่งช่วยส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถทางภาษาที่ดีขึ้น จากการจัดกิจกรรมที่หลากหลายดังกล่าว ได้สอดคล้องกับแนวคิดของ ฟอนทาน่า (Fontana. 1995: 28-29) กล่าวว่า กิจกรรมทางภาษาหากให้เด็กได้ฟังได้โต้ตอบ ได้คิด ได้สื่อสาร ได้พูดสนทนาบ่อยๆ และมีกิจกรรมที่หลากหลาย จะช่วยส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาไปในทางที่ดีขึ้น

นิทานเป็นสิ่งที่เด็กทุกคนให้ความสนใจ เกิดความสนุกเพลิดเพลิน สนสัมผัสภาพอย่างใกล้ชิดระหว่างเด็กกับผู้เล่านิทาน นอกจากนี้นิทานยังมีส่วนช่วยปรับเปลี่ยนทัศนคติ ความเชื่อ รวมทั้งตัวละครในนิทานยังเป็นแบบในการหล่อหลอมพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็กอีกด้วย จากความสำคัญของนิทานที่กล่าวมาแล้วนั้น คุณครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็กนำนิทานมาใช้กับเด็กจะต้องคำนึงถึงเนื้อหา และพัฒนาการทางภาษาของเด็กในแต่ละช่วงอายุ (พัฒนา ชัชพงศ์. 2551 : 24) กล่าวคือเด็กในวัย 3-6 ขวบ เป็นวัยที่เริ่มการเรียนรู้ภาษาเด่นชัดมาก ความคิดเริ่มสร้างสรรค์ของเด็กจะเป็นอย่างไร อนาคตอยู่กับการส่งเสริมเลี้ยงดูในช่วงเวลานี้เป็นสำคัญ พ่อแม่ควรส่งเสริมพัฒนาการหลายด้านไปพร้อมกัน เช่น อาหาร สังคมการเล่นดนตรีหรือการอ่าน เด็กไม่จำเป็นต้องมีของเล่นราคาแพง แต่พ่อแม่สามารถใช้สิ่งของที่มีอยู่ในบ้านเป็นของเล่นได้ ในส่วนของดนตรีไม่จำเป็นต้องเปิดเพลงให้ฟังเท่านั้น การเคาะจังหวะ เช่น การตบมือ เคาะไม้ หรือดนตรีล้วนๆ ที่ไม่มีเนื้อร้อง จะทำให้เด็กเรียนรู้จังหวะนอกจากนี้การอ่านนิทานให้ลูกฟังจะต้องมีเสียงสูงต่ำ มีจังหวะ นิทานทำให้เด็กมีจินตนาการ และถ้ามีเนื้อหาดี จะเป็นการปลูกฝังให้เด็กอยากทำความ (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2541 : 12-14) การเล่านิทานแต่ละแบบมีลักษณะเด่นในตัวเอง ควรจะเลือกใช้วิธีการเล่าแบบใด ขึ้นอยู่กับความถนัดและความเหมาะสมของเรื่องที่เล่าการเล่านิทานให้ได้ดีนั้น ผู้เล่าต้องมีเทคนิค และศิลปะในการเล่านิทาน ซึ่งในการเล่านิทานแต่ละครั้งต้องทำความเข้าใจกับนิทานที่จะเล่าจัดสภาพแวดล้อมในการเล่านิทานให้น่าสนใจ ใช้บทสนทนาที่เข้าใจง่ายและเป็นกันเอง ใช้น้ำเสียงเหมาะกับเนื้อเรื่อง เปิดโอกาสให้เด็กซักถาม หรือเล่านิทานจบ (ฉวีวรรณ กิณาวงศ์. 2533 : 104)

จากความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาว่าในการจัดกิจกรรม การเล่านิทานสามารถส่งผลต่อความสามารถด้านภาษาของเด็กปฐมวัยอย่างไร ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับครู ผู้บริหาร ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ในการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เพื่อช่วยส่งเสริมความสามารถด้านภาษาโดยเฉพาะด้าน การฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์เล่านิทาน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัยชาย อายุ 3-4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล 3 ขวบ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนวัดประชุมราษฎร์ สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลบึงคำพร้อย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัยชาย อายุ หกปี-อายุ 3-4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล 3 ขวบ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนวัดประชุมราษฎร์ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคำพร้อย โดยการเลือกสุ่มเด็ก 15 คน เป็นกลุ่มทดลอง

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดประสบการณ์การเล่นิทาน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถด้านภาษาของเด็กปฐมวัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

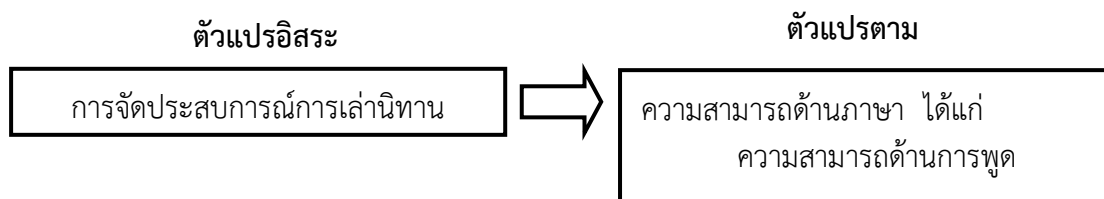
1. เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กปฐมวัยชาย หกปี-อายุ 3- 4ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล ขวบ 3 ภาคเรียนที่ องค์การบริหารส่วน สังกัด ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนวัดประชุมราษฎร์ 2561 ปีการศึกษา 2 ตำบลบึงคำพร้อย

2. ความสามารถด้านภาษา หมายถึง ความสามารถของเด็กปฐมวัยในการเข้าใจความหมายของคำ การปฏิบัติตามคำสั่ง การบอกชื่อสิ่งต่างๆ การแต่งประโยคปากเปล่า และการเล่าเรื่อง แบ่งความสามารถของเด็กปฐมวัยออกเป็น 2 ด้าน คือ

2.2 ความสามารถในการพูด หมายถึง ความสามารถของเด็กปฐมวัยด้าน การพูดคำศัพท์ การพูดแต่งประโยคปากเปล่า และการพูดสื่อสาร

3. การจัดกิจกรรมการเล่นิทาน หมายถึง การเล่นิทานโดยครูเป็นผู้เล่าิทานจากหนังสือภาพประกอบ โดยใช้น้ำเสียง ท่าทาง เสียงดนตรีประกอบจังหวะ เพื่อให้เด็กสามารถเรียนรู้ภาษาผ่านการเล่าิทานโดยใช้คำถามเพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดผ่านจินตนาการจากการได้ฟังนิทาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถด้านภาษาของเด็กปฐมวัยหลังจากที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นิทานสูงขึ้นกว่าก่อนการได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถด้านการพูด

- 1.1 ความหมายของการพูด
- 1.2 ความสำคัญของการพูด
- 1.3 พัฒนาการความสามารถด้านการพูด
- 1.4 กระบวนการพูด
- 1.5 การใช้ภาษาพูด
- 1.6 แนวทางในการส่งเสริมความสามารถด้านการพูด
- 1.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพูด

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์

- 2.1 ความหมายของแนวการจัดประสบการณ์
- 2.2 ความสำคัญของการจัดประสบการณ์
- 2.3 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย
- 2.4 หลักการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย
- 2.5 รูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน

- 3.1 ความหมายของนิทาน
- 3.2 ความหมายของการเล่านิทาน
- 3.3 คุณค่าของนิทาน
- 3.4 รูปแบบการเล่านิทาน
- 3.5 การเลือกนิทานสำหรับเด็ก
- 3.6 เทคนิคในการเล่านิทานและวิธีการเล่านิทาน
- 3.7 สื่อที่ใช้ในการเล่านิทาน
- 3.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน

1. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถด้านการพูด

1.1 ความหมายของการพูด

ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม (2541 : 49) ได้กล่าวถึงความหมายของการพูดไว้ 4 ด้าน ดังนี้

ในด้านภาษาศาสตร์ (Linguistic level) หมายถึง ขบวนการที่ผู้พูดสรรหาถ้อยคำ เสียงที่ต้องการใช้มารวมกัน แปลงออกมาเป็นประโยคที่ถูกต้อง ตามหลักไวยากรณ์

ในด้านสรีรวิทยา (Physiological level) เป็นระบบการทำงานของเซลล์ประสาท เช่น จัดสรรให้อวัยวะต่างๆ ของผู้พูดเคลื่อนไหว เพื่อการแปลงเสียงกระตุ้นการทำงานของอวัยวะที่ใช้ในการออกเสียง และอวัยวะที่ใช้ในการรับฟังเสียงของผู้พูด และผู้ฟัง

ในด้านความรู้ในเรื่องเสียง (Acoustic level) ก็คือการที่คลื่นเสียงเดินทางผ่านอากาศ ระหว่างผู้พูดมายังผู้ฟัง พร้อมๆ กับที่จะสะท้อนไปเข้าหูผู้พูดเองด้วย

ในด้านจิตวิทยา (Psychological level) หมายถึง ความรู้สึกจากการฟังที่ได้ยินได้ฟังจากผู้พูดทำให้เกิดความสัมพันธ์กันทั้งผู้พูดและผู้ฟัง โดยที่มีการคาดหวังด้วยกันทั้งสองฝ่าย

สุภาวดี ศรีวรรณ (2542 : 86) ได้กล่าวว่า การพูด หมายถึง พฤติกรรมการติดต่อสื่อสารกันระหว่างบุคคล ด้วยการใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง ภาษา อากัปกิริยา ท่าทาง สีหน้า แววตา เพื่อถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด ความต้องการของผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจและตอบสนองได้

พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน (2546 : 797) พูดหมายถึง เปล่งเสียงออกมาเป็นถ้อยคำ

นงเยาว์ คลิกลาย (2543 : 14) ได้กล่าวว่า การพูดเป็นการสื่อสาร สร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยใช้น้ำเสียง เพื่อสื่อความหมายไปให้ผู้ฟังรู้หรือเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิดหรือความต้องการของตน และสำหรับเด็กปฐมวัยการพูดเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการสื่อสารความรู้สึกนึกคิด หรือความต้องการของตนให้ผู้อื่นได้ทราบ

จุฑา สุใส (2545 : 17) ได้กล่าวว่า การพูด หมายถึง การแสดงความรู้สึกจากการได้ฟังและการคิด แล้วสื่อออกมาให้ผู้อื่นได้เข้าใจ อาจเป็นการแสดงความรู้สึกนึกคิด ความต้องการ ความรู้และประสบการณ์ โดยการเปล่งเสียงออกมาเป็นถ้อยคำ ซึ่งต้องอาศัยขบวนการต่างๆ ทำงานอย่างต่อเนื่องและประสานกัน คือ ขบวนการหายใจ ขบวนการเปล่งเสียง ขบวนการแปรเสียงและการกำหนดเสียงเพื่อให้ผู้ฟัง ฟังแล้วเข้าใจได้อย่างถูกต้อง

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การพูดเป็นการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น โดยการเปล่งเสียงออกมาเป็นถ้อยคำเพื่อส่งสารให้ผู้ฟังเข้าใจ ความต้องการ ความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ซึ่งการพูดของเด็กปฐมวัยในการวิจัยครั้งนี้เป็นการบอกข้อสั่งของ การแต่งประโยคปากเปล่าและการเล่าเรื่อง

1.2 ความสำคัญของการพูด

สุภาวดี ศรีวรรณ (2542 : 63-64) ได้กล่าวว่า การพูดเป็นเครื่องมือสำคัญของการติดต่อสื่อสารที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิต การฝึกพูดเป็นพื้นฐานที่จะช่วยฝึกทักษะด้านภาษาได้ เป็นอย่างดีซึ่งจุดประสงค์ของการฝึกพูดมีดังนี้

1. เพื่อให้เด็กพัฒนาการพูดได้คล่องเป็นธรรมชาติ ได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ
2. พัฒนาความสามารถในการพูดได้ชัดเจน ได้ฝึกเสียงที่เป็นปัญหาสำหรับเด็ก เช่น เสียง “ล” นอกจากนี้ยังควรพูดด้วยเสียงที่นำฟัง รื่นหู ไม่ดัง ไม่ค่อยจนเกินไป มีความมั่นใจในการพูด
3. พูดถูกต้องจนเป็นนิสัย เช่น เด็กๆ มักจะพูดประโยคปฏิเสธว่า “ผมเปล่าทำ” ต้องแก้เป็น “ผม ไม่ได้ทำครับ” หรือ “ไม่ได้ทำคะ”
4. เพื่อใช้ภาษาเป็นเครื่องมือติดต่อกับเพื่อนๆ และบุคคลอื่นๆ การที่เด็กจะเป็นที่น่าคบหาสมาคมด้วยย่อมต้องมีภาษาที่สุภาพ ดังนั้นการให้การศึกษาแก่เด็กวัยนี้ย่อมจะต้องฝึกเด็กให้รู้จักใช้คำสุภาพทั้งหลาย เช่น คำว่า “ขอโทษ” “ขอบคุณ” “ขอโทษ” โดยต้องเป็นแบบให้เด็กและต้องให้เด็กใช้อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้จะต้องให้รู้จักกาลเทศะด้วย เสียงที่พูดในห้องเรียนย่อมจะต้องดังเหมือนเสียงที่ใช้ในสนาม
5. เพื่อพัฒนาความสามารถในการติดต่อกับผู้อื่นคือไม่เพียงแต่แสดงความคิดเห็นของตนเท่านั้น แต่ยังสามารถเข้าใจสิ่งที่คนอื่นพูด สามารถพูดสิ่งที่ผู้อื่นกล่าวไว้ได้
6. การฝึกเลียนเสียงคำพูดก่อนที่จะบรรยายเรื่องราวต่างๆ หากไม่ฝึกในเรื่องนี้เด็กบางคนจะเล่าเรื่องไม่ตรงจุด เช่น เด็กอาสาจะเล่าเรื่อง “ไปเที่ยวทะเล” แทนที่จะพูดถึงการไปทะเลเด็กบางคนจะมัวพะวงแต่จุดไม่สำคัญ เช่น มัวแต่พูดเกี่ยวกับการแต่งตัว การซื้อของต่างๆ สำหรับการเดินทาง ครูอาจต้องช่วยเตือนเด็กให้พูดเข้ามาหาเรื่องอีกทีหนึ่ง
7. เรียนรู้เกี่ยวกับภาษา เช่น หลักของการออกเสียง เสียงวรรณยุกต์ การเว้นวรรคการเรียบเรียงคำให้เป็นประโยค และคำบางคำมีความหมายได้หลายอย่าง

สรุปได้ว่า การพูดมีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างมาก เป็นการสื่อความเข้าใจระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง โดยเฉพาะในเด็กปฐมวัยนั้น พ่อแม่ ครู ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องหาวิธีการเทคนิคต่างๆ ในการส่งเสริมพัฒนาการพูด ด้วยการให้เด็กได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ ด้วยการพูดคำตอบจากคำถามของปรีศนาคำทายจะช่วยส่งเสริมให้เด็กสามารถบอกชื่อสิ่งต่างๆ สื่อความหมายจากภาพเป็นเรื่องราวได้ ตลอดจนแปลความหมายของคำพูดเป็นประโยคสมบูรณ์ คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน ได้อย่างถูกต้อง

1.3 พัฒนาการความสามารถด้านการพูด

ภาษาและการพูดเป็นสิ่งที่ส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัยตามทฤษฎีและพัฒนาการ

แนวคิดของการ์ดเนอร์ (Gardner) ในทฤษฎีพหุปัญญา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540 : 138) ที่กล่าวถึงสติปัญญาทางด้านภาษา (Linguistic Intelligence) ว่า ทักษะทางภาษานับเป็นส่วนหนึ่งของสติปัญญาโดยตลอด ดังนั้นการพูดจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากสำหรับเด็กปฐมวัยที่จะต้องเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต

ซีฟิลท์ (हरषा निलिषैर. 2535 : 208 ; อ้างอิงจาก Seefeldt. 1986. ปฐมวัยศึกษาหลักสูตรและแนวปฏิบัติ) ได้กล่าวถึงการเรียนภาษาระดับพื้นฐานของเด็กไว้ 5 ระดับดังนี้

1. ระบบเสียง (Phonology) เด็กทารกพยายามเรียนรู้ระบบเสียงในภาษาของตน โดยการออกเสียงหลายๆ ลักษณะและเริ่มนำเสียงมาเชื่อมต่อกันเพื่อให้มีความหมาย

2. ลักษณะคำพูด (Morphology) เด็กเริ่มเรียนรู้การผสมกันของเสียงทำให้เกิดความหมาย เด็กเริ่มเรียนรู้ศัพท์ใหม่ๆ จนกระทั่งถึงวัยก่อนประถมศึกษาเด็กจะเริ่มเข้าใจกฎของคำ

3. การสร้างประโยค (Syntax) เด็กเรียนการสร้างประโยคหรือไวยากรณ์ในขณะที่เด็กเริ่มนำคำมาสร้างประโยค เด็กจะเข้าใจโครงสร้างไวยากรณ์ เมื่อเด็กเข้าใจประโยคที่มีคำจำนวนมากเมื่ออายุ 2-3 ปี เด็กจะพูดประโยคความเดียวชนิดต่างๆ ได้เช่น ประโยคคำสั่ง ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำถาม เด็กจะใช้ประโยคที่มีคำเชื่อมได้เมื่ออายุ 5-7 ปี และเด็กจะใช้คำนาม สรรพนาม ได้ถูกต้องเมื่ออายุประมาณ 7 ปี จึงจะใช้ประโยคหลายความหรือสังกรประโยคได้

4. ความหมาย (Semantics) ในขณะที่เด็กเปลี่ยนเสียงและโครงสร้างของภาษา เด็กจะเรียนรู้ด้วยว่าคำจะมีความหมายขึ้นอยู่กับบริบท (Context) ของการใช้คำนั้นด้วย กระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ความหมาย เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและสัมพันธ์กับขั้นตอนพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจท์ กล่าวคือในขั้นประสาทสัมผัส เด็กจะใช้คำพูดเดี่ยวแทนประโยคทั้งประโยคความหมายของคำขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของการใช้คำ เช่น เด็กกำลังเดินหาพ่อ และพูดว่าพ่อ มีความหมาย ซึ่งสัมพันธ์กับการกระทำที่เป็นรูปธรรม คำว่าบ้าน อาจหมายถึง สถานที่พ่อแม่ แม่ และตัวเองอาศัยอยู่ เด็กจะเริ่มตระหนักถึงความไม่ชัดเจน หรือความยืดหยุ่นของภาษา เด็กจะเข้าใจความหมายได้ดียิ่งขึ้น แต่ก็ยังต้องการประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมอยู่ เด็กอาจอธิบายคำว่าบ้าน ว่า หมายถึง สถานที่สำหรับนอน รับประทานอาหารและให้เพื่อนมาเยี่ยม

5. การใช้ภาษา (Pragmatics) เด็กจะเรียนรู้การใช้ภาษาอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมที่เด็กอยู่ เด็กที่ย้ายไปอยู่ที่ใหม่ก็จะเรียนรู้ภาษาของสังคมใหม่นั้น

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542 : 111) กล่าวว่า เด็กจะเริ่มพูดเป็นคำเมื่ออายุ 1 ขวบ แสดงท่าทางประกอบได้ แต่ถ้าอายุเกิน 1½ ขวบ แล้วยังไม่พูด ควรปรึกษาแพทย์ ถ้า 2 ขวบแล้วพูดได้ 1 คำ ถือว่าพูดช้ามาก เพราะอายุ 1½ ขวบ เด็กควรพูดได้ 4-10 คำ ซึ่งรูปได้ เรียกลูกบอลได้ เมื่ออายุ 2 ขวบ ใช้สรรพนามได้ พูดเป็นประโยคบางครั้งอาจจะไม่รู้เรื่อง แต่จะพูดได้ดีขึ้น เด็กชายมักพูดช้ากว่าเด็กหญิง สาเหตุที่เด็กพูดช้าที่พบนอกจากความผิดปกติของหูแล้วยังพบว่าเกี่ยวกับสภาพจิตใจเช่น อีจ้าน้อง หรือในครอบครัวใช้ภาษาแตกต่างกันมากเด็กสับสน แต่เมื่ออายุ 3 ขวบขึ้นไปถึง 6 ขวบเด็กจะพูดได้คล่องเป็นเรื่องราว

เบญจมาศ พระธานี (2540 : 9-11) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของพัฒนาการด้านการพูดไว้ว่าดังนี้

1. เสียงแสดงปฏิกิริยาสะท้อน (Reflex sounds) อายุ 0-2 เดือน เป็นขั้นแรกของการเรียนรู้ภาษาและการพูด ตั้งแต่เด็กร้องไห้ตอนแรกคลอด ซึ่งเป็นการแสดงถึง การพัฒนาการทำงานของ

อวัยวะที่ใช้ในการออกเสียงและหายใจที่จะเป็นพื้นฐานของการพูดต่อไป การร้องไห้ระยะต่อมาจะแสดงถึงความต้องการของเด็กได้หลายอย่างเช่น หิว เปียก หรือตกใจ เป็นต้น

2. เสียงอ้อแอ้ (Babbling) อายุ ½ เดือนถึง 2 ปี เป็นขั้นที่เด็กส่งเสริมด้วยความพอใจที่ได้เคลื่อนไหวอวัยวะที่ใช้ในการพูด โดยเลียนแบบเสียงของตัวเองซ้ำๆ เสียงอ้อแอ้นี้เกิดขึ้นโดยสัญชาตญาณของความเป็นมนุษย์จึงพบได้ในเด็กทุกคน แม้กระทั่งหูหนวก หูตึง แต่การส่งเสียงอ้อแอ้ในเด็กเหล่านี้จะไม่พัฒนาต่อไปตามปกติ เพราะไม่ได้ยินเสียงของตัวเอง

3. การส่งเสียงเพื่อสื่อความหมาย (Socialized vocal play) อายุ 5-6 เดือน เป็นขั้นที่เริ่มส่งเสียงเพื่อการสื่อสารกับผู้อื่น โดยเด็กจะฟังเสียงอื่นและส่งเสียงโต้ตอบเป็นครั้งคราว ขั้นที่คาบเกี่ยวกับการส่งเสริมอ้อแอ้นี้ บางครั้งเด็กจะส่งเสียงอ้อแอ้เล่นคนเดียว บางครั้งส่งเสียงเพื่อโต้ตอบคนรอบข้าง

4. คำแรกที่มีความหมาย (The first Meaningful Word) อายุ 8-10 เดือน เป็นขั้นที่เด็กเข้าใจคำพูดที่เคยได้ยินจากการเชื่อมโยงพูดกับเหตุการณ์ต่างๆ แล้วสะสมเป็นความรู้ภายใน เมื่อเด็กมีความพร้อมจะเลียนแบบการออกเสียงผู้อื่นและออกเสียงคำๆ นั้นได้ถูกต้องในเวลาต่อมา

5. วลี ประโยค และภาษาเด็ก (Phrases, Sentences, and Jargon) อายุ 12-24 เดือนเป็นขั้นที่เด็กเริ่มเป็นคำที่ยาว 2 พยางค์ หรือคำ 2 คำมารวมกันเป็นวลีและประโยค ซึ่งมีความซับซ้อนมากขึ้นตามอายุโดยเฉลี่ยเด็กอายุ 1 ปี จะพูดวลีหรือประโยคที่ยาว 1 คำ เด็กอายุ 2 ปี จะพูดวลีหรือประโยคที่ยาว 2 คำ อายุ 3 ปี จะพูดวลีหรือประโยคที่ยาว 3 คำ เด็กอายุ 4 ปี จะพูดวลี หรือประโยคที่ยาว 4 คำ แต่ในบางครั้งเด็กจะมีการทดลองใช้คำศัพท์ซึ่งอาจจะมีลักษณะของการหยุดคิด (Pause) พูดซ้ำๆ ใช้คำเอ้ออ้า บ่อยๆ คล้ายคนติดอ่าง (Normal Disfluency) ลักษณะการพูดเช่นนี้เกิดขึ้นในช่วงที่เด็กอายุ 2-6 ปี ซึ่งจะค่อยๆ หายไปเมื่อเด็กเรียนรู้การพูดคำศัพท์ต่างๆ มากขึ้น หรือในบางครั้งเด็กเองอยากพูดอยากอธิบายบางสิ่งบางอย่างแต่ไม่ทราบว่า จะใช้คำศัพท์อะไร เด็กจะใช้พยางค์ที่ไม่มีความหมายบนกับพยางค์ที่มีความหมาย (Jargon) การพูดลักษณะนี้ควรจะหายไปเมื่อเด็กมีอายุ 2½ ปี เพราะเด็กมีการขยายคำศัพท์มากขึ้น

6. พัฒนาการการเปล่งเสียง เสียง จังหวะ และภาษา (Articulation, voice, Rhythm, and Language Development) อายุ 5-7 ปี เป็นขั้นที่เด็กมีการเรียนรู้การใช้เสียงพูดให้ถูกต้องและมีการขยายคำศัพท์โครงสร้างและความซับซ้อนของประโยคมากขึ้น เด็กจะพัฒนาสิ่งเหล่านี้ได้ค่อนข้างสมบูรณ์ใกล้เคียงผู้ใหญ่ราวอายุ 7-8 ปี

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า พัฒนาการพูดของเด็กปฐมวัย เริ่มจากการพูดออกเสียง พูดทีละคำแทนประโยค 1 ประโยค เมื่อเด็กโตขึ้นความพร้อมทางด้านภาษาดีขึ้น สามารถที่จะนำคำที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ กันมารวมประกอบกันเป็นประโยค ในที่สุดเด็กจะสามารถเรียนรู้การผูกประโยคต่างๆ เป็นการสื่อความหมาย ความคิดความต้องการของตนเองให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจได้เป็นอย่างดี

1.4 กระบวนการพูด

สุภาวดี ศรีวรรณะ (2542 : 68-70) ได้กล่าวถึงกระบวนการในการพูดของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วยกระบวนการ 3 ขั้นตอนคือ

1. การออกเสียง
2. การสร้างคำ
3. การสร้างประโยค

ทั้ง 3 ขั้นตอนนี้มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน ขั้นตอนที่ใดเป็นไปไม่ได้จะมีผลเสียต่อขั้นตอนอื่น

1. การออกเสียงทำได้โดยการเลียนแบบ เด็กเลียนแบบเสียงคำและสำเนียงจากบุคคลที่เด็กติดต่อกว้างด้วย เด็กจะเปลี่ยนภาษาพูดไปตามสิ่งแวดล้อมใหม่นั้น เพราะกลไกการออกเสียงและนิสัยการพูดยังไม่มีรูปแบบแน่นอน ด้วยเหตุนี้พ่อแม่และนักการศึกษาบางคนจึงเห็นว่า วัยเด็กเล็กเป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุดในการเรียนภาษาต่างประเทศ เด็กจะพูดได้เหมือนเจ้าของภาษาแต่ถ้ารอไปเรียนต่อเมื่อเด็กอยู่ชั้นมัธยม เด็กจะพูดภาษาด้วยสำเนียงภาษาแม่ของตน

2. การสร้างคำคือ การเชื่อมโยงกับความหมาย คำหลายๆ คำมีเสียงเหมือนกันแต่ความหมายต่างกัน เช่น สาด สารท ศาสน์ การสร้างคำจึงยากกว่าการออกเสียง ทั้งการเชื่อมโยงเสียงกับความหมาย มีโอกาสผิดได้ง่าย เมื่อเด็กไปโรงเรียนเด็กจะทราบศัพท์ใหม่และความหมายใหม่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เพราะครูสอนได้โดยตรง และจากประสบการณ์ของเด็กเองจากการอ่านหนังสือ ฟังวิทยุ หรือดูโทรทัศน์ นอกจากนี้เด็กอายุเท่ากันทราบศัพท์จำนวนไม่เท่ากัน เนื่องจากความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้านสติปัญญา อิทธิพลของสิ่งแวดล้อม โอกาสในการเรียนรู้และแรงจูงใจ

3. การสร้างประโยค ระยะแรกเด็กอายุ 12-18 เดือน พูดประโยคที่มีคำเพียงคำเดียว ใช้ทำทางประกอบ เช่น “ขอ” และชี้ไปที่ตุ๊กตา หมายความว่า ขอตุ๊กตาให้หนู อายุ 2 ปี เด็กใช้ประโยคสั้นๆ ได้แล้ว อายุ 4 ปี เด็กจะพูดประโยคต่างๆ ได้ดีขึ้น เด็กชอบใช้ประโยคคำถามมาก พอเด็กพูดได้ เด็กจะพูดไม่หยุด เหมือนกับตอนที่เด็กเดินได้จะเดินไม่หยุดเช่นเดียวกัน

ดังนั้นสรุปได้ว่า การพูดของเด็กปฐมวัยนั้นเด็กจะเริ่มเปล่งเสียงร้องที่ไม่มี ความหมายก่อน จากนั้นเด็กจะค่อยๆ พัฒนาเป็นคำพูดเดี่ยวก่อน แล้วค่อยๆ พัฒนาเป็นประโยคสั้นๆ และมีความซับซ้อนมากขึ้น ดังนั้นกระบวนการพูดของเด็กปฐมวัยจึงประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การออกเสียงการสร้างคำ และการสร้างประโยค การจัดกิจกรรมส่งเสริมการพูดที่เหมาะสมและสอดคล้องกับพัฒนาการจะช่วยให้เด็กมีการพัฒนาการพูดที่ดีและเหมาะสมกับวัยมากที่สุด

1.5 การใช้ภาษาพูด

การใช้ภาษาพูดเป็นทักษะที่ต้องมีการเรียนรู้ การเรียนรู้ภาษาพูดมี 3 วิธีคือ 1) การลองผิดลองถูก 2) การเลียนแบบ 3) การฝึกการเรียนรู้ ซึ่งการฝึกการเรียนรู้ที่ดีที่สุดคือ การฝึกเด็กโดยมีตัวอย่างที่ดีให้เลียนแบบอย่างถูกต้อง เด็กได้รับคำแนะนำและช่วยเหลือให้ทำตามแบบและได้รับการแก้ไขให้พูดให้ถูกต้อง

ประดินันท์ อุปรมัย (2526 : 133-135) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาพูดของเด็กปฐมวัยแบ่งได้เป็น 4 ประการคือ

1. ความพร้อมของอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการพูดของเด็ก
2. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใกล้ชิดและแรงเสริมที่เด็กได้รับ
3. สื่อมวลชน
4. ประสบการณ์แวดล้อมตัวเด็ก

ปัจจัยทั้ง 4 ประการนี้ มีความเกี่ยวข้องกันไม่สามารถแยกออกจากกันได้ กล่าวคือ แม้เด็กจะมีความพร้อมของอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการพูด แต่ถ้าเด็กไม่เคยได้ยินภาษาพูด เด็กจะพูดไม่ได้หรือถ้าได้ยินภาษาพูดจากทั้งผู้ใกล้ชิด สื่อมวลชน และผู้อื่น แต่อวัยวะในการพูดซึ่งรวมถึงอวัยวะในการได้ยินของเด็กบกพร่องหรือไม่พร้อม เด็กก็ไม่สามารถพูดได้หรือพูดได้ไม่ชัดเจน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การใช้ภาษาพูดในเด็กปฐมวัยนั้น ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการคือ ความพร้อมของอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการพูดของเด็ก การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับ ผู้ใกล้ชิดและแรงเสริมที่เด็กได้รับ สื่อมวลชนและประสบการณ์แวดล้อมตัวเด็ก ซึ่งทั้ง 4 องค์ประกอบนี้จะช่วยให้เด็กปฐมวัยใช้ภาษาพูดได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับวัย

1.6 แนวทางในการส่งเสริมความสามารถด้านการพูด

เด็กปฐมวัยมีความอยากรู้อยากเห็น และความต้องการที่จะสื่อสารกับผู้อื่น เป็นสิ่งเร้าให้เกิดการแสดงออกทางความคิดในด้านการพูด แต่เด็กมีถ้อยคำในการสื่อสารที่ค่อนข้างจำกัด จึงพยายามแสวงหาการใช้คำพูดด้วยตัวเอง สิ่งเร้าที่มีประโยชน์ต่อการพูดของเด็กคือ การเปิดโอกาสให้เด็กพูดถึงสิ่งที่ชอบด้วยคำพูดของเขาเอง ดังนั้นครูผู้สอนควรจะได้ศึกษาถึงพัฒนาการด้านภาษาและความสามารถในการพูดของเด็กในแต่ละช่วงอายุเพื่อจัดกิจกรรมตอบสนองความสามารถด้านการพูดได้อย่างเหมาะสมต่อไป

นิรมล ช่างวัฒนชัย (2541 : 26) ได้แนะนำตัวอย่างกิจกรรมที่ส่งเสริมการพูดดังนี้

1. กิจกรรมการอธิบายหรือเล่าถึงภาพที่เห็น

2. ทำท่าประกอบการพูด
3. เล่นนิทาน
4. ลำดับเรื่องตามนิทาน
5. เรียกชื่อและอธิบายลักษณะสิ่งของ
6. จำและอธิบายลักษณะสิ่งของ
7. อธิบายขนาดและสีของสิ่งของ

นอกจากนี้พ่อแม่ก็มีส่วนสำคัญ ในการช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางพูดให้กับเด็กปฐมวัยเพื่อเด็ก เริ่มต้นจากที่บ้าน การที่เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่อยู่แวดล้อมเพียงใด เด็กจะพัฒนาการฟังและการพูดมากเพียง นั้น ซึ่งสอดคล้อง กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542 : 10) ที่กล่าวว่า ผู้ปกครองไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่หรือผู้ที่ทำหน้าที่เป็น ผู้ปกครองมีอิทธิพลโดยตรงต่อพัฒนาการเด็ก ซึ่งจากการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางบ้าน กับความสามารถทางด้านสติปัญญาของเด็กอายุระหว่าง 4-7 ปี พบว่า สิ่งแวดล้อมทางบ้านส่งผลต่อการเรียนรู้ ความสามารถทางด้านสติปัญญาของเด็กวัยนี้โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระตุ้นเด็กให้เกิดการเรียนรู้ด้วยการพูด ตอบสนองของแม่ที่มีต่อเด็กจะทำให้เด็กมีความสามารถทางด้านสติปัญญาสูงขึ้น ดังนั้นพ่อแม่จึงควรให้ความสนใจและช่วยส่งเสริมการพูดของเด็กให้มากที่สุด ในการส่งเสริมการพูดนั้นทำได้หลายวิธีเช่น ให้ออกเสียงเด็กฝึก เล่นเสียง สนใจและหาวิธีศึกษาการเล่นเสียงว่าเสียงใดมีความหมายใช้ประโยชน์ได้และเลี้ยง การใช้ท่าทางให้น้อยลง แต่ฝึกให้เด็กนำคำศัพท์มาใช้แทน ทั้งนี้เพราะพ่อแม่เป็นผู้ที่ใกล้ชิดที่สุดของเด็ก จึงทำหน้าที่เสมือนเป็น แบบอย่างในการพูดซ้ำกว่าปกติและไม่เหมาะสมกับวัยสิ่งที่พ่อแม่ควรปฏิบัติในการส่งเสริมการพูดของเด็กปฐมวัย ซึ่งได้มีนักศึกษากล่าวไว้หลายท่านดังนี้

เยาวพา เตชะคุปต์ (2542 : 75-76) กล่าวว่าแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการทางการพูด จะต้องคำนึงถึง ตัวครู การจัดบรรยากาศ และจุดมุ่งหมายของกิจกรรม ดังต่อไปนี้

1. การฝึกพูดควรฝึกในกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อให้มีการตอบสนองระหว่างครูและนักเรียนให้มากที่สุด
2. การฝึกพูดควรอยู่ในลักษณะที่เป็นธรรมชาติที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการสนทนาในกลุ่มย่อยหรือในขณะที่เด็กกำลังเล่น
3. บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการพูด ควรเป็นบรรยากาศที่เด็กรู้สึกอบอุ่นปลอดภัยสบายใจที่จะแสดงออก และมีอิสระ
4. ให้เด็กเกิดนิสัยที่ดีในการพูดและสามารถใช้คำพูดได้อย่างเหมาะสม
5. เปิดโอกาสให้เด็กเล่าประสบการณ์ของตนเอง

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การส่งเสริมความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย สามารถจัดกิจกรรมได้อย่างหลากหลาย เช่น การเล่าเรื่องจากประสบการณ์จริงที่มีอยู่ใกล้ตัวเด็ก รวมทั้งสิ่งที่อยู่รอบตัวเด็ก การพูดแสดงความรู้สึก การให้เด็กได้แสดงออกในโอกาสต่างๆ ธรรมชาติของเด็กปฐมวัย การจัดประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย เด็กได้พูดได้ตอบเกี่ยวกับปริศนาคำทาย จึงน่าจะเป็นวิธีการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติของเด็กมากที่สุดและได้ผลดีที่สุด

1.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพูด

งานวิจัยต่างประเทศ

จอห์นส์โตน (Johnston. 1995 : Abstracts) ได้ทำการศึกษาความสามารถทางการพูดและพฤติกรรมการอ่านหนังสือของเด็กปฐมวัยต่อการมีปฏิสัมพันธ์การอ่านกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์จากการศึกษาพบว่าการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ทำให้มีพัฒนาการความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเด็กได้ใช้เวลาอย่างน้อย 42 นาทีต่อสัปดาห์ แต่การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้เด็กไม่มีผลต่อพฤติกรรมการอ่านของเด็กปฐมวัย

ซิมสัน (Simpson. 1998) ได้ศึกษาลักษณะภาษาพูดของเด็กปฐมวัย 4 ปี ที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่นนิทานแบบเล่าเรื่องซ้ำ ผลการวิจัยพบว่าการเล่นเรื่องซ้ำช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการ

สื่อสารมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ ช่วยให้เด็กพัฒนาความสามารถในการถ่ายทอดภาษาให้ชัดเจน ละเอียดละออ ครอบคลุมความหมายที่ต้องสื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้และเข้าใจซึ่งความสามารถนี้วัดได้เป็นจำนวนคำต่อ ประโยค (Length of a T-unit) ไม่ได้วัดที่ปริมาณคำ ซึ่ง

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยนั้น จัดได้หลายหลากวิธี ซึ่งแต่ละวิธีการจัดประสบการณ์ทางภาษาเปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกฝนซ้ำ ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย เปิดโอกาสให้เด็กได้พูดคุยกถามและแสดงความคิดเห็นอย่าง อิสระในคำศัพท์ และเนื้อหาในปริศนาคำทายเพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงจากการฟังและการพูด จนทำให้เกิดการเรียนรู้ มีการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาในขั้นต่อไป

งานวิจัยในประเทศ

นงเยาว์ คลินิกฉาย (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้เพลงประกอบศึกษากับเด็กอายุ 5-6 ปี โรงเรียนห้วยโป่ง-ไผ่ขวางจำนวน 20 คน ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้เพลงประกอบมีความสามารถด้านการฟังและการพูดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้เพลงประกอบมีความสามารถด้านการฟังและการพูดสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามปกติ

สนอง สุทธาอามาตย์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยการประกอบอาหารศึกษากับเด็กอายุ 5-6 ปี โรงเรียนพระราม ๙ กาญจนาภิเษก จำนวน 15 คน ผลการศึกษาพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยการประกอบอาหาร มีความสามารถด้านการฟังและการพูดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยการประกอบอาหารมีความสามารถด้านการฟังและการพูดสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามปกติ

สมาพร สามเตี้ย (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยการเล่นเกมส์ทางภาษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปีจำนวน 10 คน ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม การเล่นเกมส์ ทางภาษามีพัฒนาการทางการพูดโดยเฉลี่ยรวมก่อนการจัดกิจกรรมและหลังจัดกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพัฒนาการทางการพูดในแต่ละด้าน ทางด้านการเข้าใจความหมายของคำ ด้านการสร้างประโยค มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผลการสังเกตทางการพูดในระหว่างการจัดกิจกรรมเล่นเกมส์ทางภาษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งด้านการเข้าใจความหมายและการสร้างประโยค จากเอกสารและงานวิจัยสรุปได้ดังนี้ การพูดในเด็กปฐมวัยนั้นจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดติดต่อดสื่อสารสามารถนำมาใช้ในชีวิตรประจำวัน และการทำงานในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก มีส่วนช่วยในการส่งเสริมและกระตุ้นให้เด็กได้มีโอกาสแสดงออกด้าน ความคิด ความรู้สึก การใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสม

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

2.1 ความหมายของแนวการจัดประสบการณ์

คณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 2) ได้กล่าวถึงความหมายของ การจัดประสบการณ์ไว้ว่า หากจะเทียบกับระดับประถมศึกษา การจัดประสบการณ์หมายถึง การจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กนั่นเอง การที่ไม่ใช้คำว่า การเรียนการสอนเนื่องจากครูไม่ได้เป็นผู้สอนตลอดเวลาดังเช่น ประถมศึกษา ดังนั้นการจัดประสบการณ์จึงหมายถึง การจัดกิจกรรมโดยยึดแนวการจัดประสบการณ์หรือ หลักสูตรเพื่อให้เด็กได้พัฒนาครบตามวัยทั้ง 4 ด้านซึ่งได้แก่ ด้านร่างกายอารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยมีได้มุ่งจะให้ผู้อ่านออกเขียนได้ดังเช่นในระดับประถมศึกษาแต่เป็นการปูพื้นฐานให้โดยคำนึงถึงความสามารถของเด็กเป็นหลัก และเนื่องจากเด็กปฐมวัยเรียนรู้ได้ดีจากประสบการณ์ตรง ฉะนั้นประสบการณ์ที่ดีควรให้เด็กได้ลง

มือทำด้วยตนเอง โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการจัดประสบการณ์ดังนี้

สิริมา ภิญโญนนตพงษ์ (2538 : 56-57) ได้กล่าวถึงการจัดประสบการณ์ หมายถึงทุกๆ อย่างที่เด็กหรือผู้ที่เรียนได้รับจากโรงเรียนหรือสถานศึกษานั้นๆ ตามจุดประสงค์ที่ทางโรงเรียนหรือสถานศึกษาได้ตั้งไว้

ภรณ์ คุรุรัตน์ (2540 : 49) ได้กล่าวถึงการจัดประสบการณ์ หมายถึง การจัดประสบการณ์ที่เด็กปฐมวัยควรได้รับ มีการกำหนดจุดประสงค์ การดำเนินกิจกรรม โดยเน้นให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ และในการดำเนินกิจกรรม ผู้สอนควรคำนึงถึงการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ระหว่างครูกับเด็ก เด็กกับเด็ก การจัดหาสื่ออุปกรณ์ให้เด็กได้เรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับวัย โดยคำนึงถึงความครอบคลุมของการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2547 : 41) ได้กล่าวถึงการจัดประสบการณ์หมายถึง การสร้างการเรียนรู้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กทุกบริบทที่อยู่รอบตัว เด็กต่างเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ตัวอย่างเช่น เด็กอยู่กับสิ่งแวดล้อมที่ใช้ภาษาหนึ่งก็จะชินกับภาษานั้น เช่น เสียงเห่ตามภาษาถิ่นซึ่งการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เด็กสามารถแก้ไขภาษาของตนให้ถูกต้องได้ สำหรับการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กนั้นต้องส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ในรูปแบบของบูรณาการโดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์ หมายถึงการจัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการพัฒนาเด็กทั้ง 4 ด้านคือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ในรูปของการบูรณาการเนื้อหาวิชาต่างๆ เข้าด้วยกัน โดยคำนึงถึงเด็กเป็นสำคัญ

2.2 ความสำคัญของการจัดประสบการณ์

เนื่องจากเด็กปฐมวัยช่วงอายุ 2-7 ขวบเป็นวัยที่มีพัฒนาการทั้ง 4 ด้านอย่างรวดเร็ว การส่งเสริมแนวการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมสำหรับเด็กจะต้องใช้วิธีการให้เด็กลงมือกระทำด้วยตนเองเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ (Learning by doing) โดยยึดหลักเด็กเป็นสำคัญ จึงมีความสำคัญมาก

ดังที่จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) กล่าวว่า เด็กจะเรียนรู้ได้ดีเมื่อการเรียนการสอนของเด็กได้รับประสบการณ์ตรง เด็กเหล่านั้นเขาจะได้พัฒนาการคิด การกระทำ โดยอิสระ สามารถนำความรู้ที่ได้จากประสบการณ์นั้นๆ มาใช้ในการดำรงชีวิตและสามารถแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ เด็กจะเรียนรู้ได้ดีเมื่อการเรียนการสอนและประสบการณ์ที่ให้กับเด็กเป็นประสบการณ์ตรงเด็กลงมือปฏิบัติเอง การจัดประสบการณ์โดยยึดเด็กเป็นสำคัญ

อุทัย เพชรช่วย (2542 : 24) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์ให้กับเด็กนั้นเด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนๆ ฝึกการทำกิจกรรมตามลำพังและการรวมกลุ่ม เด็กได้เรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งการเรียนรู้ในลักษณะนี้จะทำให้เกิดความเข้าใจกันได้ดี กว่าการเรียนรู้จากครูเสียอีก เพราะภาษาที่เด็กได้พูดสื่อสารกันนั้น สามารถสื่อความหมายได้ดีกว่าภาษาครู ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเปียเจต์(Piaget) ที่กล่าวว่า การจัดประสบการณ์ตรงให้เด็กได้แสดงออกในการคิดและการสนทนาระหว่างเด็กด้วยกัน จะทำให้เกิดความเข้าใจได้เร็วกว่าครูเป็นผู้อธิบาย

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่าเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่กำลังพัฒนาอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ สังคมและสติปัญญา ฉะนั้นการจัดประสบการณ์เด็กวัยนี้จึงมีความสำคัญมาก โดยยึดเด็กเป็นสำคัญ ให้เด็กมีความคิด อิสระในการแสดงออก และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กด้วยกันในสภาพที่เป็นจริง จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ดีตามศักยภาพสามารถพัฒนาการสื่อสารได้ดี

2.3 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย เป็นการจัดสภาพแวดล้อม ประสบการณ์ให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง โดยการใช้ร่างกายและประสาทรับรู้ต่างๆ เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน เกิดการเรียนรู้ตามจุดหมายที่กำหนดไว้ กล่าวคือ มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ซึ่งแนวคิดของนักปรัชญาการศึกษา นักปฐมวัยศึกษา และนักทฤษฎีจิตวิทยา

พัฒนาการหลายบุคคล มีอิทธิพลต่อ การจัดประสบการณ์และกิจกรรมในระดับปฐมวัยศึกษา (พัชรีย์ ผลโยธิน. 2537 : 121-125) ได้แก่

ล็อก (Lock) มีความเห็นว่า เด็กทารกนั้นเปรียบเสมือนผ้าขาว ประสบการณ์ต่างๆ และสิ่งแวดล้อมจะมีความสำคัญมากต่อการเจริญเติบโตของเด็กทำให้เด็กมีพัฒนาการที่แตกต่างกัน

สกินเนอร์ (Skinner) เชื่อว่าพฤติกรรมของคนเรานั้นเกิดจากการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนั้นได้ด้วยตัวเสริมแรง ดังนั้นในการสอนครูสามารถนำเด็กไปสู่พฤติกรรมหรือการเรียนรู้ที่ต้องการได้

รุสโซ (Rousseau) นักปรัชญาชาวฝรั่งเศสเชื่อในพื้นฐานความดีของสัญชาตญาณในมนุษย์เรา เป็นนักอุทมิภาวะที่มีความเห็นว่า ถ้าเราให้โอกาสเด็กเจริญเติบโตตามวิถีธรรมชาติแล้ว เด็กจะพัฒนาได้เต็มศักยภาพ เพราะฉะนั้น พ่อ แม่ หรือครู ควรหลีกเลี่ยงที่จะขัดขวางการเจริญเติบโตตามธรรมชาติของเด็กไม่บังคับเด็ก

ฟรอยด์ (Freud) มีความเห็นว่า อิทธิพลสำคัญที่สุดของพัฒนาการนั้นมาจากภายในตัวเด็กทั้งทางด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา และทางร่างกาย

เกสเซล (Gesell) มีความเห็นว่า พัฒนาการของเด็กจะเป็นไปตามธรรมชาติ ตามอายุของเด็ก เมื่อถึงวันนั้นเด็กจะแสดงพฤติกรรมต่างๆ ได้โดยไม่ต้องไปเร่งหรือฝึกเด็ก นักการศึกษา หรือพ่อแม่ ควรให้อิสระเด็กในการทำกิจกรรมต่างๆ ตามความสนใจ

เพียเจต์ (Piaget) นักจิตวิทยาชาวฝรั่งเศสได้อธิบายถึงกระบวนการคิด และสร้างความรู้ของเด็ก หลักการทางทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์หลายประการที่ช่วยให้ครูคิดสร้างสรรค์ จัดกิจกรรมและประสบการณ์ที่เหมาะสมให้กับเด็กกล่าวคือ

1. การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่อาศัยความกระตือรือร้น ทั้งทางร่างกายและจิตใจของผู้เรียน
2. พัฒนาการแต่ละขั้นจะดำเนินไปตามลำดับขั้นตอน จะข้ามขั้นไม่ได้ และด้วยอัตราที่แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล
3. ภาษาไม่ใช่ปัจจัยที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้
4. พัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กส่งเสริมได้ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กคนอื่นผู้ใหญ่และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

ภรณ์ คุรุรัตน์ (2540 : 50) ได้กล่าวว่า การสร้างรูปแบบการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เน้นการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนเด็กปฐมวัย การบูรณาการกิจกรรมที่สัมพันธ์กันการปรับบทบาทครู การสร้างปฏิสัมพันธ์ เป็นการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กปฐมวัย โดยมีเป้าหมายพัฒนาเด็กในด้านทักษะทางภาษา ความคิดสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นและทักษะทางสังคมเป็นต้น นอกจากนี้ สิริมา ภิญโญนนตพงษ์ (2538 : 64-65) กล่าวว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับเด็ก เด็กจะเรียนรู้โดยมีลำดับขั้นตอนสมองของเด็กจะพัฒนาอยู่เสมอ โดยจะใช้สภาพแวดล้อมเป็นแรงจูงใจให้เด็กอยากเรียนรู้ เด็กเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองจากประสบการณ์ตรง เด็กมีโอกาสเรียนรู้อย่างอิสระ เปิดกว้างตามความสนใจ ครูมีบทบาทเป็นผู้จัดเตรียมประเมินผล จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับเด็ก

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยตั้งอยู่บนพื้นฐานหลายแนวความคิด การจัดประสบการณ์แบบใดนั้นขึ้นอยู่กับความเชื่อตามแนวความคิดแต่ละบุคคล สิ่งสำคัญที่ทำให้การจัดประสบการณ์ให้บรรลุผลสำเร็จคือ บทบาทของครู ไม่ว่าจะเป็นการจัดสภาพแวดล้อม การจัดกิจกรรมล้วนแต่เป็นหน้าที่ของครูที่จะจัดประสบการณ์เสริมให้เด็กมีทัศนคติที่ดีในการเรียน อันจะนำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ได้

2.4 หลักการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 51) ได้กำหนดหลักการจัดประสบการณ์และกิจกรรมสำหรับเด็กไว้ดังนี้กิจกรรมที่จัดควรคำนึงถึงตัวเด็กเป็นสำคัญ เด็กแต่ละคนมีความสนใจแตกต่างกัน จึงควรจัดให้มีกิจกรรมหลายประเภทที่เหมาะสมกับวัยตรงกับความสนใจและความต้องการของเด็กเพื่อให้เด็กได้มี

โอกาสและความสามารถ กิจกรรมที่จัดควรมีทั้งกิจกรรมที่让孩子ทำเป็นรายบุคคลกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ และควรมีความสมดุล คือ ให้มีทั้งกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน กิจกรรมที่ต้องเคลื่อนไหวและสงบ กิจกรรมที่เด็กริเริ่มและครูริเริ่มเวลาในการจัดกิจกรรมควรเหมาะสมกับวัย มีการยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น

วัย 3 ขวบ มีช่วงความสนใจสั้นประมาณ 8 นาที

วัย 4 ขวบ มีช่วงความสนใจอยู่ประมาณ 12 นาที

วัย 5 ขวบ มีช่วงความสนใจอยู่ประมาณ 15 นาที

กิจกรรมที่จัดควรเน้นให้มีสื่อของจริงให้เด็กได้มีโอกาสสังเกต สำรวจ ค้นคว้า ทดลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับเด็กคนอื่นๆ และผู้ใหญ่

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537 : 10) ได้กำหนดหลักการประสบการณ์และกิจกรรมเด็กอนุบาลไว้ดังนี้

1. จัดกิจกรรมโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ ความสนใจและสอดคล้องกับความสามารถของเด็กแต่ละคน
2. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งสัดส่วนให้เหมาะสมกับความสามารถของเด็กแต่ละวัย
3. จัดกิจกรรมให้เด็กเรียนรู้หลายรูปแบบ เช่น การทดลอง ทักษะศึกษา สนทนาแสดงความคิดเห็น ร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง ฯลฯ ให้เด็กได้มีโอกาสทำงานเป็นรายบุคคล
4. จัดกิจกรรมที่เป็นประสบการณ์ตรงในสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และปฏิบัติจริงให้มากที่สุด
5. จัดกิจกรรมให้มีลักษณะสมดุลกัน เช่น มีกิจกรรมในห้องเรียน กิจกรรมที่สงบและกิจกรรมที่เคลื่อนไหว และมีกิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและครูเป็นผู้ริเริ่ม
6. จัดกิจกรรมสอดแทรกการอบรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ
7. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี ตามกำหนดวันและพิธีการของท้องถิ่น
8. จัดกิจกรรมที่ยืดหยุ่นตามสถานการณ์และสภาพของท้องถิ่น เหมาะสมกับสภาพความเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อม

พัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับ ชัชพงศ์ (2530 :113-114) ได้กล่าวถึง หลักการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กปฐมวัยไว้ว่า ไม่ได้จัดแบ่งเป็นรายวิชาแต่จะจัดในรูปของกิจกรรมซึ่งบูรณาการขึ้นเป็นหน่วยการสอนและจะประมวลทักษะต่างๆ ให้เด็กได้เรียนรู้โดยมีแนวการจัดประสบการณ์ที่ยึดหลักดังนี้

1. คำนึงถึงตัวเด็กเป็นสำคัญ
2. คำนึงถึงความแตกต่างและความสนใจของเด็กเป็นรายบุคคลควรจัดเตรียมประสบการณ์ที่เร้าความสนใจของเด็ก และมีความยากง่ายในแต่ละประสบการณ์ จัดกิจกรรมที่เปิดกว้างให้เด็กเล่นหรือลงมาทำได้ตามความสามารถของตนเองเช่น กิจกรรมการเล่นไม้บล็อกกิจกรรมการวาดภาพ ซึ่งเด็กๆ จะได้รับประสบการณ์ต่างๆ อีกทั้งประสบความสำเร็จ อันจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้กับเด็กในการทำกิจกรรมอื่นๆ ต่อไป
3. จัดประสบการณ์อย่างกว้างขวางให้เด็กเรียนรู้ได้หลายรูปแบบ เช่น การปฏิบัติการทดลอง การเล่นบทบาทสมมติ การเล่นเป็นกลุ่ม หรือเล่นเดี่ยว เป็นต้น
4. จัดให้เด็กเรียนรู้ในหลายทักษะจากกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง เช่น ในหน่วยสัตว์เลี้ยง ซึ่งมีกิจกรรมการเลี้ยงนก เด็กจะเรียนรู้และฝึกทักษะต่างๆ

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2540 : 16-17) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ไว้ว่ามีวิธีดำเนินกิจกรรม 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เป็นการเตรียมเด็กให้พร้อมและกระตุ้นให้เด็กสนใจที่จะร่วมกิจกรรมต่อไป กิจกรรมที่ใช้อาจเป็นการร้องเพลง คำคล้องจอง ปริศนาคำทาย ทำใบ้ ฯลฯ ซึ่งจะใช้ระยะเวลาสั้นๆ

2. ขั้นสอน เป็นการจัดกิจกรรมที่ต้องการให้เด็กได้รับความรู้และประสบการณ์ด้วยกิจกรรมหลายรูปแบบ เช่น

2.1 การสนทนา ซักถาม อภิปราย เป็นการพูดคุย ซักถามระหว่างครูกับเด็ก หรือเด็กกับเด็ก ซึ่งสื่อที่ใช้อาจเป็นของจริง ของจำลอง รูปภาพ สถานการณ์จำลอง ฯลฯ

2.2 การเล่านิทาน ครูจะเล่านิทานที่เกี่ยวกับเรื่องราวที่ครูต้องการให้เด็กเข้าใจหรือให้ปฏิบัติตาม ส่วนมากจะเป็นการปลูกฝังหรือการสอนในเรื่องที่เป็นนามธรรม วิธีการนี้จะช่วยให้เด็กเข้าใจได้ดีขึ้น เพราะเด็กในวัยนี้จะชอบฟังนิทานและชอบเลียนแบบตัวละครในนิทานในการเล่านิทานอาจใช้รูปภาพ หุ่นหรือส่วนต่างๆ ของร่างกายประกอบ

2.3 การสาธิต การปฏิบัติการทดลองเป็นการสอนที่ทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงเพราะได้ทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง ได้สังเกตเห็นการเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่ตนเองได้ทดลอง เป็นการฝึกทักษะ การคิดแก้ปัญหาและส่งเสริมให้เด็กมีความอยากรู้อยากเห็น และค้นพบความรู้ด้วยตนเอง

2.4 การจัดทัศนศึกษา เป็นการสอนที่ให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงอีกรูปแบบหนึ่ง อาจเป็นการพาเด็กไปเรียนนอกห้องเรียน รอบบริเวณโรงเรียน แต่ครูจะต้องดูแลเอาใจใส่ในเรื่องความปลอดภัย

2.5 การประกอบอาหาร ในบางหน่วยงานที่สอนเกี่ยวกับผัก ผลไม้ เนื้อสัตว์ต่างๆ ครูอาจให้เด็กมีส่วนร่วมในการประกอบอาหาร ทั้งนี้เด็กจะได้รับประสบการณ์ การสังเกตการเปลี่ยนแปลงของอาหารดิบสุก รับรู้รสและกลิ่นของอาหาร เรียนรู้ด้วยการใช้ประสาทสัมผัสต่างๆ และเรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่นในขณะที่เด็กทำกิจกรรมหรือหลังจากทำกิจกรรมเสร็จแล้วครูควรใช้คำถามปลายเปิดในลักษณะต่างๆ ที่ชวนให้คิด ไม่ควรใช้คำถามที่มีคำตอบ “ใช่” “ไม่ใช่” หรือมีคำตอบให้เด็กเลือกครูควรใจเย็นให้เวลาเด็กคิดตอบ ฯลฯ

3. สรุปบทเรียน เป็นการสรุปสิ่งต่างๆ ที่เรียนไปทั้งหมด ให้เด็กได้เข้าใจยิ่งขึ้น ซึ่งครูอาจใช้คำถาม เพลง คำคล้องจอง เกม ฯลฯ ในการสรุปเรื่องราว

สรุปได้ว่า หลักการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย มีจุดมุ่งหมายเพื่อเน้นให้เด็กมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้านคือ ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยยึดหลักการจัดในลักษณะบูรณาการ ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง จัดกิจกรรมให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง มีรูปแบบที่หลากหลาย สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ยึดหยุ่นตามเหตุการณ์ กิจกรรมมีความหมายต่อผู้เรียน และหลักการเหล่านี้สอดคล้องกับหลักการสร้างความสนใจของเด็กปฐมวัย

2.5 รูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยจะไม่จัดเป็นรายวิชาแต่จัดในรูปแบบของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เกิดการเรียนรู้ ได้พัฒนาทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา กิจกรรมที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน อาจใช้ชื่อเรียกแตกต่างกันไปในแต่ละหน่วยงาน แต่ทั้งนี้ประสบการณ์ที่จัดต้องครอบคลุมประสบการณ์สำคัญ 9 ประการตามหลักสูตร ได้แก่

1. การสื่อความคิดที่เป็นการกระทำ
2. การใช้ภาษา
3. การเรียนรู้ทางสังคม
4. การเคลื่อนไหว
5. ดนตรี
6. การจำแนกและการเปรียบเทียบ

7. จำนวน
8. มิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ)
9. เวลาและควรให้ยืดหยุ่นตามเนื้อหา

เมื่อเด็กได้รับประสบการณ์สำคัญ และทำกิจกรรมในแต่ละหัวข้อเนื้อหาแล้วเด็กจะเกิดแนวคิดตามที่ได้เสนอแนะไว้ในหลักสูตร ได้แก่ ตัวเรา ครอบครัว โรงเรียนของฉัน บุคคลต่างๆ

กิจกรรมที่ควรจัดให้เด็กปฐมวัยเป็นประจำทุกวัน มีดังนี้

1. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะเป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะ เพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ เรียนรู้จังหวะ และควบคุมการเคลื่อนไหวของตนเองได้ โดยใช้จังหวะและดนตรีประกอบ การเคลื่อนไหว เช่น เสียงเพลง คำคล้องจอง เสียงปรบมือ เครื่องเคาะจังหวะและอุปกรณ์อื่นๆ (กรมวิชาการ. 2540ก : 31 และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 31)

2. กิจกรรมเสริมประสบการณ์

กิจกรรมเสริมประสบการณ์หรือกิจกรรมในวงกลม เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ฝึกการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นเป็นกลุ่ม ทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่กิจกรรมที่จัดมุ่งฝึกให้เด็กมีโอกาส ฟัง พูด สังเกต คิด แก้ปัญหา ใช้เหตุผลและฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งที่เรียน และเพิ่มพูนทักษะต่างๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์สามารถจัดได้หลายวิธี เช่น

2.1 การสนทนาอภิปราย เป็นการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาในการพูด การฟัง รู้จักแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งสื่อที่ใช้อาจเป็นของจริงของจำลอง รูปภาพ สถานการณ์จำลอง ฯลฯ

2.2 เป็นการเล่าเรื่องต่างๆ ส่วนมากจะเป็นเรื่องที่เน้นการปลูกฝังให้เกิดคุณธรรม จริยธรรม วิธีการนี้จะช่วยให้เด็กเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น ในการเล่านิทานสื่อที่ใช้อาจเป็นรูปภาพ หนังสือนิทาน หุ่น การแสดงท่าทางประกอบการเล่าเรื่อง

2.3 การสาธิต เป็นการจัดกิจกรรมที่ต้องการให้เด็กได้สังเกต และเรียนรู้ตามขั้นตอนของกิจกรรมนั้นๆ ในบางครั้งครูอาจให้เด็กอาสาสมัครเป็นผู้สาธิตร่วมกับครู เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงเช่น การเพาะเมล็ด การเป่าลูกโป่ง การเล่นเกมการศึกษา

2.4 การทดลอง/ปฏิบัติการ เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เพราะได้ทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง ได้สังเกตการณ์เปลี่ยนแปลง ฝึกการสังเกต การคิดแก้ปัญหาส่งเสริมให้เด็กมีความอยากรู้อยากเห็น และค้นพบด้วยตนเองเช่น การประกอบอาหาร การทดลอง วิทยาศาสตร์ง่ายๆ การเลี้ยงหนอนผีเสื้อ การปลูกพืช ฯลฯ

2.5 การศึกษานอกสถานที่ เป็นการจัดกิจกรรมที่ทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงอีกรูปแบบหนึ่ง โดยการพาเด็กไปทัศนศึกษาสื่อต่างๆ รอบโรงเรียนหรือสถานที่นอกโรงเรียนเพื่อเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์แก่เด็ก

2.6 การเล่นบทบาทสมมติ เป็นการให้เด็กเล่นสมมติตนเองเป็นตัวละครต่างๆ ตามเนื้อเรื่องในนิทาน หรือเรื่องราวต่างๆ อาจใช้สื่อประกอบการเล่นสมมติเพื่อสร้างความสนใจ และก่อให้เกิดความสนุกสนาน เช่น หุ่นสมมติตัวละครที่คาบคิระรูปคนและสัตว์รูปแบบต่างๆ เครื่องแต่งกายและอุปกรณ์ของจริงชนิดต่างๆ

2.7 การร้องเพลง เล่นเกม ท่องคำคล้องจอง เป็นการจัดให้เด็กได้แสดงออกเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาและจังหวะ (กรมวิชาการ. 2540ก : 36-37 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2541 : 43)

3. กิจกรรมสร้างสรรค์

กิจกรรมสร้างสรรค์ (ศิลปะศึกษา) เป็นกิจกรรมที่ช่วยเด็กให้แสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ การรับรู้เกี่ยวกับความงามและส่งเสริม กระตุ้นให้เด็กแต่ละคนได้แสดงออกมาตามความรู้สึกและความสามารถของตนเองโดยใช้ศิลปะเช่น การวาดภาพ ระบายสี การปั้น การฉีก ตัด ปะ การพิมพ์ การร้อย การประดิษฐ์ หรือวิธีการอื่นที่จริงได้คิดสร้างสรรค์และเหมาะสมกับพัฒนาการ เช่น การเล่นพลาสติกสร้างสรรค์ การสร้างรูปจากกระดานปักหมุด ฯลฯ (กรมวิชาการ, 2540ก : 27 และ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2541 : 35)

4. กิจกรรมเสรี

กิจกรรมเสรีหรือการเล่นตามมุม เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เล่นอิสระตามมุมการเล่นหรือมุมประสบการณ์หรือศูนย์การเรียนรู้ที่จัดไว้ภายในห้องเรียน เช่น มุมบล็อก มุมหนังสือ มุมร้านค้า มุมบ้าน มุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติ เป็นต้น มุมต่างๆ เหล่านี้มีโอกาสเลือกเล่นได้อย่างเสรีตามความสนใจและความต้องการของเด็ก ทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มย่อย กิจกรรมการเล่นแต่ละประเภทจะสนองความต้องการตามธรรมชาติของเด็ก

5. กิจกรรมกลางแจ้ง

กิจกรรมกลางแจ้งหรือการเล่นกลางแจ้ง เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้มีโอกาสออกไปนอกห้องเรียนไปสู่สนามเด็กเล่นทั้งที่เป็นกลางแจ้งและในร่ม เพื่อให้เด็กได้ออกกำลังกาย และแสดงออกอย่างอิสระ โดยยึดเอาความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละคนเป็นหลัก กิจกรรมกลางแจ้งควรจัดให้เด็กเล่นเช่น การเล่นเครื่องเล่นสนาม การเล่นทราย การเล่นน้ำ การเล่นสมมติในบ้านตุ๊กตาหรือบ้านจำลอง การเล่นในมุมช่างไม้ การเล่นกับอุปกรณ์กีฬาและการเล่นเกมการละเล่น (กรมวิชาการ, 2540ก : 38-41 และ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2541 : 47)

6. เกมการศึกษา

เกมการศึกษาเป็นเกมการเล่นที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา มีกระบวนการในการเล่นตามชนิดของเกมประเภทต่างๆ มีกฎเกณฑ์ง่ายๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ ช่วยให้เด็กรู้จักสังเกตคิดหาเหตุผลและเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสี รูปร่าง จำนวน ประเภท และความสามารถสัมพันธ์เกี่ยวกับพื้นที่ระยะเช่น เกมจับคู่ แยกประเภท จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับ โดมิโน ลีोटโต้ ภาพตัดต่อ ต่อตามแบบ ฯลฯ (กรมวิชาการ, 2540ก : 43-44 และ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2541 : 51)

จากเอกสารที่ได้ศึกษามาสรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยมีหลายรูปแบบ แต่ละรูปแบบยึดหลักการจัดในลักษณะบูรณาการ ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง จัดกิจกรรมให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง กิจกรรมมีความหมายต่อเด็ก มีจุดหมายเพื่อเน้นให้เด็กพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ – จิต สังคม และสติปัญญา มีการยืดหยุ่นตามเหตุการณ์โดยคำนึงถึงความสนใจและความสามารถของแต่ละคนเป็นหลัก

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

งานวิจัยต่างประเทศ

ไบรแอนท์ และฮังเกอร์ฟอร์ด (Bryant and Hungerford, 1977: 44-49) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ทฤษฎีสอนความคิดรวบยอดและค่านิยมทางสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอนุบาลโดยทดลองสอนเรื่องสิ่งแวดล้อมและปัญหามลภาวะ ใช้เวลาทดลองสอน 1 เดือน ผลปรากฏว่านักเรียนอนุบาลสามารถสร้างความคิดรวบยอดเกี่ยวกับผลสืบเนื่องของสิ่งแวดล้อม และสำนึกในหน้าที่ของพลเมืองที่มีต่อสิ่งแวดล้อม และได้อภิปรายเพิ่มเติมว่า ข้อค้นพบนี้มีความสำคัญมากเนื่องจากว่าวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสอนเช่นนี้ ในระดับอนุบาลมีน้อยมากและการสอนเช่นนั้นก็มีใช้สิ่งที่กระทำได้ง่าย

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์ สรุปได้ว่า กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่让孩子ได้ลงมือปฏิบัติ ได้เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ทำให้น่าไปสู่ผลลัพธ์ด้วยตัวของเด็กเอง เด็กได้เรียนรู้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาและมีพัฒนาการทุกด้าน ความมีระเบียบวินัยในตนเองก็เป็นพฤติกรรมหนึ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้ในการจัดประสบการณ์โดยเฉพาะการทำงานเป็นกลุ่มนั้น ทำให้เด็กมี

ปฏิสัมพันธ์กันในการทำงานร่วมกัน เด็กจะแสดงพฤติกรรมออกมาด้วยความสมัครใจ ซึ่งเด็กจะได้พัฒนาลักษณะที่พึงประสงค์ คือมีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา มีวินัย มีความอดทน อดกลั้น มีความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี ตลอดจนยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

งานวิจัยในประเทศ

อรุณี เอี่ยมพงษ์ (2538 : 54) ได้ศึกษาความพร้อมทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมสนทนาโดยการเสริมประสบการณ์คณิตศาสตร์ประกอบสื่อกับเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมสนทนาโดยการเสริมประสบการณ์คณิตศาสตร์ประกอบคำถามมีความพร้อมทางคณิตศาสตร์ด้านความสามารถในการคิดคำนวณและความสามารถในการใช้เหตุผลแตกต่างกัน

อุบล เวียงสมุทร (2540 : 63-67) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์หุ่นมือโดยใช้ภาษากลางควบคู่กับภาษาถิ่นและเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือโดยใช้ภาษากลาง โดยศึกษากับเด็กอายุ 5-6 ปี จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน การทดลองใช้เวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 20 นาที ผลการทดลองพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือโดยใช้ภาษากลางควบคู่กับภาษาท้องถิ่น มีความพร้อมทางภาษาแตกต่างจากเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือโดยใช้ภาษากลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เนื่อน้อง สันบุญ (2541 : 131) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่านิทานที่เด็กเล่าเรื่องตามรูปจากหนังสือที่เด็กเลือก เด็กเล่าเรื่องตามรูปจากหนังสือที่เด็กเลือกต่อกับเพื่อน และเด็กเล่าเรื่องตามรูปจากหนังสือที่เด็กเลือกต่อจากครู โดยศึกษากับเด็กอายุ 5-6 ปี จำนวน 45 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 จำนวน 15 คน กลุ่มทดลองที่ 2 จำนวน 15 คน และกลุ่มควบคุม 15 คน การทดลองใช้เวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 20 นาที ผลการทดลองพบว่าความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องตามรูปจากหนังสือที่เด็กเลือก เด็กเล่าเรื่องตามรูปจากหนังสือที่เด็กเลือกต่อกับเพื่อน และเด็กเล่าเรื่องตามรูปจากหนังสือที่เด็กเลือกต่อจากครู มีปฏิสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน

3.1 ความหมายของนิทาน

เกริก ยุ้นพันธ์ (2539: 8) ได้กล่าวถึงความหมายของนิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาตั้งแต่สมัยโบราณเป็นการผูกเรื่องขึ้นเพื่อให้ผู้ฟังเกิดความสนุกสนาน ตลอดจนแทรกแนวคิดเพื่อให้เด็กนำไปเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต

ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2540: 45) ได้กล่าวว่า นิทานเป็นเรื่องราวที่สืบทอดเนื่องกันมาโดยวัตถุประสงค์เพื่อสืบทอดประสบการณ์ ความรู้ ความคิด หรือค่านิยมบางอย่างให้ผู้ฟัง พร้อมทั้งสอดแทรกความสนุกสนานเพลิดเพลินไปพร้อมๆ กัน

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2541: 2-10) ได้กล่าวถึงความหมายไว้ว่า นิทานคือสิ่งที่มีประสิทธิภาพสำหรับการสร้างการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย ไม่มีเด็กคนใดไม่ชอบฟังนิทาน นิทานสามารถสร้างจินตนาการ ความฝัน ความคิด ความเข้าใจและการรับรู้ให้กับเด็ก

สรุปได้ว่า นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาหรือมีผู้แต่งขึ้นเพื่อให้ผู้ฟังได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน และสามารถนำความคิดไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

3.2 ความหมายของการเล่านิทาน

พัชรี ไชยะสนิท (2535: 80) ได้กล่าวว่าการเล่านิทานหมายถึง การเล่าเรื่องให้เด็กฟังและ สนทนาโต้ตอบ อภิปรายซักถาม แสดงความคิดเห็น และแสดงท่าทางการประกอบเรื่องราว หรือประสบการณ์ รอบตัวทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการเล่า

เนื่อน้อง สนับสนุน (2541: 35) ได้กล่าวว่าการเล่านิทาน หมายถึง การถ่ายทอดเรื่องราวของ นิทานให้เด็กเข้าใจ ด้วยการเล่าโดยใช้น้ำเสียง ท่าทาง สื่อวัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนวิธีการประกอบการเล่าและยัง ครอบคลุมถึง การส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาสเป็นผู้เล่าด้วยตนเอง

สรุปได้ว่า การเล่นนิทานหมายถึง การเล่าเรื่องหรือถ่ายทอดเรื่องราวของนิทานให้เด็กเข้าใจ ด้วยน้ำเสียง ท่าทาง สื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ทำให้การเล่านิทานนั้นน่าสนใจสนุกสนานยิ่งขึ้น

3.3 คุณค่าของนิทาน

ฉวีวรรณ กินาวงศ์ (2536: 125–126) ได้กล่าวว่า นิทานมีอิทธิพลต่อเด็กมาในระดับ ปฐมวัย การที่ผู้ใหญ่และครูได้ใกล้ชิดกับเด็กโดยการเล่านิทาน จะเป็นเครื่องช่วยให้เข้าใจเด็กยิ่งขึ้นการเล่านิทาน มีคุณค่าดังนี้

1. ช่วยชดเชยประสบการณ์แก่เด็กให้เท่ากับเด็กในเมือง
2. ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา ความคิดและจินตนาการให้กับเด็ก
3. ช่วยฝึกให้เด็กเป็นนักฟังที่ดี เข้าใจวิธีการปฏิบัติตัวขณะฟังนิทาน และสามารถเก็บ ใจความเรื่องราวที่ฟังคนอื่นเล่าได้ตามสมควรแก่วัย
4. ช่วยให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินมีความรู้สึกรอบอุ่น และใกล้ชิดกับผู้เล่า
5. ช่วยปลูกฝังความรู้สึกชอบฟังนิทานและความรู้สึกชื่นชอบในหนังสือนิทานก่อนที่จะ อ่านได้อย่างเข้าใจ
6. ปลูกฝังให้เด็กเป็นคนใจกว้างยอมรับความจริงในชีวิตประจำวัน
7. ช่วยให้ครูและผู้ใหญ่ ทราบถึงความรู้สึกที่อยู่ในตัวของเด็กจากการสนทนาซักถาม ในขณะที่ฟังนิทาน

สมศักดิ์ ปริบูรณ์ (2542: 59–62) กล่าวว่า การเล่านิทานเป็นวิธีการหนึ่งในให้ความรู้ทำให้เด็ก สนใจในการเรียนรู้ สามารถจดจำ กล้าแสดงออก และมีแรงจูงใจที่จะเปิดรับพฤติกรรมที่พึงปรารถนา นอกนั้นยัง ช่วยตอบสนองความต้องการของเด็ก เช่น ความอยากรู้อยากเห็น ความสัมพันธ์ ผล ความต้องการเป็นที่ยอมรับ เนื้อหาของนิทานที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการดังกล่าว จะช่วยให้เด็กสมความปรารถนาและมีความสุข กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ นิทานมีความสำคัญและประโยชน์ต่อเด็ก ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือในการสอนที่มีประสิทธิภาพในการชักจูงผู้เรียนให้คล้อยตาม เป็น ตัวกระตุ้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในตัวผู้เรียน เป็นตัวกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ และการแสดงออก อันเป็นที่พึง ประสงค์ของสังคม ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และบุคลิกภาพของผู้เรียน
2. เป็นเครื่องกระตุ้นและโน้มน้าวให้เด็กเปิดใจที่จะยอมรับพฤติกรรมด้านต่างๆ และ ตอบสนองความต้องการของธรรมชาติของเด็กด้วย
3. เป็นตัวแบบในการหล่อหลอมพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็กนอกจากนี้แล้ว นิทานมีประโยชน์และคุณค่าต่อเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก นิทานช่วยสร้างเสริมพัฒนาการของเด็กทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้เหมาะสมกับการพัฒนาการตามวัยและยังช่วยปรุงแต่งบุคลิกภาพ แก้ไข พฤติกรรมของเด็กให้เป็นไปตามตัวแบบของตัวละครในนิทานที่เด็กชื่นชอบ รวมทั้งยังเปิดโลกจินตนาการให้ กว้างไกลและยังมีสัมพันธภาพอันดีแก่บุคคลรอบข้างและการแสดงออกอันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม ซึ่งมีผลต่อ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและบุคลิกภาพของผู้เรียน

ภารดี ศรีประยูร (2542: 30) ได้กล่าวถึงคุณค่าของนิทานต่อการเรียนการสอนดังนี้

1. ให้ความบันเทิงใจแก่เด็กๆ ทำให้ผ่อนคลายอารมณ์ ได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลินทำให้เด็กเร่าแรงแจ่มใสสมวัย
2. นิทานใช้นำเข้าสู่บทเรียน

3. นิทานช่วยเปลี่ยนทัศนคติที่ไม่ดี หรือผิดบางประการของเด็กเกี่ยวกับความเชื่อความกลัวและสอนจริยธรรมแก่เด็ก

4. นิทานจะทำให้เด็กๆ หรือผู้ฟังใช้กระบวนการคิดพิจารณาแก้ปัญหาได้

5. ใช้นิทานเป็นเครื่องมือฝึกทักษะทางภาษาและกระบวนการคิด

6. ฝึกให้เด็กเป็นผู้รู้จักฟัง มีสมาธิ รู้จักสำรวจอริยาบถของตนเอง

7. ใช้นิทานส่งเสริมการอ่าน

8. ให้นิทานเพื่อสร้างสัมพันธภาพอย่างใกล้ชิดกับเด็ก ซึ่งจะส่งผลไปถึงการปกครองเด็ก

ดังนั้น จึงพอสรุปได้ว่า นิทานเป็นคุณค่าต่อเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก นิทานช่วยสร้างเสริมพัฒนาการทางภาษา ความคิดและจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ ฝึกให้เด็กมีความกล้าที่จะแสดงออก เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน มีสมาธิเป็นผู้รู้จัก มีสัมพันธอันดีกับบุคคลรอบข้างเป็นตัวกระตุ้นให้เด็กมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสังคม มีพฤติกรรมและเป็นที่ยอมรับอันจะนำมาซึ่งความสุขในการดำเนินชีวิต

3.4 รูปแบบการเล่านิทาน

รูปแบบการเล่านิทาน คือ วิธีการที่ผู้เล่านิทานจะทำให้ให้นิทานมีศักยภาพในการสร้างเสริมการเรียนรู้ให้แก่เด็ก นอกจากการเลือกเรื่องที่มีสาระสอดแทรกแนวคิด ความรู้ ปณิธานคุณธรรม การดำเนินเรื่องราวรวดเร็วเรื่องสั้น เข้าใจง่ายแล้ว ผู้เล่านิทานที่ดีต้องมีวิเลาที่จูงใจผู้ฟังด้วยเด็กไม่ต้องการคนเล่าเก่ง แต่ต้องการคนเล่าที่เข้าถึงความต้องการ ความรู้สึกตามวัยว่าเขาต้องการอะไร และเขาจะเข้าถึงนิทานได้อย่างไร

พรจันทร์ จันทิมล (2529: 103–105) กล่าวถึงการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

1. เป็นเรื่องง่ายๆ แต่สมบูรณ์ เน้นเหตุการณ์อย่างเดียวเพื่อให้เด็กสามารถคาดคะเนได้
2. การเดินเรื่องได้อย่างรวดเร็ว
3. ตัวละครน้อย มีลักษณะเด่นที่จำได้ง่าย เด็กอาจสมมติตัวแทนได้
4. มีบทสนทนาหลายๆ เพราะเด็กส่วนมากไม่สามารถฟังเรื่องที่เป็นความเรียงได้
5. ใช้ภาษาง่ายๆ ประโยคสั้น การกล่าวคำซ้ำหรือสัมผัสจะช่วยให้เด็กจดจำได้ง่ายและรวดเร็ว
6. เป็นเรื่องใกล้ตัวเด็ก เช่น ครอบครัว สัตว์เลี้ยง หรือเรื่อง que เด็กสามารถจินตนาการได้
7. ความยาวไม่เกิน 15 นาที

รูปแบบการเล่านิทาน แต่ละแบบมีความจำเพาะของประสิทธิภาพการเล่า ผู้เล่าสามารถใช้ตามความเหมาะสม (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2541: 12–14) กล่าวคือ

1. การเล่านิทานปากเปล่าเป็นการเล่าที่อาศัยคำพูด และน้ำเสียงไม่ใช่สื่อประกอบการเล่า น้ำเสียงและจังหวะการพูดที่สูงต่ำเร้าใจผู้ฟังตามเนื้อเรื่อง ซึ่งต้องใช้ศิลปะการพูด การเล่าตามรูปแบบนี้ อาจใช้กับการเล่าที่ต้องการจูงใจให้เด็กทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างมีสมาธิ การเล่านิทานปากเปล่าอาจให้เด็กเล่าเอง ผู้ใหญ่เล่าบ้างหรือช่วยกันเล่า การเล่านิทานปากเปล่า ไม่ควรเล่าเกิน 15 นาที

2. การเล่านิทานประกอบท่าทาง เป็นการเล่านิทานที่มีชีวิตชีวามากกว่าการเล่าด้วยปากเปล่า เด็กสามารถติดตามเรื่องได้และเกิดจินตนาการเป็นรูปธรรมมากขึ้น ท่าทางที่ใช้ประกอบการเล่านิทาน อาจเป็นท่าทางของผู้เล่า ท่าทางแสดงร่วมของเด็ก ได้แก่การทำหน้าตาการแสดงท่าทางกาย หรือการเล่า นิ้วมือประกอบการเล่า

3. การเล่านิทานประกอบภาพ มีหลายชนิดด้วยกัน อาทิ ภาพถ่าย ภาพโปสเตอร์ ภาพจากหนังสือ ภาพวาด ภาพสไลด์ ภาพเคลื่อนไหว หรือภาพยนตร์ เป็นสิ่งจูงใจและสร้างจินตนาการให้เด็กมาก โดยเฉพาะภาพการ์ตูนที่เคลื่อนไหวไปมา เด็กจะสนุกมากขึ้น

5. การเล่นนิทานประกอบอุปกรณ์ หรือสิ่งประดิษฐ์ที่มีอยู่หรือผู้เล่าจัดทำขึ้น เช่น หน้ากาก ตัวแสดงในนิทาน หุ่นมือ หุ่นชัก หุ่นเชิด ตุ๊กตา เป็นต้น อุปกรณ์สามารถทำให้เด็กสนุก และตื่นตาไปกับนิทานที่เล่าได้เป็นอย่างดี

1. อ่านจากหนังสือนิทานให้เด็กฟังทั้งเล่ม

2. การเล่าโดยไม่ใช้อุปกรณ์ใดๆ เลย แต่ใช้น้ำเสียงประกอบการเล่าให้น่าสนใจ

3. ใช้ภาพวาดที่มีความต่อเนื่องกัน ประกอบการเล่าให้เด็กฟัง โดยที่ภาพเหล่านั้นจับ

ม้วนใส่ไว้ในกล่องแล้วหมุนภาพที่ละภาพ คล้ายๆ ฟิล์มภาพยนตร์

4. เล่านิทานโดยใช้การวาดภาพขณะที่เล่าตามเนื้อเรื่องของนิทาน

5. การเล่าโดยใช้ภาพประกอบขณะเล่า

6. การเล่าโดยแสดงท่าทางประกอบตามตัวละครในเนื้อเรื่อง

7. การเล่าโดยแสดงหุ่นประกอบการเล่น โดยใช้หุ่นตามตัวละครในเรื่องที่เล่า

อาจจะเป็นหุ่นนิ้วมือ หุ่นกระบอก หุ่นเงา หุ่นมือ เป็นต้น

สรุปได้ว่ารูปแบบการเล่านิทานที่หลากหลายรูปแบบ มีทั้งการเล่าด้วยปากเปล่าประกอบท่าทาง ประกอบภาพวาดต่างๆ ประกอบเสียงการเล่าโดยใช้เป็นสื่อประกอบ เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นความสนใจของเด็ก

สมใจ บุญอรรถพิทยัญญ (2539: 7-8) กล่าวว่า การเลือกนิทานที่จะนำมาเล่า ให้เด็กฟังนั้น ควรคำนึงถึงอายุและความสนใจของผู้ฟัง เด็กปฐมวัยอายุระหว่าง 4-6 ปี จะสนใจตนเองน้อยลง เริ่มสนใจภายนอกมากขึ้น มีอารมณ์รักสนุก ชอบฟังนิทานประเภทต่างๆ โดยเฉพาะเรื่องที่มีสัตว์พูดได้ นิทานที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยฟังนั้นมีหลายประเภท เช่น นิทานที่เล่นคำ เล่นเสียงจังหวะคำ นิทานที่มีคำคล้องจอง มีคำซ้ำๆ กันที่นำฟัง นิทานที่กระตุ้นจินตนาการและตอบสนองให้เด็กๆ ได้มีท่าทาง นิทานที่รับรู้และเข้าใจความรู้สึกของเด็ก และให้ความเห็นอกเห็นใจหนังสือที่นำมาเล่านั้นควรมี

เกริก ยุ้นพันธ์ (2539: 57-59) ได้กล่าวถึงการเลือกนิทานที่จะเล่าให้เด็กปฐมวัยฟังนั้นผู้เล่า นิทานจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจประสบการณ์และความสามารถที่จะแยกแยะเลือกนิทานให้เหมาะสม กับความสนใจและความต้องการของเด็ก เด็กวัยระหว่าง 4-6 ปี จะให้ความสนใจกับตัวเองน้อยลงหันมาสนใจ สิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวมากขึ้น แต่ความสนใจของเด็กวัยนี้ยังเป็นระยะสั้นเท่านั้น ค่ำกลอนที่มีความคล้องจอง เช่น เพลงกล่อมเด็ก คำทายที่ประลองปัญญา นิทานที่เป็นคำประพันธ์สัมผัสคล้องจองของเด็กๆ จะชอบมาก เช่น หนูมีกับ หนูมา หนูมากับหนูมี หนูมี มีตุ๊กตาหมา หนูมามีตุ๊กตาหมี เป็นต้น นอกจากนี้เด็กในวัยนี้ยังชอบนิทานที่มีตัว เคนเรื่องหรือตัวเอกเป็นสัตว์พูดได้ เช่น หมาป่าพูดได้คุยกับหนูน้อยหมวกแดง เป็นต้น นิทานที่เหมาะสมและควร เล่าให้เด็กฟังนั้นควรเป็นนิทานที่เปี่ยมด้วยคุณค่าทางเนื้อหา ได้อรธรส รูปแบบการใช้ถ้อยคำ สำนานภาษา ความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมสุขภาพ ยกระดับสติปัญญาและจิตใจในทางที่ดี นิทานที่เล่าให้เด็กฟังนอกจากปัจจัย ข้างต้นแล้วผู้เล่ามีส่วนอย่างมากในการนำเสนอให้นิทานเรื่องนั้นมีความสนุกสนานเหมาะสมกับวัยของเด็ก มี แรงมุ่ม มีชั้นเชิง และเห็นรายละเอียดที่จะเล่าให้เด็กฟัง ไม่ว่าจะเป็นการเล่านิทานปากเปล่า นิทานวาดไปเล่าไป และลีลาการเล่านิทานจะต้องส่งผลให้ฟังหรือเด็กๆ เห็นภาพพจน์และเกิดความสนุกสนานประทับใจ

เกริก ยุ้นพันธ์ ยังกล่าวต่อเกี่ยวกับนิทานที่ไม่เหมาะสมที่จะนำมาเล่าให้เด็กฟังหรือเป็นนิทานที่เด็กอ่านเอง ได้แก่

1. เป็นนิทานที่มีคำสั่งสอนมากเกินไป
2. เป็นนิทานที่มีคำและประโยคไม่เหมาะสมกับเด็ก
3. เป็นนิทานที่มีเรื่องยืดเยื้อและรายละเอียดมากมาย
4. เป็นนิทานที่มีเรื่องราวที่ทราบดีอยู่แล้ว ซึ่งอาจเป็นตัวอย่างที่ผิด ๆ

5. เป็นนิทานที่ส่งเสริมค่านิยมต่าง ๆ
6. เป็นนิทานที่ผิดต่อศีลธรรมของคนที่อยู่ร่วมกันในสังคม
7. เป็นนิทานที่ไม่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

สันหัตถ์ อรุณธารี (2542: 23) เรื่องและนิทานต่อไปนี้ไม่ควรนำมาเล่าให้เด็กฟัง

1. เป็นเรื่องที่หวาดเสียว น่ากลัวอย่างไม่มีเหตุผล เช่น เรื่องเกี่ยวกับภูตผีปีศาจ
2. เรื่องเกี่ยวกับความรักใคร่ การหนีตามกันของหนุ่มสาว
3. เรื่องเกี่ยวกับการพลัดพรากจากพ่อแม่ และการถูกทอดทิ้ง
4. เป็นเรื่องเกี่ยวกับความทารุณโหดร้าย มีการลงโทษอย่างรุนแรงเกินไป ควรมีการให้

อภัยซึ่งกันและกัน

5. เรื่องที่ผู้เล่าไม่ถนัดที่จะเล่าให้มีเจตคติที่ไม่ดีได้

6. เรื่องที่สอดแทรกศีลธรรมมากเกินไปจนเกินไปจนเด็กเบื่อ ดังนั้นการเลือกนิทานให้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยนั้นการเลือกควรคำนึงถึงวัยของเด็กเป็นสำคัญ ตลอดจนเนื้อเรื่อง

สรุปได้ว่าการเลือกเรื่องผู้เล่านิทานจะต้องเป็นผู้ใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการพิจารณาเรื่องให้เหมาะสมกับเด็ก และนำเรื่องที่เลือกสรรแล้ว มาปรุงแต่งด้วยเทคนิคกระบวนการ และสร้างสรรค์ให้เรื่องนิทานที่เลือกนั้นมีเสน่ห์น่าสนใจ ได้รับความสนใจและเหมาะสมสำหรับเด็กตามแต่ละโอกาส

3.6 เทคนิคในการเล่านิทานและวิธีการเล่านิทาน

การเล่านิทานให้สนุก และเป็นที่ยินชอบของผู้ฟังจะต้องฝึกฝนอบรมจนเป็นทักษะหรือเกิดจากความสามารถเฉพาะตัวที่มีมาแต่เดิม หากผู้เล่ามีความต้องการเป็นผู้เล่านิทานที่ดี เก่ง มีความสามารถในการจูงใจเด็กที่เป็นผู้ฟัง ควรที่จะศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ ทดลองปฏิบัติ และเล่านิทานให้เด็กฟังอยู่เป็นประจำสม่ำเสมอ (สันหัตถ์ อรุณธารี. 2542: 25)

พรทิพย์ วินโกมินทร์ (2530: 29-40) กล่าวว่า การเล่านิทานให้ดีขึ้นผู้เล่าจะต้องมีเทคนิคในการเล่าเพื่อให้เด็กสนใจได้ตลอดเวลา ผู้เล่าต้องมีศิลปะในการเล่าอย่างยอดเยี่ยม คือ การใช้น้ำเสียงในการเล่า และการใช้ท่าทางประกอบการเล่านิทาน ก่อนที่จะเล่านิทานให้เด็กฟัง ทุกครั้งผู้เล่าจะต้องเตรียมตัวล่วงหน้าจะทำให้การเล่านิทานประสบความสำเร็จ ตามจุดประสงค์ที่วางไว้เสมอ ดังนี้

1. จัดนักเรียนให้นั่งเรียบร้อยและสบายเป็นกลุ่ม หรือวงกลม บนเก้าอี้หรือบนพื้นก็ได้
2. ผู้เล่าควรนั่งบนเก้าอี้เตี้ยๆ เพื่อให้ผู้ฟังมองเห็นได้อย่างทั่วถึง และได้ยินผู้เล่าได้

ชัดเจน

3. ผู้เล่าต้องใช้เสียงดังพอที่จะได้ยินทั่วถึงกัน เสียงธรรมชาติของตัวเอง ออกเสียง

ชัดเจน จังหวะการพูดให้พอเหมาะไม่เร็วหรือช้าเกินไป

4. ขณะเล่าอาจทำท่าทางประกอบด้วยก็ได้ แต่ต้องเป็นท่าทางที่น่าดูไม่แกล้งทำจนผิด

ธรรมชาติ

5. ผู้เล่าต้องไม่ออกนอกเรื่องหรือเล่าเรื่องอื่นแทรก จะทำให้ผู้ฟังเข้าใจไขว่เขวและอย่า

สอดแทรกเรื่องของศีลธรรมมากเกินไป จะทำให้เด็กเบื่อ

6. ผู้เล่าต้องทำให้สนุกไปตามเนื้อเรื่องด้วย ต้องไม่ฝืนใจเล่าการเล่านิทานจึงจะออก

รส

ฉวีวรรณ กิณาวงศ์ (2533: 104) กล่าวว่า การเล่านิทานให้ดีขึ้นนั้นเป็นเรื่องยากพอสมควรผู้เล่าต้องใช้เทคนิคในการเล่าอย่างมาก เพื่อจะทำให้เด็กสนใจ ผู้เล่าต้องมีศิลปะในการเล่านอกจากนี้ต้องให้ความรัก ความอดทน ความใกล้ชิดสนิทสนมกับเด็ก บุคลิกภาพและท่าทางของผู้เล่าก็สำคัญ การเล่านิทานให้ประสบผลสำเร็จตามจุดประสงค์นั้นจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ทำความเข้าใจกับนิทานเรื่องที่จะเล่าเสียก่อน
2. เลือกคำที่ง่าย ๆ
3. ใช้บทสนทนาจะทำให้เด็กตื่นเต้น

4. หลีกเลี่ยงการบรรยายและคำอธิบายที่ไม่จำเป็น
5. ใช้เสียงแบบสนทนากัน คือ ช้า ชัดเจน มีหนักเบา
6. จับเวลาให้ดี เว้นตามจังหวะตามอารมณ์ของเรื่อง
7. เวลาเล่าให้เล่ากันเอง ให้ความรักความสนทนินมอย่างจริงใจ
8. นิทานที่นำมาเล่าให้ยาวพอๆ กับระยะความสนใจของเด็ก ประมาณ 15-20 นาที
9. มีรูปภาพประกอบอาจเป็นหนังสือ หุ่น จะช่วยให้เด็กสนใจยิ่งขึ้น
10. เวลาเล่าอย่าย่อเรื่องให้สั้นจนขาดความสนุกไป
11. จัดบรรยากาศในห้องให้เหมาะสม
12. อย่าแสดงท่าทางประกอบการเล่ามากเกินไป
13. ขณะเล่าอาจให้เด็กมีส่วนร่วมในการเล่านิทานด้วยก็ได้ เช่น แสดงท่าทางตามเนื้อ

เรื่องแต่ไม่ควรให้บ่อยนัก

14. สายตาของผู้เล่าจะต้องกวาดมองเด็กทุกคน
15. หากมีเด็กพูดหรือถามขัดจังหวะควรบอกให้เด็กรอจนกว่าจะจบเรื่อง
16. หลังจากเล่านิทานจบอาจให้เด็กช่วยกันตั้งชื่อเรื่องก็ได้
17. หลังจากเล่านิทานจบควรเปิดโอกาสให้เด็กซักถามและวิพากษ์วิจารณ์
18. ถ้านิทานเรื่องยาวผู้เล่าอาจเล่าเป็นตอนๆ ก็ได้

ไพพรรณ อินทนิล (2534: 103-106) ได้กล่าวถึงผู้เล่านิทานที่มีความสามารถเล่าได้เก่งจะทำให้
นิทานเรื่องที่น่าสนใจมีชีวิตชีวาสนุกสนานเป็นที่หลงใหลติดใจของเด็กๆ ได้ มีวิธีการดังต่อไปนี้

1. ผู้เล่าควรเล่าตามลำดับเหตุการณ์ไม่กระโดดข้ามไปข้ามมา
2. มีเทคนิคประกอบการเล่า
 - 2.1 ใช้น้ำเสียงประกอบการเล่า
 - 2.2 ใช้ท่าทางประกอบการเล่า
 - 2.3 ใช้สีหน้าและแววตาประกอบการเล่า
 - 2.4 ใช้อุปกรณ์ประกอบการเล่า
3. สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม
 - 3.1 บรรยากาศเงียบสงบ
 - 3.2 ผู้ฟังไม่อยู่ในภาวะหิว ร้อน อยากเข้าห้องน้ำ หรือง่วงนอน
 - 3.3 สถานที่สบาย สะอาด
 - 3.4 ความยากของนิทานเหมาะสมกับช่วงความสนใจของผู้ฟังแต่ละวัย

4. ควรมีการประเมินผลการเล่านิทาน เพื่อทราบข้อดี ข้อบกพร่องของตนเองเพื่อ
ให้การเล่านิทานครั้งต่อไปสมบูรณ์ยิ่งขึ้น สิ่งที่น่าสนใจประเมินคือ

- 4.1 ผู้ฟังติดตามเรื่องตลอดไหม
- 4.2 ผู้ฟังแสดงอาการเบื่อหน่ายหรือสนใจเรื่องอื่นมากกว่าหรือไม่
- 4.3 ผู้ฟังมีปฏิกิริยาตอบสนองมีส่วนร่วมหรือไม่
- 4.4 เนื้อเรื่องมีความสนุกสนานและสาระหรือไม่
- 4.5 ผู้ฟังเข้าใจภาษาที่ผู้เล่าใช้หรือไม่
- 4.6 การใช้อุปกรณ์ประกอบการเล่านิทานเป็นไปโดยราบรื่นตามเนื้อเรื่อง

หรือไม่

ครุรักษ์ ภิรมย์ภักษ์ (2540: 45-46) กล่าวว่าในการเล่านิทาน สิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งคือการสร้างความประทับใจให้แก่ผู้ฟัง จุดเริ่มต้นอยู่ที่การเตรียมให้พร้อมข้อมให้ดีของผู้เล่า ผู้ที่เล่าจะต้องหาจุดสำคัญของเรื่องให้พบ และสรุปจบให้จับใจดังนี้ประโยคแรกที่จะใช้ในการเริ่มเรื่อง ควรจัดสรรถ้อยคำที่ผู้ฟังดูแล้วน่าตื่นเต้น จูงใจให้ติดตามเรื่องต่อไป คอยสังเกตว่าผู้ฟังยังจับใจยังให้ความสนใจกับบทบาทลีลาการเล่า และเรื่องราว

ที่เล่าอยู่หรือไม่ ถ้ารู้สึกว่กำลังสูญเสียความสนใจ ควรเปลี่ยนบรรยากาศด้วยการหยุดพักถามปัญหาอะไรเ่อย่ ปัญหาเขาว์หรือปัญหาสนุกๆ การจบเรื่องประโยคสุดท้ายที่จะปิดเรื่องมีความสำคัญไม่ย้งหย่อนไปกว่าประโยคแรกที่ใช้เริ่มเรื่อง ผู้เล่าเรื่องต้องคิดและเตรียมไว้ว่า จะปิดเรื่องด้วยประโยคใด จึงจะเป็นการสรุปจบที่จับใจผู้ฟัง โดยทั่วไปจะปิดการเล่านิทานด้วยถ้อยคำที่กินใจ ให้ข้อคิดหรือทิ้งท้ายไว้ให้คิดกิจกรรมภายหลังการเล่านิทานเป็นสิ่งที่ไม่ควรละเลย หลังจากทีเล่านิทานจบ ควรมีคำถามเกี่ยวกับนิทานที่นำมาเล่า ให้นักเรียนตอบ ซึ่งอาจเป็นคำถามที่เกี่ยวกับข้อตัวละครที่สำคัญ เหตุการณ์ที่สำคัญและข้อคิดที่ได้ เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541: 78–79) ได้กล่าวถึง การเสนอวิธีการเล่านิทานที่ครูควรทราบดังนี้

1. เนื้อเรื่องต้องเหมาะสมกับวัย ใช้เรื่องที่มีความดีชนะความชั่วเสมอไป และผู้เล่าจะต้องจำเนื้อเรื่องได้ดีทุกคน
2. เสียง ผู้เล่าจะต้องให้เด็กทั้งหมดได้ยินเสียงผู้เล่าอย่างชัดเจน ระดับเสียงและจังหวะพูดถูกต้องเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ใส่ความรู้สึกลงไปในน้ำเสียง ถ้าผู้เล่าทำเสียงสูงต่ำ ทำเป็นเสียงเด็ก เสียงคนแก่ หรือทำเสียงตามลักษณะของตัวละครได้ เด็กจะย้งสนใจมากยิ่งขึ้น
3. ท่าทาง ถ้ามีภาพประกอบผู้เล่าไม่ต้องใช้ท่าทางมาก แต่เน้นที่ภาพ หากไม่มีภาพประกอบก็ควรใช้ท่าทางประกอบบ้างตามโอกาส แต่อย่าใช้มากเกินไป พึงระวังให้เป็นไปตามธรรมชาติ
4. จังหวะ จังหวะในการพูดเป็นสิ่งที่จะช่วยให้นิทานน่าสนใจ
5. อารมณ์ ในขณะที่เล่าควรเล่าให้เด็กเห็นถึงความรู้สึก และอารมณ์ของผู้เล่า เช่น อารมณ์รื่นเริง ความรู้สึกตื่นเต้น หรืออารมณ์เศร้า ฯลฯ
6. ข้อตกลงก่อนฟังนิทานควรมีข้อตกลงกันว่าผู้ฟังจะต้องไม่พูดแซง ในขณะที่ฟังนิทานสรุปได้ดังนี้ เทคนิคการเล่านิทานให้สนุกแล้วเป็นที่ชื่นชอบของผู้ฟังจะต้องฝึกฝนอบรมจนเป็นทักษะหรือเกิดจากความสามารถเฉพาะตัวที่มีมาแต่เดิม ผู้เล่าต้องมีศิลปะในการเล่า มีความสามารถในการจูงใจเด็กทีเป็นผู้ฟัง ควรที่จะศึกษาและเล่านิทานให้เด็กฟังอยู่เป็นประจำสม่ำเสมอ การใช้น้ำเสียงในการเล่า และการใช้ท่าทางประกอบการเล่านิทาน ก่อนที่จะเล่านิทานให้เด็กฟัง ทุกครั้งผู้เล่าจะต้องเตรียมตัวล่วงหน้าจะทำให้การเล่านิทานประสบความสำเร็จ ตามจุดประสงค์ที่วางไว้

3.7 สื่อที่ใช้ในการเล่านิทาน

การเล่านิทานมีความสำคัญมากสำหรับเด็กปฐมวัย โดยเฉพาะเรื่องของการเลือกสื่อที่ใช้ประกอบการเล่านิทานทั้งผู้เล่าและผู้ฟัง เพราะเด็กในช่วงวัยนี้มีช่วงความสนใจสั้น การเลือกสื่อที่เร้าต่อความสนใจของเด็กจะช่วยให้เด็กเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และติดตามเรื่องราวที่ฟังตลอดทั้งเรื่องการจัดเตรียมสื่อที่เหมาะสมและมีการฝึกใช้สื่อมาก่อนการเล่าจะช่วยให้ผู้เล่าเกิดความมั่นใจในการเล่า ร่าเริงและประสบผลดี

นุจรี ตรีโรจนวงศ์ (2530: 13–14) ได้กล่าวถึงความคิดเห็นเรื่องสื่อที่ใช้ประกอบการเล่านิทานว่ามีหลายอย่างด้วยกัน คือ

1. การวาดภาพประกอบการเล่านิทาน
2. ใช้หนังสือนิทานที่มีภาพประกอบ
3. ใช้ภาพประกอบ
4. ใช้เพลงประกอบ
5. ใช้นิ้วมือประกอบการเล่า
6. ใช้สวมหุ่นนิ้วมือ
7. ใช้กระดาษสีหรือวัสดุตามธรรมชาติ
8. ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามามีประกอบการเล่านิทาน
9. ใช้คนจริงประกอบการเล่านิทาน

ไพพรรณ อินทนิล (2534: 113–148) ได้กล่าวถึงอุปกรณ์การเล่นนิทานช่วยกระตุ้นผู้ฟังให้เกิดความสนใจในนิทานมากยิ่งขึ้น สื่อที่ใช้ในการเล่นนิทานสามารถแยกประเภทใหญ่ๆ ได้แก่

1. รูปภาพ

- 1.1 ภาพประกอบจากหนังสือสำหรับเด็ก
- 1.2 ภาพวาด
- 1.3 ภาพแปะ
- 1.4 การใช้ภาพวาดติดกระดุม
- 1.5 การใช้ภาพจากโฆษณา

2. หุ่นต่าง ๆ ได้แก่

- 2.1 หุ่นเงา
- 2.2 หุ่นมือ
- 2.3 หุ่นถุงมือ
- 2.4 หุ่นถุงกระดาษ
- 2.5 หุ่นนิ้วมือ
- 2.6 หุ่นหน้ากากหรือหุ่นใส่ตัวคน
- 2.7 หุ่นเงามือ
- 2.8 หุ่นเชิด หรือหุ่นกระบอก
- 2.9 หุ่นชัก

3. ดนตรีประกอบการเล่นนิทาน

4. เชือกและสิ่งของต่างๆ ประกอบการเล่นนิทาน

5. การแสดงท่าทางประกอบการเล่นนิทาน

6. การใช้นิ้วมือประดิษฐ์เป็นตัวละคร

7. กระดาษพับเป็นรูปต่างๆ

8. การเล่นนิทานโดยใช้สื่อที่มีอยู่ในชีวิตประจำวัน อาทิเช่น ตะกร้า ตุ๊กตา ไข่ไม้ เสื้อผ้า

ฯลฯ

เกริก ยุ้นพันธ์ (2539: 92–93) ได้กล่าวถึง สื่อที่ใช้ในการเล่นนิทานมีหลากหลายดังนี้

1. การเล่นนิทานด้วยหนังสือ
2. การเล่นนิทานประกอบหุ่นกระดาษ
3. นิทานหุ่นนิ้ว และนิทานหุ่นนิ้วเจาะรู
4. นิทานหุ่นมือ
5. นิทานหุ่นมือ
6. นิทานหุ่นเชิด
7. นิทานหุ่นชัก
8. นิทานหุ่นเงา
9. นิทานพับกระดาษ
10. นิทานตัดกระดาษหรือฉีกกระดาษ
11. นิทานประกอบการปั้น
12. นิทานผ้าเช็ดหน้า
13. นิทานแผ่นป้ายสำลี
14. นิทานหน้ากาก

สรุปได้ว่า สื่อมีความสำคัญมากในการเล่านิทาน เพราะสื่อที่เหมาะสมจะช่วยสร้างความสนใจของเด็กและทำให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนานสื่อที่นิยมนำมาประกอบการเล่านิทาน ได้แก่รูปภาพ หุ่นต่างๆ วัสดุตามธรรมชาติ และตัวผู้เล่าก็เป็นสื่ออย่างหนึ่งที่เหมาะสมควรมีขนาดที่เหมาะสมกับวัยของผู้ฟังไม่เล็กหรือใหญ่เกินไปใช้วัสดุที่หาได้ง่าย มีสีสันสวยงามมีความแข็งแรงทนทาน

3.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน

งานวิจัยต่างประเทศ

ดิกสัน จอห์นสัน และซอลท์ (Dixon, Johnson; & Salt. 1977: 367–379) ได้ศึกษาเด็ก 4 กลุ่มในจำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มที่ได้รับการเล่านิทานให้ฟัง โดยแต่ละกลุ่มหลังจากที่ได้ฟังนิทานแล้วมีการสนทนาหรือตัวละครที่ประสบผลสำเร็จและยังพบว่า เนื้อเรื่องในนิทานถ้าเป็นเรื่องใกล้ความจริง จะได้ผลดีต่อความคิดของเด็กได้ดีกว่านิทานที่มีเนื้อเรื่องไกลชีวิตของเด็ก

คลอร์ และเบรย์ (Clare; & Bray. 1978: 1596) ได้ศึกษาผลของการใช้นิทานที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและทัศนคติของเด็ก โดยใช้หุ่นจำลอง และการแสดงบทบาทสมมติกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชายจำนวน 62 คน จากโรงเรียนประถมศึกษา 2 แห่ง โดยใช้นักเรียนแสดงอุปนิสัยท่าทางให้เหมือนกับละครในนิทานนั้น เมื่อเรียนจบแล้ววัดทัศนคติที่พบว่าเด็กชายเหล่านั้นมีทัศนคติที่ดีต่อสัตว์ และหลังจากนั้นอีก 6 สัปดาห์ ทำการวัดอีกครั้งหนึ่งผลปรากฏว่าการวัดทัศนคติของเด็กชายทั้งสองโรงเรียนมีความมั่นคงเด็กชายที่เคยล่าสัตว์เล็กฆ่าสัตว์โดยแน่นอน ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงว่า นิทานมีผลโดยตรงต่อพฤติกรรมและทัศนคติ

งานวิจัยในประเทศ

จันทร์เพ็ญ สุภาพล (2538: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้ฟังนิทานประกอบดนตรีและเล่านิทานประกอบภาพควบคู่กับกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรม การช่วยเหลือกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย – หญิง อายุ 5–6 ปี จำนวน 30 คน พบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้ฟังนิทานประกอบดนตรีควบคู่กับกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมช่วยเหลือ มีพฤติกรรมทางสังคมสูงกว่าในเด็กปฐมวัยที่ได้ฟังนิทานประกอบภาพควบคู่กับกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมช่วยเหลือ

ทัศนีย์ อินทรบำรุง (2539: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบวินัยในตนเองของ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานก่อนกลับบ้านกับเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมก่อนกลับบ้านแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย-หญิง อายุ 5–6 ปี จำนวน 30 คน พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานก่อนกลับบ้านมีวินัยในตนเองสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมก่อนกลับบ้านแบบปกติ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเด็กปฐมวัย ชาย-หญิง อายุ 3-4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล 3 ขวบ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนวัดประทุมราษฎร์ สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลบึงคำพร้อย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือเด็กปฐมวัย ชาย-หญิง อายุ 3-4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล 3 ขวบ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนวัดประทุมราษฎร์ สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลบึงคำพร้อย โดยมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่ม จัปฉลากนักเรียน 15 คน เพื่อเป็นกลุ่มทดลอง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้คือเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

1. นิทานจำนวน 8 เรื่อง
2. แผนการจัดประสบการณ์การเล่านิทาน 8 แผน แผน 30 นาที
3. แบบประเมินการสังเกตทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัย
 - 3.1 พูดในสิ่งที่ชอบด้วยคำพูดของตนเองได้
 - 3.2 เล่าเรื่องราวที่ฟังได้บ้าง
 - 3.3 แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่พูดได้

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการจัดประสบการณ์การเล่านิทาน

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 1.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเล่านิทานของ ประไพ แสงดา (2542) เนื่อน้อง สนับบุญ (2541) พจมาน เทียนมนัส (2539)
 - 1.2 เทคนิคการเล่านิทาน ไพพรรณ อินทนิล (2534)
 - 1.3 นิทานความสำคัญและประโยชน์ สมศักดิ์ ปรีปุระ (2542)
 - 1.4 นิทานสำหรับเด็กปฐมวัย สหพัฒน์ อรุณธานี (2542)
2. สร้างแผนการจัดประสบการณ์การเล่านิทาน จำนวน 18 แผน โดยขึ้นดำเนินการดังนี้
 - 2.1 ชื่อกิจกรรมนิทานเรื่อง

2.2 จุดมุ่งหมายของการทำกิจกรรม

2.3 ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม

2.4 การประเมินผล

2.4 วัสดุที่ใช้ในการทำกิจกรรม

3. นำแผนการจัดประสบการณ์การเล่นิทาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษา คือ ปรับปรุงแก้ไขเหมาะสม

4. ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดประสบการณ์การเล่นิทานให้เหมาะสมตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

5. นำแผนการจัดประสบการณ์การเล่นิทานที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาไปทดสอบ (Try Out) กับเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ขวบ ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างเพื่อปรับปรุงสื่อ และขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมเพื่อหาข้อบกพร่องของแผนให้เหมาะสมกับเวลา

6. นำแผนการจัดประสบการณ์การเล่นิทานที่ปรับปรุงเหมาะสมแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง

การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังและการพูด

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย และแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังและการพูดของเบญจะ คำมะสอน)2544มาจัดทำเป็นเครื่องมือในการงานวิจัยเล่มนี้ (

2. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังและการพูดซึ่งเป็นแบบทดสอบคำถามเชิงรูปภาพรวมทั้งหมด 3 ข้อ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้คือ

ตอนที่ 1 วัดความสามารถด้านการพูด จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย

2.1 พูดในสิ่งที่ชอบด้วยคำพูดของตนเองได้

2.2 การเล่าเรื่องราวที่ฟังได้

2.3 แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟังได้

เกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาทักษะการพูด

1.พูดในสิ่งที่ชอบด้วยคำพูดของตนเองได้

3 หมายถึง พูดในสิ่งที่ชอบจากการฟังนิทานได้ด้วยตนเองทุกครั้ง

2 หมายถึง พูดในสิ่งที่ชอบจากการฟังนิทานได้ด้วยตนเองบางครั้ง

1 หมายถึง พูดในสิ่งที่ชอบจากการฟังนิทานได้ด้วยตนเองไม่ได้เลย

2.การเล่าเรื่องราวที่ฟังได้

3 หมายถึง เล่าเรื่องราวหลังฟังนิทานได้อย่างชัดเจน

2 หมายถึง เล่าเรื่องราวหลังฟังนิทานได้บางครั้งแต่ไม่ชัดเจน

1 หมายถึง เล่าเรื่องราวหลังฟังนิทานไม่ได้เลย

3.แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟังได้

3 หมายถึง แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟังได้

2 หมายถึง แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟังได้เป็นบางครั้ง

1 หมายถึง ไม่แสดงความคิดเห็น

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยอาศัยการวิจัยแบบ One-Group Pretest-Posttest Design (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 249) ดังนี้

ตารางที่ 1แบบแผนการทดลอง

T ₁	X	T ₂
ความหมายของสัญลักษณ์		
T ₁	แทน	การทดสอบก่อนการทดลอง)Pretest) โดยใช้ -แบบทดสอบความสามารถด้านการฟัง แบบทดสอบความสามารถด้านการพูด -
T ₂	แทน	) การทดสอบก่อนการทดลองPosttest) โดยใช้ แบบทดสอบความสามารถด้านการฟัง - แบบทดสอบความสามารถด้านการพูด -
X	แทน	กิจกรรมการเล่นิทาน

การดำเนินการทดลอง

การดำเนินการทดลองครั้งนี้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนวัดประชุมราษฎร์ จำนวน คน 15 มีขั้นตอนดังนี้

1. สร้างความคุ้นเคยกับเด็กกลุ่มตัวอย่าง เป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์
2. ทำการทดสอบความสามารถด้านการฟัง และการทดสอบความสามารถด้านการพูดก่อนการทดลองด้วยแบบทดสอบความสามารถด้านการฟัง
3. ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างโดยการจัดประสบการณ์การเล่นิทานเป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 20 นาที ระหว่าง 09.00-09.40 น. รวมทั้งสิ้น 8 ครั้ง
4. เมื่อครบ 4 สัปดาห์แล้ว ทำการทดสอบความสามารถด้านการฟัง และการพูดหลังการทดลองด้วยแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
5. นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติเพื่อสรุปผลการวิจัยต่อไป

ตารางการทดลองกำหนดแผนการจัดประสบการณ์/การเล่นิทาน

ตาราง สัปดาห์ วัน เวลา และกิจกรรมที่ทำการทดลองและบันทึก

สัปดาห์	วัน	จัดประสบการณ์การเล่นิทาน
1 สัปดาห์ (เวลา 09.00-09.40 น.)	4 ธ .ค.2561	นิทานเรื่อง กาดำกับหงส์ขาว
	6 ธ .ค.2561	นิทานเรื่อง ไก่น้อยกับพลอยสีแดง
2 สัปดาห์ (เวลา 09.00-09.40 น.)	11 ธ .ค.2561	นิทานเรื่อง โกลีเลี้ยงแกะ
	13 ธ .ค.2561	นิทานเรื่อง มดกับตัวด้งแด่
3 สัปดาห์	18 ธ .ค.2561	นิทานเรื่อง สิงโตบาปญญา

(เวลา 09.00-09.40 น.)	20 ธ .ค.2561	นิทานเรื่อง นกมีหนุมมีปีก
4 สัปดาห์	25 ธ .ค.2561	นิทานเรื่อง ปลาใหญ่กับปลาเล็ก
(เวลา 09.00-09.40 น.)	27 ธ .ค.2561	นิทานเรื่อง ราชสีห์กับหนู

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การพูดของกลุ่ม ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการทดสอบความสามารถทางด้านการพูด ตัวอย่าง โดยทำการทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลองจากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์วิธีการทางสถิติต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้รับจากการทดสอบมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังและการพูด ด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Item Objective Congruency Index) (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์.2548: 1) ดังนี้

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับจุดมุ่งหมาย
	ΣR	แทน	ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 คำนวณหาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ (บุญเชิดภิญโญ อนันตพงษ์. 2548ข. : 5) ดังนี้

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	P	แทน	ดัชนีความยากง่าย
	R	แทน	จำนวนคนตอบถูก
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

1.3 สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร Kuder Richarddon.KR-20. (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2526 : 165)

$$r_t = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum p q}{S^2} \right]$$

เมื่อ	r_t	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	p	แทน	สัดส่วนผู้ทำได้ข้อหนึ่งคือสัดส่วนคนทำถูกกับคนทั้งหมด
	q	แทน	สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่งหรือ $1-p$
	S^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบฉบับนั้น

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิจัยเรื่องความสามารถทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่านิทาน ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมและประเมินค่าคะแนนจากพฤติกรรมจำนวน 4 สัปดาห์ มี รายการประเมิน 5 รายการ ดังนี้

- 1.สนทนากับครูและเพื่อนถึงเรื่องราวที่ฟังได้
- 2.ตอบคำถามได้ถูกต้อง
- 3.พูดในสิ่งที่ชอบด้วยคำพูดของตนเองได้
- 4.การเล่าเรื่องราวที่ฟังได้
- 5.แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟังได้

โดยมีคะแนนรายการละ 3 คะแนน ดังนั้นเด็กจะมีคะแนนสำหรับการปฏิบัติ 3 รายการต่อวัน มี คะแนน 20 คะแนน เมื่อเด็กปฏิบัติกิจกรรมครบใน 1 สัปดาห์ คะแนนรวมจึงเป็นสัปดาห์ละ 90 คะแนน ผู้วิจัยจึงนำคะแนนในแต่ละสัปดาห์ของเด็ก มาแสดงเป็นคะแนนรวม จำนวน 4 สัปดาห์ ดังนี้

เลขที่	ชื่อ-สกุล	คะแนนรวม 90 คะแนน			
		สัปดาห์ที่ 1	สัปดาห์ที่ 2	สัปดาห์ที่ 3	สัปดาห์ที่ 4
1	เด็กชายภรณ์ยู พูนพิมาย				
2	เด็กชายวิระภาพ นามมูลศรีปัดตา				
3	เด็กชายณัฐวุฒิ สุขสินธุ์				
4	เด็กชายจักรกฤษณ์ นิมน้อย				
5	เด็กชายกฤติเดช ศรีสูงเนิน				
6	เด็กชายอินทัช เจือจันทร์				
7	เด็กชายธรรมิษฐ์ จันทโรทัย				
8	เด็กชายพิชญุตม์ สุขประพันธ์				
9	เด็กหญิงกัญญพัชร ภูวดเขียน				
10	เด็กหญิงธัญชนก กลิ่นสายทอง				
11	เด็กหญิงปณัสยา แสงณรงค์				
12	เด็กชายธนสิทธิ์ ศศิธรสุวรรณ				
13	เด็กหญิงไรร่า (ขาวกัมพูชา)				
14	เด็กหญิงปรีयर สิ่งใหญ่				
15	เด็กหญิงจริญญา ใจกล้า				
รวม					
คะแนนเฉลี่ย (ร้อยละ)					

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้ทำให้ทราบถึงความสามารถด้านภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับ การจัดประสบการณ์การเล่นิทาน โดยการจัดประสบการณ์การเล่นิทานเป็นพื้นฐาน ในการเรียนรู้ภาษาของเด็กโดยเฉพาะการฟังและการพูด ให้เด็กได้ฟังเรื่องราวสามารถพูดคำศัพท์ พูดแต่งประโยคปากเปล่าสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้เหมาะสมกับวัย และเมื่อเด็กมีความสามารถในการฟังและการพูดที่ดีเพิ่มมากขึ้นแล้วก็จะช่วยส่งเสริมให้เด็กได้มีพื้นฐานในการพัฒนาความสามารถทางภาษาในด้านการอ่านและการเขียนต่อไปได้อีกด้วย การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถด้านภาษาของเด็กปฐมวัยโดยการจัดประสบการณ์การเล่นิทาน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลการจัดประสบการณ์การเล่นิทานที่มีต่อความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัยโดยรวม และรายด้าน ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเล่นิทาน

สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถด้านภาษาของเด็กปฐมวัยหลังจากที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นิทานสูงขึ้นกว่า ก่อนการได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน

เป้าหมายของงานวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัยชาย อายุ 3-4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล 3 ขวบ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนวัดประชุมราษฎร์ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคำพร้อย จำนวน 15 คน

วิธีวิจัย

1. ศึกษาและวิเคราะห์คุณลักษณะตามวัย เด็กในความรับผิดชอบยังขาดทักษะด้านการฟังและการพูด
2. ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะตามวัยด้านการสื่อสาร เรื่องทักษะการพูด
3. ศึกษาแนวทางวิธีแก้ปัญหาและกิจกรรมที่จะนำมาใช้ในการปรับปรุง
4. ศึกษา ออกแบบ กิจกรรมและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
6. นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน
7. สังเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา
8. นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ได้รับการปรับปรุงและแก้ไขพัฒนาตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ไปทดลองใช้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนวัดประชุมราษฎร์ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคำพร้อย จำนวน 15 คน

9. นำเครื่องมือที่ได้ทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งแล้วนำไปใช้จริง
10. ดำเนินการวิจัยกับกลุ่มประชากร

การดำเนินการทดลอง

การดำเนินการทดลองครั้งนี้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 มีขั้นตอนดังนี้

1. สร้างความคุ้นเคยกับเด็กกลุ่มตัวอย่าง เป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์
2. ทำแบบประเมินการสังเกตทักษะทางด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย
3. ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างโดยการจัดประสบการณ์การเล่นเป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 30 นาที ระหว่าง 09.00-09.40 น. รวม 8 วัน
4. เมื่อครบ 4 สัปดาห์แล้ว ทำการทดสอบความสามารถด้านการฟัง และการพูดหลังการทดลองด้วยแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
5. นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติเพื่อสรุปผลการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แผนการจัดประสบการณ์การเล่น 8 แผน
2. แบบประเมินการสังเกตทักษะทางด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย

สรุปผลการวิจัย

เด็กปฐมวัยมีทักษะการฟังและการพูดอยู่ระดับสูงมีพัฒนาการที่ดีขึ้นต่อเนื่องตลอด 4 สัปดาห์ จากระดับคะแนน 44.2, 65.6 และ 82 ตามลำดับ

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลความสามารถด้านภาษาโดยรวมของเด็กปฐมวัย และเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถด้านภาษารายด้านของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเล่น

ผลการวิจัยสามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. เด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดประสบการณ์การเล่น มีความสามารถด้านการฟังและการพูดโดยรวมสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า เด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดประสบการณ์การเล่น มีความสามารถด้านการฟังและการพูดโดยรวมสูงขึ้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะเด็กปฐมวัยชอบฟังนิทาน การจัดประสบการณ์การเล่นทำให้เด็กนั้นได้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีเกิดการเรียนรู้ได้ดีตามศักยภาพสามารถพัฒนาการสื่อสารทางด้านภาษาได้ดี การเล่นเป็นวิธีการหนึ่งในให้ความรู้ด้านภาษาได้ดี ทำให้เด็กสนใจในการเรียนรู้สามารถจดจำ กล้าแสดงออก และมีแรงจูงใจที่จะเปิดรับพฤติกรรมที่ฟังปรารถนา นอกนั้นยังช่วยตอบสนองความต้องการของเด็ก เช่น ความอยากรู้อยากเห็น ความสัมพันธ์ผล ความต้องการเป็นที่ยอมรับ เนื้อหาของนิทานที่มีวามสัมพันธ์กับความต้องการดังกล่าว จะช่วยให้เด็กสมความปรารถนาและมีความสุข กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ เป็นการเพิ่มเติมประสบการณ์การเรียนรู้ทางภาษาให้กับเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551:146) ได้กล่าวว่า การฟังของเด็กเป็นการรับรู้เรื่องราวด้วยประสาทสัมผัสทางหูที่เด็กสะสมและนำไปสร้างเสริมพัฒนาการทางภาษามากกว่าการใช้เพื่อพัฒนาปัญญา เด็กจะเก็บคำพูด จังหวะเรื่องราวจากสิ่งที่ฟังมาสานต่อเป็นคำศัพท์เป็นประโยคที่ถ่ายทอดไปสู่การพูด ถ้าเรื่องราวที่เด็กได้ฟังมีความชัดเจนง่ายต่อการเข้าใจเด็กจะได้คำศัพท์และมีความสามารถเพิ่มขึ้น และยังเปิดโอกาสให้เด็กพูดในสิ่งที่ชอบด้วยคำพูดของเขาเอง หรือพูดเรื่องราวจากประสบการณ์เดิม จะช่วยส่งผลให้เด็กเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่น มีความสามารถด้านการฟังและการพูด

พูดโดยรวมสูงขึ้น ร้อยละ 98.8 แสดงให้เห็นว่า การจัดประสบการณ์การเล่นเป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการฟังและการพูดได้เป็นอย่างดี ฉะนั้นครูจึงมีบทบาทสำคัญช่วยในการกระตุ้น คอยชี้แนะ เทคนิคการเล่นที่น่าสนใจจะช่วยให้เด็กๆ ได้สนุกได้เรียนรู้คำศัพท์ น้ำเสียง ท่าทาง ซึ่งสอดคล้องกับ ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2540: 45-46) กล่าวว่าในการเล่น สิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งคือการสร้างความประทับใจให้แก่ผู้ฟัง จุดเริ่มต้นอยู่ที่การเตรียมให้พร้อมพร้อมให้ดีของผู้เล่า ผู้ที่เล่าจะต้องหาจุดสำคัญของเรื่องให้พบ และสรุปจบให้จับใจดังนี้ประโยคแรกที่จะใช้ในการเริ่มเรื่อง ควรจัดสรรถ้อยคำที่ผู้ฟังดูแล้วน่าตื่นเต้น จูงใจให้ติดตามเรื่องต่อไป คอยสังเกตว่าผู้ฟังยังจับใจกับความสนใจกับบทบาทลีลาการเล่า และเรื่องราวที่เล่าอยู่หรือไม่ ถ้ารู้สึกว่าการเล่าสูญเสียความสนใจ ควรเปลี่ยนบรรยากาศด้วยการหยุดพักถามปัญหาอะไรเลย ปัญหาเขารู้หรือปัญหาสนุกๆ การจบเรื่องประโยคสุดท้ายที่จะปิดเรื่องมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าประโยคแรกที่ใช้เริ่มเรื่อง ผู้เล่าเรื่องต้องคิดและเตรียมไว้ว่า จะปิดเรื่องด้วยประโยคใด จึงจะเป็นการสรุปจบที่จับใจผู้ฟัง โดยทั่วไปจะปิดการเล่นด้วยถ้อยคำที่กินใจ ให้ข้อคิดหรือทิ้งท้ายไว้ให้คิดกิจกรรมภายหลังการเล่นเป็นสิ่งที่ไม่ควรละเลย หลังจากการเล่นจบ ควรมีคำถามเกี่ยวกับบทที่นำมาเล่า ให้นักเรียนตอบ ซึ่งอาจเป็นคำถามที่เกี่ยวกับข้อตัวละครที่สำคัญ เหตุการณ์ที่สำคัญและข้อคิดที่ได้ การชมเชยให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระในด้านการฟังและการพูด โดยจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ ตามความสนใจของเด็กจะช่วยส่งผลให้การเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับ สิริมา ภิญญอนันตพงษ์ (2550 :อ้างอิงจาก Bruner. 1960 : 60) ที่กล่าวว่า การส่งเสริมและการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กเป็นสิ่งจำเป็นในการเป็นแรงเสริมให้เกิดการเรียนรู้สำหรับเด็ก เนื่องจากเด็กเริ่มเรียนรู้ภาษาจากการฟังแล้วเลียนแบบเสียงมาเป็นภาษาพูด จะเห็นได้ว่า การฟังและการพูดเป็นทักษะทางภาษา ที่มีความสำคัญ ถ้าเด็กได้รับการฝึกฝนและการแนะนำอย่างถูกต้องเหมาะสม เด็กจะมีความสามารถด้านการฟังและการพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดประสบการณ์การเล่น มีความสามารถด้านการฟังและการพูดรายด้านสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า เด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทายมีความสามารถด้านการฟังและการพูดรายด้านสูงขึ้น ดังนี้

2.1 ความสามารถด้านการฟังในด้านการเข้าใจความหมายของคำ ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย ปรากฏว่าหลังการทดลองเด็กมีความสามารถด้านการเข้าใจความหมายของคำสูงกว่าก่อนการทดลอง ที่เป็นเช่นนี้เพราะการจัดประสบการณ์ตรงเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้ฟังจากการสนทนาพูดคุย ฟังเพลง ฟังคำคล้องจอง และที่สำคัญเด็กได้ฟังนิทานและร่วมเป็นตัวละครในนิทานซึ่งทำให้เด็กจดจำและเข้าใจได้ง่าย ในขณะที่ฟังเด็กต้องใช้สมาธิ จดจำประเด็นที่ได้ยินมาสานต่อเป็นคำศัพท์เป็นประโยคที่ถ่ายทอดไปสู่การพูดซึ่งเด็กจะได้ฟังนิทานจำนวน 8 เรื่อง สัปดาห์ละ 2 เรื่อง ตลอด 4 สัปดาห์ เด็กจะเก็บคำพูด เรียนรู้คำศัพท์เพิ่มขึ้นจากการได้ยินมาสานต่อเป็นคำศัพท์เป็นประโยคถ่ายทอดไปสู่การพูดต่อไป

2.2 ความสามารถด้านการฟังในด้านการปฏิบัติตามคำสั่ง ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเล่นปรากฏว่าหลังการทดลองเด็กมีความสามารถด้านการปฏิบัติตามคำสั่งสูงกว่าก่อนการทดลอง ที่เป็นเช่นนี้เพราะการให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครูมีการติดต่อสื่อสารที่เกิดจากการฟัง การให้เด็กได้ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันในการทำกิจกรรม เช่นการแสดงท่าทางประกอบเพลง ฟังและพูดปริศนาคำทาย ฟังการเล่าเรื่องเกี่ยวกับตัวละครจากการที่เด็กได้ฟังและปฏิบัติตามต่อเนื่องเป็นเวลา 4 สัปดาห์ จะช่วยส่งผลในด้านการฟังทำให้เด็กฟังคำสั่งได้เข้าใจ สามารถปฏิบัติตามได้ถูกต้อง

2.3 ความสามารถด้านการพูดในด้านการบอกชื่อสิ่งต่างๆ ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเล่นปรากฏว่าหลังการทดลองเด็กมีความสามารถด้านการบอกชื่อสิ่งต่างๆสูงกว่าก่อนการทดลอง ที่เป็นเช่นนี้เพราะการจัดประสบการณ์การเล่นเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กพูดแสดงความรู้สึกต่อเรื่องราวอย่างอิสระ การพูดตอบจากภาพคำตอบที่เห็นได้ การร่วมแสดงความคิดเห็น พูดคุยซักถาม โต้ตอบกันระหว่างเพื่อน

ซึ่งการที่เด็กได้ฝึกพูดบ่อยๆจะช่วยส่งเสริมให้เด็กกล้าพูด กล้าแสดงออก ส่งผลต่อการพูดในด้านการแต่งประโยคปากเปล่าได้ต่อไป

2.4 ความสามารถในการพูดในด้านการแต่งประโยคปากเปล่า ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเล่นนิทานปรากฏว่าหลังการทดลองเด็กมีความสามารถในการแต่งประโยคปากเปล่า สูงกว่าก่อนการทดลองที่เป็นเช่นนี้เพราะการจัดประสบการณ์โดยใช้ภาพ และเนื้อหาเรื่องราวนิทาน ด้วยบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้จะช่วยส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้อย่างไม่เคร่งเครียด เด็กสามารถพูดแต่งประโยคปากเปล่าจากสิ่งที่เห็นในภาพได้ จากประสบการณ์เดิม และประสบการณ์ใหม่ ในสิ่งที่ชอบด้วยคำพูดของเด็กเอง ซึ่งจะส่งผลให้เด็กเล่าเรื่องเป็นประโยคสมบูรณ์ได้

2.5 ความสามารถในการพูดในด้านการเล่าเรื่อง ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเล่นนิทาน ปรากฏว่าหลังการทดลองเด็กมีความสามารถในการเล่าเรื่องสูงกว่าก่อนการทดลอง ที่เป็นเช่นนี้เพราะการเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงด้วยการเล่าเรื่องเกี่ยวกับเรื่องราวของนิทานอย่างอิสระ ช่วยให้เด็กสามารถเล่าเรื่องเป็นประโยคสมบูรณ์ได้ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน จะเห็นได้ว่าการที่เด็กได้เล่าเรื่องอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 4 สัปดาห์ในการทำวิจัย ส่งผลให้เด็กมีความสามารถในการพูดในด้านการเล่าเรื่องได้เป็นอย่างดี

ผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การจัดประสบการณ์การเล่นนิทานส่งเสริมความสามารถด้านการฟังและการพูดโดยรวมและรายด้านของเด็กปฐมวัยสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

ข้อสังเกตที่ได้จากการวิจัย

1. ในระยะแรกของการจัดประสบการณ์การเล่นนิทานพบว่าเด็กขาดทักษะในการฟังและการพูดตอบคำถาม การควบคุมตนเองในการรอคอยและปฏิบัติตามคำสั่ง เมื่อครูสร้างความคุ้นเคยแนะนำให้เด็กแสดงออกอย่างอิสระ รู้จักการรอคอย ให้เด็กได้ตอบคำถามจากเรื่องราว พร้อมทำท่าทางตามตัวละครในนิทาน 4-5 ครั้ง เด็กเริ่มมีความสามารถในการฟังและการพูดได้ดีมากขึ้น มีความมั่นใจในการพูดสนทนาและตอบคำถามระหว่างเพื่อนและครู

2. เมื่อเด็กเริ่มคุ้นเคยกับการจัดประสบการณ์การเล่นนิทาน บัตรภาพคำศัพท์เกี่ยวกับนิทานที่ได้นำมาเล่า แล้วให้เด็กๆ แสดงท่าทางนั้นๆ เด็กเริ่มสนใจกล้าพูด กล้าสื่อสารเล่าเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ที่เคยพบเห็น แล้วการแสดงท่าทาง มีสมาธิฟังผู้อื่นเพิ่มมากขึ้น ผู้วิจัยใช้หนังสือนิทานที่มีเนื้อเรื่องไม่เยิ่นเย้อเกินไป กระตุ้นรัดจะช่วยให้เด็กเข้าใจเรื่องราว ความหมายของคำมากขึ้น และการได้ดูภาพจากหนังสือนิทาน บัตรภาพ และการแสดงท่าทาง ช่วยกระตุ้นให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อนๆ ได้อย่างสนุกสนาน และมีคำพูดคำศัพท์ที่แปลกใหม่นอกจากนี้ยังฝึกจิตใจเด็กให้อ่อนโยน คลายความตึงเครียดได้

3. การจัดประสบการณ์การเล่นนิทาน เป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่ช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจของเด็กให้เข้าร่วมกิจกรรมเด็กเป็นอย่างดี ส่งผลให้เด็กเกิดความสนใจในการฟังเรื่องราวที่น่าสนใจ เข้าใจความหมายสิ่งที่ยินยอมทั้งฟังแล้วนำไปปฏิบัติตามเป็นท่าทางตามคำสั่งได้อย่างเหมาะสมกับวัย ความสามารถในการพูด ภาพจากนิทาน และบัตรภาพนั้นเป็นสื่อที่ช่วยสร้างความสนใจของเด็กเกิดความคิดจินตนาการ พูดคำศัพท์ที่หลากหลายพูดเป็นประโยค พูดเล่าเรื่อง สื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ได้ตามศักยภาพในตัวเด็กสำหรับการวิจัยในครั้งนี้เด็กยังขาดทักษะ การฟังในช่วงแรก เพราะเด็กวัย 4-5 ปี ยังไม่พร้อมที่จะฟังอย่างจริงจังต้องใช้เวลาและใช้สมาธิในการฟังโดยเพิ่มระยะเวลาให้นานมากขึ้น ด้านการพูดมีข้อสังเกตจากการทดสอบเด็กด้านการบอกชื่อสิ่งต่างๆ ผู้วิจัยให้เด็กมองภาพที่กำหนดในแบบทดสอบ เด็กสามารถบอกได้ว่ามีภาพ แจกัน ต้นไม้ ดอกกุหลาบ จอบ บัวรดน้ำ จากการทดสอบเด็กด้านการพูดแต่งประโยคปากเปล่า โดยให้เด็กมองภาพที่กำหนดในแบบทดสอบหนึ่งภาพ เด็กสามารถพูดแต่งประโยคปากเปล่าได้ 5-6 คำ จากภาพเด็กผู้ชายกำลังเตะฟุตบอล เด็กสามารถพูดแต่งประโยคได้คือ เด็กกำลังเล่นเตะฟุตบอล การเพิ่มระยะเวลาให้นานมากขึ้น จะส่งเสริมให้เด็กพูดเล่าเรื่องได้อย่างต่อเนื่องเป็นประโยคที่เพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การส่งเสริมความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย ครูต้องให้อิสระเด็กได้ใช้ความคิดอย่างอิสระ และเข้าใจความพร้อมของเด็ก สิ่งที่สำคัญควรสร้างกำลังใจและกระตุ้นให้เด็กกล้าแสดงออก
2. การจัดประสบการณ์ให้เด็กโดยใช้ปริศนาคำทาย ครูต้องจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการฟังและการพูดของเด็ก โดยคำนึงถึงศักยภาพและความพร้อมของเด็ก ไม่ให้เด็กเกิดความเครียดยกย่องชื่นชม ครูลดบทบาทลงเปิดโอกาสให้เด็กอย่างเต็มที่
3. ในการนำปริศนาคำทายไปใช้สอนในระดับเด็กเล็กนั้น ครูต้องสร้างคำทายที่ง่ายและเหมาะสมกับเนื้อหาที่จะสอน เพื่อให้เด็กรู้จักคิดในการคาดเดาคำตอบ ควรเป็นคำถามที่กว้าง เป็นคำคล้องจองสั้นๆ จะเหมาะกับเด็กวัยนี้มากเพราะทำให้เด็กจดจำและเข้าใจง่าย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

1. ควรมีการเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังและการพูด โดยใช้เทคนิควิธีอื่น เช่น ความคิดสร้างสรรค์ เกมการศึกษา
2. ในการศึกษาครั้งต่อไปการจัดประสบการณ์การเล่นิทาน เพื่อวัดตัวแปรด้านอื่นๆ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคม และความสามารถด้านการอ่านและการเขียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2540ก). *แนวการจัดกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอนก่อนปฐมศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2546). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546* (อายุ 3-5 ปี). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2540). *วารสารการศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : บริษัทเอดิสันเพรส โปรดักส์ จำกัด.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2541, เมษายน). การเล่านิทาน. *วารสารการศึกษาปฐมวัย*. 2(2): 10-19.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2542). *การเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน 3-5 ขวบ*. กรุงเทพฯ : โชติสุขการพิมพ์.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2547). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: เอดิสันเพรส โปรดักส์ จำกัด.
- เกริก ยุ้นพันธ์. (2539). *การเล่านิทาน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์. (2540, กรกฎาคม – กันยายน). นักเล่านิทานสร้างนักอ่าน. *สารพัฒนาหลักสูตร*. 16(130): 44-47.
- จันทร์เพ็ญ สุภาพล. (2535). *การศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้ฟังนิทานประกอบดนตรีและนิทานประกอบภาพควบคู่กิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมการช่วยเหลือ*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
- จุฑา สุกใส. (2545). *ผลของการจัดกิจกรรมห้องคำคล้องจองแบบมีความหมายที่มีต่อการพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ฉวีวรรณ กินาวงศ์. (2526). *การทำหนังสือสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.
- ทัศนีย์ อินทรบำรุง. (2539). *การศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้ฟังนิทานประกอบดนตรีและนิทานประกอบภาพควบคู่กิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมการช่วยเหลือ*. ปรินญานิพนธ์กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นงเยาว์ คลิกลาย. (2543). *ความสามารถด้านการฟังและการพูด ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้เพลงประกอบ*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นงลักษณ์ งามขำ (2551). *ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย*. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิตยา ประพฤติกิจ. (2536). *การพัฒนาเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- นิรมล ช่วงวัฒนชัย. (2541). *เทคนิคการสอนศิลปะภาษาและวิทยาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนา อินเตอร์พริ้นท์.
- เนื่อน้อง สนับบุญ. (2541). *ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่านิทาน*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บันลือ พฤกษวัน. (2536). *วรรณกรรมกับเด็ก*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. (2548ข). *เอกสารประกอบการเรียนวิชาวิธีวิจัยทางการศึกษา*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เบญจมาศ พระธานี. (2540). *วรรณกรรมเด็ก*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : บริษัท โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด.
- เบญจะ คำมะสอน. (2544). *ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ การพูดเล่าเรื่องอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ภาพประกอบ*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ประไพ แสงดา. (2544). ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานไม่จบเรื่องที่มีต่อความสามารถด้านการ เขียนของเด็กปฐมวัย. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พงษ์จันทร์ อยู่เป็นสุข. (2525). การศึกษารูปแบบการเล่านิทานที่ส่งผลต่อความสามารถในการ รับฟังและความคงทนในการจำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. (ประถมศึกษา). ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พจมาน เทียนมนัส. (2539). ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่านิทานประกอบการแสดงละครสร้างสรรค์. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรจันทร์ จันทิมล. (2529, มิถุนายน). การเล่านิทานสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน. *รักลูก*. 4(41) : 103-105.
- พรทิพย์ วินโกมินทร์. (2520). นิทานละครและหุ่น. เพชรบุรี: วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์. ฝ่ายเอกสาร ตำรา สำนักส่งเสริมวิชาการ.
- พัชรีย์ ไชยะสนิต. (2535). เอกสารประกอบการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมระดับก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- พัชรีย์ ผลโยธิน. (2537). “การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ในระดับปฐมวัยศึกษา,” ในเอกสารการสัมมนาการศึกษาปฐมวัย หน่วยที่ 4-7 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สมมิตร.
- พัฒนา ชัยพงศ์. (2530). “การจัดประสบการณ์และกิจกรรมระดับปฐมวัย,” เอกสารการบรรยายชุดที่ 8 แผนกการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พัฒนา ชัยพงศ์. (2547). ทำไมเด็กอนุบาลต้องปั้นดิน. สืบค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2547, จาก [http:// www. Peat. Or.th/ page -do3.html](http://www.Peat.Or.th/page-do3.html).
- ไพพรรณ อินทนิล. (2534). เทคนิคการเล่านิทาน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ภรณ์ คุรุรัตน์. (2533). เด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด กรมประชาสงเคราะห์. นนทบุรี. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : แม็ค.
- ราชบัณฑิตสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พุทธศักราช 2542. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- วรรณิ โสมประยูร. (2539). การสอนภาษาไทยระดับก่อนประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- วราภรณ์ รักวิจัย. (2538). การสอนภาษาไทยระดับก่อนประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม. (2541). พัฒนาการทางภาษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สนอง สุทธาอามาตย์. (2545). ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยการประกอบอาหาร. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมใจ บุญอรพีภิญโญ. (2531, ตุลาคม). นิทานสำหรับเด็กอนุ. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- สมศักดิ์ ปรีปุระ. (2542). นิทานความสำคัญและประโยชน์. ราชบุรี: สถาบันราชภัฏจอมบึง.
- สมาพร สามเตี้ย. (2545). พัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยการเล่นเกมหทางภาษา. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สันหพัฒน์ อรุณธารี. (๒๕๔๒). *นิทานสำหรับเด็กปฐมวัย โปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (๒๕๒๓). *เด็กก่อนวัยเรียนกับการเรียนรู้และหลักสำคัญบางประการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจริญผล: สำนักงานฯ
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (๒๕๔๐). *ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด :ต้นแบบการเรียนรู้ทางด้านหลักทฤษฎีและแนวปฏิบัติ*. โครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ ศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (๒๕๔๓). *คู่มือการจัดการเรียนการสอนเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ. (๒๕๔๑). *คู่มือการจัดกิจกรรมที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ระดับก่อนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. (๒๕๓๘). *แนวการจัดประสบการณ์ปฐมวัยศึกษา : แนวคิดสู่ปฏิบัติ (หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย)*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดวงกมล.
- สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. (๒๕๔๒). *รายงานการวิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางการบ้านกับความสามารถด้านสติปัญญาของเด็กอายุ ๔-๗ ปี*. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุภาวดี ศรีวรรณะ. (๒๕๔๒). *พัฒนาทางภาษาของเด็กปฐมวัยและวิธีการส่งเสริม*. นครสวรรค์ : เจ. กรุป แอ็ดเวอร์ไทซิง / อินทนนท์การพิมพ์.
- หรรษา นิลวิเชียร. (๒๕๓๕). *ปฐมวัยศึกษาหลักสูตรและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อารมณ สุวรรณपाल; และปรีชา เนาว์เย็นผล. (๒๕๓๙). *การเตรียมความพร้อมด้านทักษะ. เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมครูและผู้เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย หน่วยที่ ๑๑. พิมพ์ครั้งที่ ๓ นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*.
- อุบล เวียงสมุทร. (๒๕๔๐). *รายงานการวิจัยเรื่องความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการพูดเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือ โดยใช้ภาษากลางควบคู่ภาษาถิ่น และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือโดยใช้ภาษากลาง*
- Bryant, C.K. and Hungerford, H.R. (๑๙๗๗). "Analysis of Strategies for Teaching Environmental Concepts and Values Classification in Kindergarten," *Journal of Environment Education*. ๙(๑) : ๔๔-๔๙.
- Clore, G.L.; & Robert, M.B. (๑๙๗๘, April). The Effect of Children's Stories on Behavior and Attitudes Resources in Educaiton. (ERIC). ๑๓: ๑๕๖.
- Dibiasio, Marie C. (๑๙๗๘, November). "The Relationship of Listening and Reading in Grade Two. Four and Six," *Dissertation Abstracts International*. ๓๙ : ๒๗๓A-๒๗๔A.
- Fontana, D. (๑๙๙๕). *Psychology for Teacher*. ๓ rd ed. Horndwills: McMillan Press Ltd.
- Johnston, C.B. (๑๙๙๕, May). Interactive Storybook Software and kindergarten Children : The Effect on Verbal Ability and Emergent Storybook Behaviors. *Dissertation Abstracts International -A (CD-ROM Avalale : Umi; Dissertation Abstracts)*. ๕๖ (๑๑) : ๑๙๙๖.
- Kennedy, Larry D. (๑๙๗๕). *Teaching the Elementary Language Arts*. New York : Harper and Row, Publishers.
- Machado, Jeanne M. (๑๙๘๐). *Early Childhood Experience in Language Arts*. New York : Delamar Publisher.
- Morrow, L. M. (๑๙๙๓). *Leteracy Development in the Early Year : Helping Children Read and Write*. United States of America : A Divison of Simon and Schuster. Inc.

- Penfield, D.A. and Marasullo. (୧୯୩୭, June). "Learning to Listening : *An Experimental Study*," *Education Research*. ୧୫ : ୨୨୦-୨୨୫.
- Simpson, T. (୧୯୫୫). *Characteristic of Oral Language used by selected for-years old in story Retellings*. (Ph.D.), University of Missouri-Columbia.
- Smith, James A. (୧୯୩୩). *Creative Teaching of Language Arts in Elementary School*. Boston : Allyn and Bacon, Inc.
- Tutolo, Danial J.A. (୧୯୩୩, March). *Cognitive Approach to Teaching Listening Language Arts*. ୧୫ : ୨୬୫-୨୬୩.
- Woodward, V.A. Carolyn Burke and Jerome Hastc. (୧୯୩୩). *Children's Initial Encouters with Written Language,*" in *Eary Childhood Education*. Indiana University.

ภาคผนวก ก

- คู่มือแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน
- แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน
- รายชื่อกิจกรรมการเล่านิทาน

คู่มือแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

๑. คำชี้แจง

แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นการเล่าเรื่องราวที่เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถด้านภาษา ได้แก่ ความสามารถในการฟัง และความสามารถด้านพูด ซึ่งผู้วิจัยยึดหลักของการทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านภาษาตามคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๕๖ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานให้เหมาะสมสอดคล้องกับพัฒนาการและความสนใจของเด็กเป็นหลัก โดยมีกิจกรรมการเล่านิทานทั้งสิ้น ๘ เรื่อง

๒. จุดประสงค์

เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านภาษา ได้แก่ การฟัง และการพูด ของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

๓. เนื้อหา

กิจกรรมการเล่านิทาน ๘ เรื่อง

๔. การดำเนินกิจกรรม

- เด็กทุกคนแนะนำชื่อของตนเอง
- ครูแนะนำหนังสือนิทาน
- เด็กและครูร่วมกันสนทนาเรื่องราวจากการฟังนิทาน โดยครูตั้งคำถามให้เด็กร่วมแสดงออกโดยการพูดเรื่องราวจากการฟังนิทาน

๕. การประเมินผล

- สังเกตการสนทนาพูดคุย
- สังเกตการร่วมกิจกรรม

๖. ข้อเสนอแนะ

- ก่อนเริ่มกิจกรรมครูอาจแนะนำเพลงที่เกี่ยวกับนิทานที่นำมาเล่า มาร้องเพื่อกระตุ้นให้เด็กอยากเรียนรู้
- ครูควรมีเทคนิคการเล่านิทานเพื่อให้เกิดการเรียนรู้

แผนการจัดประสบการณ์

ความสามารถทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่านิทาน

ชั้นเตรียมอนุบาล ๓ ขวบ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ หน่วย สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต
สัปดาห์ที่ ๑ วันที่ ๑๐ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๖๑ ๑๐.๐๐ – ๑๐.๓๐ น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ แผนการจัดประสบการณ์ที่ กิจกรรมเล่านิทานเรื่อง ครอบครัวรวมสุข

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อฝึกเด็กทางด้านทักษะการพูด
๒. พัฒนาความคิดสร้างสรรค์จากการฟังนิทาน
๓. เด็กมีความสุขสนุกสนานและสนทนาโต้ตอบได้

ขั้นนำ

๑. ครูให้สัญญาณโดยการเคาะเครื่องเคาะจังหวะแล้วให้เด็กนั่งเป็นวงกลมพาเด็กร้องเพลงเพื่อผ่อนคลายครูให้เด็กดูรูปภาพครอบครัว พร้อมอธิบายให้เด็กฟังครูสร้างข้อตกลงกับเด็กว่าวันนี้คุณครูมีนิทาน เรื่อง ครอบครัวหรรษามาเล่าให้ฟังขอให้เด็กๆ ฟังอย่างตั้งใจ

ขั้นตอน

๒. ครูแนะนำหนังสือนิทานเรื่อง ครอบครัวรวมสุข พร้อมเล่านิทานให้เด็กฟัง

๓. ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับนิทานโดยตั้งคำถาม. หมวกความคิดใบ

- น้องฝนเป็นอะไรทำไมไม่ช่วยคุณแม่ทำงาน(หมวกสีเขียว)
- เด็กๆรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับน้องฝนไม่ช่วยคุณแม่ทำงาน(หมวกสีแดง)
- ถ้าทุกคนช่วยกันทำงานเด็กๆคิดว่าเป็นการกระทำที่ดีหรือไม่ เพราะเหตุใด(หมวกสีเหลือง)
- เพราะเหตุใดคุณแม่จึงตักเตือนน้องฝน(หมวกสีดำ)
- ถ้าเด็กอยากเป็นเด็กดีของพ่อแม่เด็กๆควรทำอะไร(หมวกสีเขียว)
- เด็กๆได้ข้อคิดจากนิทานอย่างไรบ้างและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร(หมวกสีฟ้า)

ขั้นสรุป

๔. ครูและเด็กรวมกันสรุปเรื่องราวเกี่ยวกับนิทานที่ครูเล่าให้เด็กๆ ฟัง

สื่อการเรียนรู้

- นิทานเรื่อง ครอบครัวหรรษา

การวัดผลประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมของเด็กและการสนทนาตอบคำถามของเด็กจากเรื่องรวมนิทาน

นิทานเรื่องครอบครัวรวมสุข

ครอบครัวน้องฝนมีสมาชิกในครอบครัว ๕ คนที่บ้านมีอาชีพปลูกผักทุกๆเช้าคุณพ่อคุณแม่จะออกไปรดผักทุกวัน . คุณแม่จะแบ่งหน้าที่ให้ทำทุกคน หน้าที่ของน้องฝนคุณแม่ให้ทำงานบ้านเล็กๆน้อยๆล้างจาน กวาดบ้านถูบ้านให้สะอาดน่าอยู่ วันหนึ่งน้องฝนออกไปเล่นกับเพื่อนลืมนำงานที่ได้รับมอบหมายไปปล่อยที่บ้านสกปรกคุณแม่ทำโทษโดยการตัดเงินค่าขนม พอตกกลางคืนคุณแม่ได้เล่านิทานให้ฟังกับพี่ๆเรื่องความสามัคคีของมดน้อยทำให้น้องฝนสำนึกผิดและให้สัญญาว่าคุณแม่น้องฝนกับพี่ๆจะช่วยคุณแม่ทำงานจะมีความสามัคคีกันไม่เถียงกันในการทำงาน

แผนการจัดประสบการณ์

ความสามารถทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่านิทาน

ชั้นเตรียมอนุบาล ๓ ขวบ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ หน่วย โลกสวยด้วยมือเรา

สัปดาห์ที่ ๒ วันที่ ๑๓ เดือนธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๑ ๑๐.๐๐ – ๑๐.๓๐ น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ แผนการจัดประสบการณ์ที่ ๒ กิจกรรมเล่านิทานเรื่อง ใก่น้อยกับพลอยสีแดง

จุดประสงค์

๑. ฝึกทักษะการพูด
๒. ฝึกทักษะการฟัง
๓. เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์จากการฟังนิทาน

ขั้นตอนกิจกรรม

๑. เด็กและครูร้องเพลง ใก่น้อยใก่น้อย พร้อมทำท่าประกอบเพลง
๒. เด็กออกมาเล่าเรื่องของใก่น้อยที่พบเห็นมา
๓. เด็กและครูร่วมกันสนทนาถึงลักษณะของใก่น้อย
 - ใก่น้อยมีลักษณะและท่าทางอย่างไร
 - เสียงร้องของใก่น้อยเป็นอย่างไร

ขั้นสอน

๔. ครูแนะนำหนังสือนิทานเรื่อง ใก่น้อยกับพลอยสีแดง พร้อมเล่านิทาน
๕. เด็กและครูสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทานโดยใช้คำถามดังนี้
 - ใก่น้อยกินอะไรเป็นอาหาร
 - ลูกใก่น้อยเล่นอะไรกันบ้าง
 - อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้ลูกใก่น้อยทะเลาะกัน
 - ทำไมลูกใก่น้อยถึงอยากได้พลอยสีแดง

ขั้นสรุป

.๖ครูและเด็กร่วมกันสนทนากันเกี่ยวกับลักษณะของใก่น้อย ใก่น้อยกินอะไรเป็นอาหาร

สื่อการเรียนรู้

-นิทานเรื่องใก่น้อยกับพลอยสีแดง

การวัดผลประเมินผล

สังเกตการสนทนาและตอบคำถาม
สังเกตพฤติกรรมของเด็ก

นิทานเรื่องไก่น้อยกับพลอยสีแดง

ผู้แต่ง : ตู๋ปอง

กระต๊าก กระต๊าก พ่อไก่

แม่ไก่ สายกัน ขนพลั่ว

ลูกไก่ เจี๋ยบ จีบ จีบ จีบ

น้องน้อง พี่พี่ สัตว์

พี่เจี๋ยบ จีบคู่ น้องจีบ

พี่จีบ น้องจีบ คิกคัก

เสียงเรียก เจี๋ยบจ๋า จีบจ๋า

ลูกไก่ได้ยินเสียงแม่

พากัน คู้คู้ เชียเชีย

คู้คู้ หahaha อาหาร

ได้ยิน เสียงลูกเจี๋ยบจ๋า

ทุกตัว ตาไม่กระพริบ

เจี๋ยบอยากใส่แหวนพลอยแดง

จีบ อยากใส่แหวนสวยสวย

พี่น้องร้องร้อง แย่ง แย่ง

แม่ไก่ อ่อนใจ สายหน้า

พลายแดง แย่งกันทำไม

สิ่งมีค่าคืออาหาร ข้าวเปลือก

พี่น้องเราต้องรักกัน

ลูกไก่โอบไหล่ละเลาะ

แม่ไก่ค้อนครึก กระต๊าก กระต๊าก

กึกกึก ผิวปาก วีตวีว พ่อไก่

ขยิบขยุก กางปิ่นขยับ

กระจุก กระจิก หยอกเข้าเล่นหัว

จุ่มปุ๊ก กำแบ เล่นเป่ายิงฉุบ

สนุกสนุก นั่งเล่นอึดัก

มานีซิลูก จีบจ๋า จีบจ๋า

แถมเข้าไปซุก กางปีกยิ้มแต่

เคล้าค คลอเคลีย นัวเนีย นุงนังลูก

ข้าวสุก ข้าวสวย ข้าวสาร ข้าวเปลือก

พลอยสีแดงลูก อุ๊ว้า อุ๊ว้า

แย่งกันหยิบหัวซุนหัวซุก

จีบ อุ๊บอ๊บแย่งพลอยแดงมาซุก

น้องจีบ จองด้วยเอามาอย่าซุก

กึกกึก กรีดกรีด ตะเบ็งเสียงแข่ง

หยุดกึก หยุดกรีด หยุดเตี๋ยวนี้ละ

ทิ้งไปเถอะลูก กินก็ไม่ได้

ข้าวสาร ข้าวสวย ข้าวสุก

ไม่แกลงแย่งกันแบ่งกันนะลูก

กึกกึก เราเลิกทะเลาะกันนะ

แผนการจัดประสบการณ์

ความสามารถทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่านิทาน

ชั้นเตรียมอนุบาล ๓ ขวบ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ หน่วย สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต
สัปดาห์ที่ ๑ วันที่ ๔ เดือน ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๑๑๐.๐๐ – ๑๐.๓๐ น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ แผนการจัดประสบการณ์ที่ ๑ กิจกรรมเล่านิทานเรื่อง มดกับตัวด้ง

จุดประสงค์

๑. ฝึกทักษะการพูด
๒. ฝึกทักษะการฟัง
๓. เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์จากการฟังนิทาน

ขั้นนำ

๑. เด็กและครูสนทนาถึงนิทานที่นำมาเล่าวันนี้
๒. เด็กออกมาเล่าเรื่องของมดที่พบเห็นมา
๓. เด็กและครูร่วมกันสนทนาถึงลักษณะของมดและตัวด้ง
 - มดและตัวด้งมีลักษณะและทำท่าทางอย่างไร
 - เสียงฟังร้อง เสียงฝน เป็นอย่างไร

ขั้นสอน

๔. ครูแนะนำหนังสือนิทานเรื่อง มดกับตัวด้ง พร้อมเล่านิทาน
๕. เด็กและครูสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทานโดยใช้คำถามดังนี้
 - ตัวด้งรู้สึกอย่างไรเมื่อถูกเจ้ามดดุถูก
 - ทำไมผีเสื้อถึงพุดถูกเจ้ามด

ขั้นสรุป

.๖ครูและเด็กร่วมกันสนทนา สิ่งที่เด็กๆเห็นอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา

สื่อแหล่งเรียนรู้/นวัตกรรม/

-นิทานเรื่อง มดกับตัวด้ง

การวัดผลประเมินผล

สังเกตการสนทนาและตอบคำถาม

สังเกตพฤติกรรมของเด็ก

มดกับตัวด้งแต่ นิทานเรื่อง

ในคืนวันหนึ่งที่ในป่าลึก ได้เกิดลมมรสุม ลูกใหญ่พัดกระหน่ำลงมาตลอดทั้งคืนเรียกว่ามันเป็นคืนที่... กว่าลมมรสุมลูกนั้น สยองและโหดร้ายอย่างมากเลยทีเดียว จะพัดผ่านพื้นลงไปก็เข้าพอดี พระอาทิตย์แถมหน้าออกมา ส่องแสงให้ความสว่างไสวไปทั่วทั้งป่า มีมดตัวหนึ่ง ค่อย ๆ แยมหน้าของมัน โผล่หัวออกมาจากใต้ใบไม้แห้งที่วางปิดอยู่ บนปากหลุมใต้ต้นไม้ต้นใหญ่ต้นหนึ่งที่เมื่อคืนมันได้ใช้ เป็นที่หลบลมพายุลูกร้ายลูกนั้นอยู่ทั้งคืน. "โอ้ยสุดแสนจะน่ากลัว . และโหดร้ายมากเลยเมื่อคืนนี้เมื่อมันโผล่หัวออกมาได้ " ก็บ่นจึมจ่ออย่างหัวเสียเป็นที่สุด แล้วขณะนั้นมันก็ได้เลื้อยไปเห็นสิ่งหนึ่งเข้า เจ้าสิ่งนั้นเคลื่อนไหวไปมาอย่างลำบาก ลำบกลึ้งกระดึบออกมาจากใต้ใบไม้แห้งข้างๆ ตัวของมัน มันนึกชะงะชะงะแหยงและรู้สึกไม่ค่อยจะดีในความน่าเกลียดของเจ้าสิ่งที่มีมันได้เห็นนั้น ทำให้มันนึกเกลียดน่าชังอย่างนั้นะมันคิด... พร้อมกับนั้นมันก็พูดขึ้นกับเจ้าสิ่งนั้นว่า จะเคลื่อนไหว มือก็ไม่มี ขาก็ไม่มี เป็นตัวอะไร...นี่เจ้า" แต่สิ่งที่ก็ลำบากลำบนออกอย่างนั้นทำไมเจ้าถึงเป็น...แมลงที่น่าเกลียดที่สุดในโลกอย่างนี้... "สิ่งที่มันนึกชะงะชะงะแหยงนั้นคือตัวด้งแต่ที่กำลังรอเวลาที่จะลอกคราบอยู่ในอีกไม่นานแต่เพราะลม มรสุมเมื่อคืน มันจึงโดนพัดให้ตกลงมาสู่พื้นดินด้านล่างอย่างโชคร้าย"... ขอโทษทีนะท่าน ที่ทำให้ท่านความรู้สึกไม่ดีเมื่อเห็นเราเข้า เราเป็นด้งแต่ตัวอ่อนของแมลงชนิดหนึ่ง มือก็ไม่มี ขาก็ไม่มี จึงเดินไม่ได้เหมือนอย่างท่าน เสียชาติ แมลงอย่างเจ้าเกิดมามีกรรม" แล้วพูดว่า เจ้ามดเมื่อได้ฟังดังนั้นก็ทำหน้าแบ่"เกิดนะ เป็นแมลงจะต้องมีขาแล้วต้องเดินได้ป็นต้นไม้ได้ เหมือนอย่างข้านี้สิ ถึงจะเรียกว่าแมลง ไม่เสียชาติเกิด...ช่างเป็นเรื่องที่น่าอายอย่างเหลือเกินถ้าจะให้ข้านับเจ้าว่าเป็นพวกพ้อง แมลงเผ่าพันธุ์เดียวกันกับข้า ฮีเสีย..." ความรู้สึกเป็นที่สุด เจ้ามดพูดว่าและดูถูกตัวด้งแต่ตัวนั้นให้เสียใจ อย่างมาก ...แล้วมันก็ได้เดินหนีจากไปทันที...หลังจากที่ฝนได้ตกลงมา เมื่อเวลาผ่านไปอย่างหนัก พื้นดินทั่วทั้งป่าก็บรรดาลให้เกิดเป็นโคลน เป็นตมไปหมดทั่วทุกที่ ขณะที่เจ้ามดตัวเดิมกำลังเดินลุยโคลนอยู่ด้วยความลำบากลำบนเพราะกว่ามัน จะก้าวขาออกไปข้างหน้าได้แต่ละก้าวนั้น โคลนเหลวๆ ที่เกาะอยู่ตามแข้งตามขาของมันคอยยึดขาของมันไว้ติดเหนียวแน่นทำให้เดินลำบากน่ารำคาญอย่างยิ่ง มันจึงบ่นขึ้นด้วยความหัวเสีย "โอ้ย" เดินลำบากยากเย็นเสียจริงๆ ทุทั้งนั้น เหลว ๆ โคลนและ...มันบ่นไปเดินไปและคิดว่าแหวันนี้นมันช่างโชคร้าย เสียเหลือเกินหนึ่งดังขึ้นมาจาก ก็มีเสียงๆ แล้วขณะนั้นอยู่ๆ...แมลงที" ด้านบนเหนือหัวของมันว่ามีขา อย่างเดียวไม่มีปีกบินไปไหนมาไหนหนิภัยไม่ได้เลยเจ้า ก็จำเป็นจะต้องได้รับการจำต้องเดินด้วย ความลำบากลำบนในที่ๆ เป็นโคลนเป็นตมอย่างนั้น ช่างน่าสงสารเสียเหลือเกินนะเนี่ยเกิดมาเป็น ... แมลงมีแต่ขาอย่างเดียวย่างเจ้านี้ เสียชาติเกิดนะ เจ้ามดเอ๋ยช่างน...อายเหลือเกินถ้าจะให้ข้านับเจ้า ว่าเป็นแมลงเผ่าพันธุ์พวกพ้องเดียวกันกับข้าเจ้ามดรีบเงยหน้าขึ้นมองตามเสียงที่พูด" ช่างน่าอายเสียจริงๆ ...ดูถูกดูแคลนมันอยู่ทันที แล้วมันก็ได้เห็นผีเสื้อที่สวยงามมาก ตัวหนึ่งกำลังกะพือปีกที่กว้างใหญ่และสวยงามนั้นเหมือนอวดเยาะเย้ยอยู่ด้านบน มันจึงพูดว่า เรื่องของข้า อันนั้นมัน" ก็ข้าเกิดมาไม่มีปีกเหมือนเจ้านี้ก็จำเป็นที่จะต้องเดินลุยโคลนลุยตมอยู่อย่างนี้ แล้วทำไมเจ้าจึงมาว่าข้าอย่างเสียหายอย่างนี้เล่า ผีเสื้อจึงตอบออกมา"แบบเหยียดหยามว่า เจ้ามดจอมปากเสีย" ข้าคือตัวด้งแต่ตัวที่แกล้งพูดดูถูกเหยียดหยามเอาไว้ครั้งหนึ่งให้ต้องได้เข้าใจเจ้าพอจะนึกออกไหมละ... ตอนนี้ข้าได้ลอกคราบออกมาแล้วเป็นผีเสื้อมีปีกที่สวยงามและสามารถที่จะบินไปในที่ไหนๆ ได้อย่างสะดวก สบายและอิสระน่าสงสาร...เกิดมาไม่มีปีก มีแต่ขาที่กรรมมากพออยู่แล้ว แต่ก็ยังไม่สามารถที่จะเดิน ได้อย่างอิสระเสียอีกอย่างที่ข้าได้เห็นนี่นะว่าถึงท้ายเสร็จแล้ว " ผีเสื้อก็กระพือปีกและบินจากไป...

แผนการจัดประสบการณ์

ความสามารถทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่านิทาน

ชั้นเตรียมอนุบาล ๓ ขวบ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ หน่วย สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต

สัปดาห์ที่ ๔ วันที่ ๒๕ เดือน ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๑ ๑๐.๐๐ – ๑๐.๓๐ น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ แผนการจัดประสบการณ์ที่ ๗ กิจกรรมเล่านิทานเรื่อง สิงโตบาปบุญญา

จุดประสงค์

๑. ฝึกทักษะการพูด
๒. ฝึกทักษะการฟัง
๓. เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์จากการฟังนิทาน

ขั้นนำ

๑. เด็กและครูสนทนาถึงนิทานที่นำมาเล่าวันนี้
๒. เด็กออกมาเล่าเรื่องของการรักของเด็กๆ
๓. เด็กและครูร่วมกันสนทนาถึงลักษณะของการรัก
 - ถ้าเด็กๆ มีความรักจะแสดงออกอย่างไร

ขั้นสอน

๔. ครูแนะนำหนังสือนิทานเรื่อง สิงโตบาปบุญญา พร้อมเล่านิทาน
๕. เด็กและครูสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทานโดยใช้คำถามดังนี้
 - เจ้าสิงโตทำไมต้องไปถอดเขี้ยวตัดเล็บของมันออก
 - ถ้าสิงโตไม่ทำตามพี่ชายตัดฟันบอก ชายตัดฟันและลูกสาวจะเป็นอย่างไร
 - เป็นไปได้ไหมที่สิงโตจะได้หญิงสาวเป็นภรรยา
 - เจ้าสิงโตรู้สึกอย่างไรที่ถูกชายตัดฟันหักหลังมัน

ขั้นสรุป

.๖ครูและเด็กร่วมกันสนทนากับเด็กถึงคนที่ไม่รู้จักระวังตัว ไม่ประมาณตนเองย่อมได้รับผลอันเลวร้ายแก่ตน”

สื่อการเรียนรู้

-นิทานเรื่อง สิงโตบาปบุญญา

การวัดผลประเมินผล

สังเกตการสนทนาและตอบคำถาม

สังเกตพฤติกรรมของเด็ก

มันได้พบกับสาว มีสิงโตตัวหนึ่งเดินมายังลำธารน้ำเพื่อหาน้ำดื่ม ในเช้าของวันที่มีอากาศแจ่มใส ซึ่งเป็นลูกสาวของคนตัดฟืน น้อยหน้าตาสวยงามมากนางหนึ่งสาวน้อยนางกำลังนั่งซักผ้าอยู่ที่ชายน้ำ เจ้าสิงโตเกิดนึกรักขึ้นมาทันที ทำไมสวยงาม โต โตโต โอ้โต" น่ารักอย่างนี้นะมันรำพึงและคิดที่จะได้นางมาไว้เป็นภรรยา "

เมื่อสาวน้อยนางนั้นเหลือบไปเห็นสิงโตซึ่งกำลังจ้องมองนางอยู่ มันจึงจ้องมองดูนางอย่างไม่ยอมวางตา ของมันนางจึงตกใจกลัวรีบวิ่งหนีกลับเข้าไปในบ้านทันที เจ้าสิงโตมันจึงวิ่งตามเธอไปติดๆ สาวน้อยเมื่อเข้าไปในบ้านแล้วจึงรีบบอกกับพ่อว่า พ่อจ๋า" มีสิงโตตัวหนึ่งวิ่งตามลูกมามันมานั่งอยู่ ตรงหน้าบ้านเราคนตัดฟืนผู้พ่อจึงออกไป "

เจ้าสิงโตรีบพูดกับคนตัดฟืนว่า เปิดประตูดู "ลูกสาวของท่านช่างสวยงามเสียจริงๆ ข้าเห็นแล้วก็นึกรักอยากที่จะได้เธอมาเป็นภรรยาหญิงสาวเมื่อได้ยินเช่นนั้นก็ยังตกใจ " นางยืนแอบและร้องให้ออกมาด้วยความกลัว แต่คนตัดฟืนผู้พ่อทำเป็นใจกล้าและพูดกับสิงโตว่า เจ้าต้องไป ถ้าอยากได้ลูกสาวข้าเราไปเป็นภรรยาแล้วละก็"ถอนเคียวและตัดอ้อยเลื้อยที่แหลมคมออกจากอ้อยมือและอ้อยเท้าของเจ้าออกให้หมดเสียก่อน เจ้าสิงโตเมื่อได้ฟังดังนั้นก็ถึงบาง" คงเป็นเพราะกลัวเขี้ยวและเล็บที่แหลมคมของข้ามันทำตามคำบอกของคนตัดฟืนทันที "อ้อเลยทีเดียวน มันวิ่งไปขอให้หมอฟันช่วยถอนเคียวออกจากปากของมันจนหมดทุกซี่ แล้วจึงไปหาช่างตีเหล็กขอให้ช่วยตัดอ้อยเลื้อยที่แหลมคมของมันออกทั้งจนหมดสิ้นจากนั้นมันก็กลับมาหาคนตัดฟืนเพื่อให้ดูว่ามันไม่มีเขี้ยวและกรงเล็บที่แหลมคม...

เมื่อคนตัดฟืนเห็นดังนั้นก็แล้ว เหลือบอยู่อีกต่อไปแล้ว จึงกล่าวกับสิงโตว่า ตอนนี้เจ้าก็เป็นสิงโตที่ไม่น่ากลัวอะไรอีกต่อไปแล้วหะ" พูดจบเขาก็หันไปคว้าไม้ ท่อนใหญ่มาไล่ตีสิงโตที่ไร้เคียวเล็บตัวนั้นจนสะบัดสะบอมงอม ไปหมดทันที สิงโตป้องกันตัวไม่ได้จึงวิ่งตะเล็ดหนีไปจากตรงนั้นทันที....

แผนการจัดประสบการณ์

ความสามารถทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่านิทาน

ชั้นเตรียมอนุบาล ๓ ขวบ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ หน่วย สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต

สัปดาห์ที่ ๔ วันที่ ๒๗ เดือนธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๑ ๑๐.๐๐ – ๑๐.๓๐ น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ แผนการจัดประสบการณ์ที่ ๘ กิจกรรมเล่านิทานเรื่อง นกมีหูหนูมีปีก

จุดประสงค์

๑. ฝึกทักษะการพูด
๒. ฝึกทักษะการฟัง
๓. เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์จากการฟังนิทาน

ขั้นนำ

๑. เด็กและครูสนทนาถึงนิทานที่นำมาเล่าวันนี้
๒. เด็กออกมาเล่าเรื่องราวของนก และหนู
๓. เด็กและครูร่วมกันสนทนาถึงลักษณะของนกและหนู
 - นกและหนูมีลักษณะและท่าทางอย่างไร
 - เสียงร้องของนกและหนูเป็นอย่างไร
 - แล้วค้างคาวมีลักษณะที่ต่างจากนกและหนูอย่างไร

ขั้นสอน

๔. ครูแนะนำหนังสือนิทานเรื่อง นกมีหูหนูมีปีก พร้อมเล่านิทาน
๕. เด็กและครูสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทานโดยใช้คำถามดังนี้
 - เจ้าค้างคาวเป็นสัตว์ปีก หรือสัตว์สี่เท้า
 - สัตว์ปีกมีอะไรบ้าง
 - สัตว์สี่เท้ามีอะไรบ้าง
 - เพราะเหตุใด ค้างคาวจึงอยู่ในถ้ำแล้วออกหากินตอนกลางคืน
 - เจ้าค้างคาวมีนิสัยอย่างไร

ขั้นสรุป

.๖ครูและเด็กรวมได้ทบทวนและกันสนทนาคนที่รู้จักพอในสิ่งที่ตนมีอยู่คือคนฉลาด”

สื่อการเรียนรู้

-นิทานเรื่อง นกมีหูหนูมีปีก

การวัดผลประเมินผล

สังเกตการสนทนาและตอบคำถาม
สังเกตพฤติกรรมของเด็ก

นิทานเรื่องนกมีหูหนูมีปีก

เหตุการณ์อยู่อย่างงั้นแหละ เมื่อสัตว์สี่เท้าและสัตว์ปีกสู้รบกันมาได้สักพักผลก็ปรากฏดูเหมือนว่า สัตว์สี่เท้าดูท่าทางว่าจะชนะเสียแล้วจริงๆ งานนี้เจ้าคางคางเมื่อเห็นเช่นนั้นก็รีบเข้าไปหาหัวหน้าของสัตว์สี่เท้าทันที และเมื่อหัวหน้าของสัตว์สี่เท้าเห็นคางคางเข้า เจ้ากล่าดียังไง "อ้ายพวกนกมีปีกถึงได้มาให้ข้าเห็นตัวได้อย่างนี้หือ" มันพูดไม่รู้ใช้ไหม เจ้าเป็นพวกนกนี่หว่า หรือว่าข้าจะเกลียดพวกนกสัตว์ปีกเป็นที่สุด? สารภาพความจริงออกมาซะเจ้า "ข้าเป็นหนูไข่นกที่โหดกันละ ไม่ดูตาม้าตาเรือให้ตีเอาเสียเลยนะ ขอโทษทีเพื่อน" คางคางจึงตอบว่า นกมีหูอย่างข้าหรือใจขอให้พว ขอให้พวกนกจงพินา...กสัตว์สี่เท้าอย่างพวกหนูจงเจริญ" ข้าเต็มใจและขอร่วมกับพวกท่านต่อสู้กับพวกนกด้วยแล้วกัน " มันพูดเอาตัวรอดไปได้อย่างฉลาดทีเดียวแต่การต่อสู้กลับเกิดการพลิกล็อกขึ้นมาอย่างกะทันหัน ด้วยพวกสัตว์ปีกเกิดฮึดสู้ตายขึ้นมา และมีผลว่าจะเป็นฝ่ายชนะเอาเสียด้วย เจ้าคางคางที่มีนิสัยชอบกลับลอกเป็นทุนเดิมตามนิสัย อยู่แล้วเมื่อมันเห็นดังนั้น จึงกลับใจรีบไปเข้าฝ่ายสัตว์ปีกเฉยเลย มันยอมเข้าไปหาหัวหน้าสัตว์ปีกทันที "เจ้ามาหาข้าที่นี่ทำไม เจ้าเป็นหนูพวกสัตว์สี่เท้าไม่ใช่หรือ" เจ้าคางคางรีบไว้วางยเป็นการใหญ่ นี่พวกท่านละ ไรๆ"เห็นนี้ไหม ข้าไม่ใช่หนูสัตว์สี่เท้าหรอก ข้าจะเป็นสัตว์ปีกเห็นไหมนี่ไงปีกของข้า ข้าจะมาช่วยพวกท่านต่อสู้กับพวกสัตว์สี่เท้าไง ขอให้พวกสัตว์สี่เท้าจงพินาจ ขอให้พวกนกสัตว์ปีกจงเจริญดูสิเจ้า "เลยแหละ คางคางมันพูดเอาตัวรอดไปได้อย่างน่าชื่นๆการสู้รบเกิดขึ้นต่อมาอีกหลายวัน จนในที่สุดพวกสัตว์สี่เท้าและสัตว์ปีกก็เกิดเหน็ดเหนื่อยขึ้นมาด้วยกันทั้งสองฝ่าย ด้วยไม่มีฝ่ายใดที่จะยอมแพ้กันสักที พวกสัตว์ต่างๆ ต้องล้มตายกันไปเป็นจำนวนมาก ทั้งสองฝ่ายจึงคิดและหันหน้ากลับมามองใจปองตองกันอย่างเก่าอีกครั้ง แต่งานนี้ผู้ที่ต้องได้รับเคราะห์กรรมอย่างหนักก็คือเจ้าคางคางผู้คิดกบฏคิดกลับลอกยกยอขยอนตัวนั้นแต่เพียงตัวเดียว เพราะทั้งสัตว์สี่เท้าและสัตว์ปีกต่างร่วมหัวกันขับไล่เจ้าคางคางออกไปจากพวกพ้องเสีย ไม่มีตัวใดยอมรับให้เป็นพวกด้วยเลยสักตัว เจ้าคางคางเลยจำต้องหนีภัยเข้าไปอาศัยอยู่ในป่าลึกที่มีดมิดตามถ้ำที่มีมืดๆ กลางวันจะหลบนอนอยู่ แต่ในถ้ำอย่างเดียว และเมื่อสัตว์ป่าต่างๆ ทุกตัวหลับกันหมดแล้วถึงจะได้ออกไปหาอาหารมาจนถึงทุกวันนี้

จัดประสบการณ์

ความสามารถทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่านิทาน

ชั้นเตรียมอนุบาล ๓ ขวบ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ หน่วย สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต

สัปดาห์ที่ ๒ วันที่ ๑๑ เดือนธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๑ ๑๐.๐๐ – ๑๐.๓๐ น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ แผนการจัดประสบการณ์ที่ ๓ กิจกรรมเล่านิทานเรื่อง ปลาใหญ่กับปลาเล็ก

จุดประสงค์

๑. ฝึกทักษะการพูด
๒. ฝึกทักษะการฟัง
๓. เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์จากการฟังนิทาน

ขั้นนำ

๑. เด็กและครูสนทนาถึงนิทานที่นำมาเล่าวันนี้
๒. เด็กและครูร่วมกันสนทนาถึงลักษณะของ ปลาใหญ่กับปลาเล็ก
 - ปลา มีลักษณะและทำท่าทางอย่างไร

ขั้นสอน

๓. ครูแนะนำหนังสือนิทานเรื่อง ปลาใหญ่กับปลาเล็ก พร้อมเล่านิทาน
๔. เด็กและครูสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทานโดยใช้คำถามดังนี้
 - เพราะอะไรปลาใหญ่ถึงได้ตัวอ้วน
 - ทำไมปลาเล็กจึงถูกปลาใหญ่รังแก
 - เมื่อชาวประมงลงอวนทำไมปลาอะไรที่รอด เพราะอะไร

ขั้นสรุป

.๖ครูและเด็กรวมได้ทบทวนและกันสนทนา ในบางกรณีการยินยอมเป็นผู้ที่ด้อยกว่านั้น อาจพ้นภัยได้อยู่เหมือนกัน

สื่อการเรียนรู้

นิทานเรื่อง- ปลาใหญ่กับปลาเล็ก

การวัดผลประเมินผล

สังเกตการสนทนาและตอบคำถาม

สังเกตพฤติกรรมของเด็ก

นิทานเรื่องปลาใหญ่กับปลาเล็ก

ได้มี มีพวกปลาชนิดต่างๆ ในทะเลที่กว้างใหญ่ไพศาลมีพวกสัตว์น้ำอาศัยรวมกันอยู่มากมาย ปลาตัวใหญ่ที่มีนิสัยตะกะตะกาม โลกมากและเห็นแก่ตัวอย่างที่สุดอยู่ฝูงหนึ่ง พวกมันจะจับกลุ่มรวมกันอย่างเหนียวแน่นว่ายออหากหาอาหารไปเรื่อยๆ พอเจอฝูงปลาที่ตัวเล็กกว่าก็จะตรงเข้าแก้มและพุดแบ่งบาร์มีว่า "เจ้า" ฮ่าๆ !ปลาใหญ่กินปลาเล็กไหมละ เจ้าเคยได้ยินคำพังเพยที่ว่า ปลาจิว ถ้าไม่ยอมตายเร็วๆ ก็ถอยออกไปให้ไกลๆ พวกหอย, กุ้ง, ปู และอาหารที่มีอยู่บริเวณนี้เป็นของพวกข้า เจ้าไม่มีสิทธิ์กิน เจ้าปลาจิวรีบตอบ ผู้ที่ "จ๊ะ" แข็งแรงกว่ายอมอยู่ได้ ผู้ที่อ่อนแอยอมต้องถูกกำจัด พวกเราเข้าใจดีปลา ว่าแล้วก็รีบว่ายหนีหลบไปอยู่ไกลๆ "ใหญ่" นั้นยิ่งนับวันก็ยิ่งเหิมเกริมมากขึ้นทุกวัน อาหารหากินง่ายเพราะไม่มีใครกล้ามาแย่ง พวกมันก็เลยยิ่งตัวใหญ่และอ้วนขึ้นจนจะกลายเป็นปลายักษ์ส่วนปลาเล็กนั้นเมื่อโดนแย่งพวกอาหารกินเสียจนหมดไม่ค่อยได้กินอะไรจึงยิ่งตัวเล็กลงๆ และผอมจนเหลือแต่กระดูก มีวันหนึ่งมีชาวประมงเห็นว่าแถวนี้ได้มีปลาวายร้ายมารวมกันอยู่มากมาย จึงลงอวนเพื่อจับพวกปลาเหล่านั้นฝูงปลาต่างๆ ก็ชนกันด้วยไม่ทันระวังตัวจึงติดอวนของชาวประมงเสีย พวกปลาต่างๆ ตกใจและพยายามว่ายหนีกันให้เป็นการใหญ่ เจ้าปลาใหญ่ตัวร้ายก็พยายาม ที่จะว่ายหนีกันเขาด้วยเหมือนกัน แต่ด้วยเจ้าปลาใหญ่จึงไม่สามารถที่จะหนีไปทางไหนได้เลยจึงจำต้องติดอวนของชาวประมงไปอย่างน่าสงสาร ส่วนฝูงปลาเล็กนั้นด้วยตัวเล็กและผอมจนจะเหลือแต่กระดูกจึงสามารถว่ายลอดอวนออกมาได้อย่างง่ายดาย เจ้าปลาจิวเมื่อหลุดรอดออกมาได้ ก็ว่ายไปหาปลาใหญ่ที่ติดอวนอยู่และกำลังจะถูกยกขึ้นไปสู่ด้านบนอยู่นั้น แล้วพูดว่า "ปลาใหญ่เอ๋ย ท่านคืออาหารของคน แต่เราไม่ใช่ เราคือใจที่อ่อนแอกว่าท่าน"

ความสามารถทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่านิทาน
ชั้นเตรียมอนุบาล ๓ ขวบ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ หน่วย สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต
สัปดาห์ที่ ๓ วันที่ ๑๘ เดือนธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๑ ๑๐.๐๐ – ๑๐.๓๐ น.
กิจกรรมเสริมประสบการณ์ แผนการจัดประสบการณ์ที่ ๕ กิจกรรมเล่านิทานเรื่อง มดน้อยจอมขยัน

จุดประสงค์

๑. ฝึกทักษะการพูด
๒. ฝึกทักษะการฟัง
๓. เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์จากการฟังนิทาน

ขั้นนำ

๑. เด็กและครูสนทนาถึงนิทานที่นำมาเล่าวันนี้
๒. เด็กออกมาเล่าเรื่องราวของมด
๓. เด็กและครูร่วมกันสนทนาถึงลักษณะของมด
 - มดมีลักษณะและทำท่าทางอย่างไร

ขั้นสอน

๔. ครูแนะนำหนังสือนิทานเรื่อง มดน้อยจอมขยัน พร้อมเล่านิทาน
๕. เด็กและครูสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทานโดยใช้คำถามดังนี้
 - ถ้าจิ้งหรีดขยันเหมือนมดจะเป็นอย่างไร
 - ถ้ามดรักสบายเหมือนจิ้งหรีด ในฤดูหนาวมดจะทำอย่างไร

ขั้นสรุป

.๖ครูและเด็กรวมได้ทบทวนและกันสนทนารู้จักเก็บออม รู้จักวางแผน ให้ความสำคัญและรอบคอบ ก็จะมีกินมีใช้ ไม่ขาดมือและลำบาก

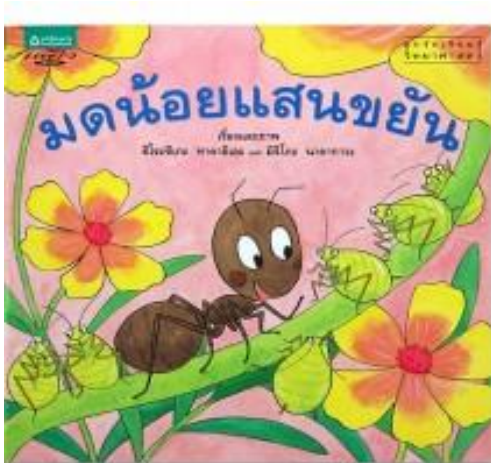
สื่อการเรียนรู้

นิทานเรื่อง- มดน้อยจอมขยัน

การวัดผลประเมินผล

- สังเกตการสนทนาและตอบคำถาม
- สังเกตพฤติกรรมของเด็ก

นิทานเรื่องมดน้อยจอมขยัน

ในฤดูร้อนที่ร้อนมาก วันหนึ่งจิ้งหรีดจอมขี้เกียจตัวหนึ่งเห็นฝูงมดขนข้าว, เศษผลไม้และลูกไม้ต่างๆ เดินร่าเริงกันเอาเข้าไปเก็บสะสมไว้ในรังอย่างขะมักเขม้น มันจึงเกิดความสงสัยขึ้นมาอย่างมากจึงถามพวกมดว่า นี่เจ้ามด" พวกเจ้าน่ะขนข้าว, ขนอาหารไปเก็บไว้ทำไม ในทุ่งก็มีมากมายกินกัน ไม่รู้จักหมดรู้จักสิ้นอยู่แล้ว พวกเจ้านี่ช่างแปลกจริงๆ ร้อนออกจะตายไป บ้าบอไม่มีที่เปรียบ ขยันกันจริงนะพวกเจ้าฮ่าๆๆ" มันคิดดูถูกพวกมดอย่างมาก พวกมดจึง หันมาตอบว่า ท่านว่าแปลกมาก" ฤดูกาลนี้พืช ตรงไหนเลย หรือแต่พวกข้าว่าไม่เห็นจะน่าแปลก พันธุ์ธัญญาหารอุดมสมบูรณ์ พวกข้าเก็บได้ง่ายและที่เหลือกินก็

จะช่วยกันขนเอาไปเก็บสะสมไว้เป็นเสบียงในฤดูหนาวที่แห้งแล้ง ไม่มีพืชพันธุ์ ธัญญาหารให้เก็บกินกันได้ง่ายๆ ใจละ" เจ้าจิ้งหรีดเมื่อได้ฟังดังนั้นก็ฟังดูขบขันว่า "จะไปคิดอะไรกัน" มากมายถึง เอาอย่างข้าสินี้จะกินก็กิน นึกจะนอนก็นอนอาหารมีอยู่รอบตัวไม่เห็นเคยอด" ตอบแล้วมันก็บินหนีไปหาเหยื่อข้างทางอาหารโปรดของมันเหมือนขี้เกียจต่อกรกับพวกมด พวกมดมองเจ้าจิ้งหรีดที่บิน จากไปแล้วคิดว่า "ยังไม่รู้ถึงความอดยาก" ถึงได้ดูถูกและล้อเลียนพวกเรารอให้ฤดูหนาวมาถึงก่อน" แม้แต่ในวันที่ฝนตกหนัก พวกมดก็ยังยอมเปียกฝนด้วยตัวที่สันไม่ลดละเลิกขนเสบียงอาหารไว้ในรังอยู่ เจ้าจิ้งหรีดหลบฝนอยู่ใต้ใบไม้ เมื่อมันเลื้อยไปเห็นพวกมดก็หัวเราะออกมาด้วยเสียงอันดังแล้วดูถูกล้อเลียนพวกมดว่า "นะพวกเจ้า ขยันกันจริงๆ" ข้าว่ามานอนหลบฝนกับข้าไม่ดีกว่าหรือ ฝนตกเฉอะแฉะ ฮ่าๆๆ รอให้ฝนหยุดเสียก่อนจะดีกว่านะ ฮ่าๆๆๆ" แต่พวกมดก็ยังเดินขนของไปแล้วหันมาตอบกับจิ้งหรีดว่า "บอกแล้วไง" ตอนนี้นี่ยังพอมีพืชพันธุ์ธัญญาหารให้เก็บอยู่ ต้องรีบเอาไปเก็บสะสมไว้อีกให้มากๆ ใจ" จิ้งหรีดส่ายหัวไปมาด้วยความเบื่อในความคิดของพวกมดแล้วนั่งหลับและในวันที่ลมพัดแรงแสนแรง พวกมดก็ยังคงทำงานและหน้าที่ของมันอยู่ไม่มีเปลี่ยนแปลง พวกมันเดินเกาะกลุ่มกันเดินตามลมขนข้าวขนเสบียงอาหารอยู่เหมือนเดิม เจ้าจิ้งหรีดนั้นวันนี้หนึ่ม แร้งเข้าไปหลบอยู่ในโพรงไม้และเมื่อมันมองออกไปและเห็นพวกมดเข้าให้อีกมันจึงตะโกน ลม ข้าว่าพวกเจ้านี่บ้าจริงๆ" พัดแรงจะตายยังจะขยันกันอยู่ได้อีก เดียวก็ปลิวไปตามลมหรือ ฮ่า ๆๆ " พวกมดนั้นฟังเจ้าจิ้งหรีดพูดดูถูกและล้อเลียนแต่พวกมันก็ไม่ได้คิดโกรธ แล้วยังพูดเตือนเจ้าจิ้งหรีดด้วยอีกว่า นี่ท่านจิ้งหรีด" นี่ก็ใกล้จะถึงฤดูที่แห้งแล้งแล้วแล้วนะ ท่านได้เตรียมและหาเก็บสะสมเสบียงอาหารไว้บ้างแล้วหรือยัง" เมื่ออย่างเข้าฤดูแล้งแหล่งอาหารของมดและแมลงต่างๆ ก็เริ่มเหลือน้อยลงเข้าทุกที พื้นดินนั้นก็เริ่มแตกระแหง ต้นไม้ที่ยืนต้นนั้นใบก็เริ่มเหี่ยวเฉาลง เจ้าจิ้งหรีดที่ชอบเอาแต่ความสบายและไม่เคยคิดถึงกาลข้างหน้าสักนิดเลยนั้น เพราะมันมัวแต่เอาแต่ร้องรำทำเพลงอย่างมีความสุขมาตลอดไม่ได้คิด เตรียมตัวไว้รับสภาพที่แห้งแล้งหาของกินยากที่เย็นมาถึงนี้เลย มันจำต้องนั่งเอาใบไม้คลุมตัวไว้ด้วยความหนาวและพร้อมกับความหิวโหยด้วยมันไม่ได้กินอะไรมาหลายวันแล้ว เรี่ยวแรงที่เคยมีก็ แล้วในที่สุดฤดูหนาวก็มาเยือน เจ้าจิ้งหรีดหนาวสั่นด้วยความหนาวและหิวโหยเหลือเกิน และเมื่อสิ้นไร้หนทางเข้า มันจึงเหี่ยวคลานไปตามที่ต่างๆ ที่มีรังของพวกแมลง เพื่อหวังขอเศษอาหารจากพวกแมลงเหล่านั้นกินประทังชีวิตของมัน มันคลานตะเวนไปเรื่อยๆ จนมาพบรังของพวกมดที่มันเคยพูดดูถูกและล้อเลียนเพราะความหิวและใกล้จะตายมันเคาะประตูรังของพวกมดทันที ก็อ้อๆๆ" ได้โปรดเถิด นึกว่าสงสารแมลงด้วยกัน ช่วยแบ่งเศษอาหาร ให้ข้าประทังความตายและความหิวสักนิดเถิดท่านมด" พวกมดจึงเปิดประตูให้แล้วพูดว่า พวกเราคงแบ่งอาหารให้กับ" ส่วนจิ้งหรีดได้เข้าใจถึงความอดยากและ "เพราะอาหารมีจำนวนจำกัดกับจำนวนพวกมดอย่างเรา เจ้าไม่ได้หรือ แร้งคันต้องทนหนาวทนหิวตลอดฤดูหนาว

จัดประสบการณ์

ความสามารถทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่านิทาน
ชั้นเตรียมอนุบาล ๓ ขวบ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ หน่วย สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต
สัปดาห์ที่ ๓ วันที่ ๒๐ เดือนธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๑ ๑๐.๐๐ – ๑๐.๓๐ น.
กิจกรรมเสริมประสบการณ์ แผนการจัดประสบการณ์ที่ ๖ กิจกรรมเล่านิทานเรื่อง ราชสีห์กับหนู

จุดประสงค์

๑. ฝึกทักษะการพูด
๒. ฝึกทักษะการฟัง
๓. เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์จากการฟังนิทาน

ขั้นตอนกิจกรรม

๑. เด็กและครูสนทนาถึงนิทานที่นำมาเล่าวันนี้
๒. เด็กออกมาเล่าเรื่องราวของหนูที่เด็กเคยพบเห็น
๓. เด็กและครูร่วมกันสนทนาถึงลักษณะของหนู
 - หนูมีลักษณะและทำท่าทางอย่างไร
 - เสียงร้องของหนูเป็นอย่างไร
๔. ครูแนะนำหนังสือนิทานเรื่อง ราชสีห์กับหนู พร้อมเล่านิทาน
๕. เด็กและครูสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทานโดยใช้คำถามดังนี้
 - ราชสีห์ตกใจตื่นเพราะอะไร
 - เพราะอะไรแม่หนูจึงช่วยราชสีห์

ขั้นสรุป

๖. ครูและเด็กรวมได้ทบทวนและกันสนทนาหนูตัวจ้อยเช่นเจ้าจะช่วยเหลือเจ้าป่าอย่างเข้าได้ แต่เอาเถอะ เมื่อเจ้าไม่ได้ตั้งใจ ข้าก็จะปล่อยเจ้าเอาบุญแล้วกัน"

สื่อการเรียนรู้

นิทานเรื่อง- มदन้อยจอมขยัน

การวัดผลประเมินผล

สังเกตการสนทนาและตอบคำถาม

นิทานเรื่อง ราชสีห์กับหนู

วันหนึ่งมีแม่หนูตัวหนึ่งเดินแบกเสปียงอาหารเดินไ้บนหัว แล้วเดินอย่างรีบเร่ง เพื่อที่จะนำกลับไปให้ลูกๆ ซึ่งกำลังรอกันอยู่ด้วยความหิวอยู่ที่ในรังของมัน ด้วยความที่รีบร้อนแม่หนูแหวกกอหญ้าแต่กลับกลายมาเป็นขนลำแพนคอของราชสีห์ตัวหนึ่งที่กำลังนอนหลับกลางวันแม่หนูรู้สึกตัวว่ามันได้เดินมาผิดทางที่เสียแล้ว " อ้า ร้า ร้า ร้า...แยแล้วสิเรคราวนี้" แม่หนูร้องเสียงหลง ราชสีห์ตัวตกใจสะดุ้งตื่นขึ้นพร้อมทั้งคำรามด้วยความโกรธ และพร้อมกับได้เอื้อมมือที่มีอุ้งเล็บที่ใหญ่และแหลมคมของมันขึ้นไปตะบองแม่หนูหมายที่จะกินเสียด้วยความโกรธ แม่หนูจึงได้พูดอ่อนวอนขอร้องกับราชสีห์ว่า "ท่านราชสีห์ได้โปรดไว้ชีวิตอย่าได้ฆ่าข้าพเจ้าเลยข้าพยังมีลูกที่ยังเล็กๆ อยู่หลายตัว ที่จะต้องเลี้ยงดูได้โปรดไว้ชีวิตสัตว์ตัวเล็กๆ อย่างข้าเถอะ" ราชสีห์ฟังแม่หนูอ่อนวอนขอชีวิต มันหยุดคิดแล้วพูดแบบฉุนเฉียวว่า "นึกว่าอะไรที่แท้ก็เป็นหนูตัวเล็กกินเข้าไปก็เท่านั้นแหละไม่ได้ช่วยยาไล่ให้ฆ่าได้หรอก" มันจึงได้ปล่อยแม่หนูตัวนั้นให้เป็นอิสระ ก่อนที่แม่หนูจะจากไปได้หันมาบอกกับราชสีห์ว่า "ขอบคุณท่านที่ช่วยไว้ชีวิตคงจะมีสักวันหนึ่งที่จะได้ตอบแทนบุญคุณของท่านเมื่อเวลาที่ท่านเดือดร้อนบ้าง ข้าพจะไม่มีวันลืมเลยเป็นอันขาด" แล้วแม่หนูก็รีบเดินจากไป ราชสีห์มองแม่หนูตัวนั้นแล้วพูดขึ้นลอยๆ เพราะ "ฮ่าๆ หนูตัวเล็กนิดเดียวแค่นี้ จะมีวันที่จะได้ตอบแทนบุญคุณราชสีห์อย่างข้าได้อย่างไรฮ่าๆ" ว่าแล้วมันก็หันกลับมาล้มตัวลงนอนอย่างเดิมตามเรื่องตามราวของมันต่อไป วันหนึ่งราชสีห์ออกเดินหาอาหารและแล้วราชสีห์เห็นก้อนเนื้อก้อนหนึ่งในพงหญ้าเข้า "เอ่ๆ นันมันก้อนเนื้อนี้ แหมวันนี้ช่างโชคดีเสียจริง" ราชสีห์เดินเข้าไปที่ก้อนเนื้อก้อนนั้นทันทีและในฉับพลันนั่นเอง ก็ได้เกิดเสียงดังสนั่นขึ้น มันเป็นเสียงของกบดักที่นายพรานปาวางเอาไว้ก่อนเนื้อล่อไว้นั่นเอง ราชสีห์จึงเป็นอันต้องติดกับดักอันนั้นของนายพรานปาราชสีห์ร้องครวญครางด้วยเสียงอันดัง แล้วในขณะที่นั้นผอญแม่หนูตัวที่มันได้เคยไว้ชีวิตไว้ไว้ตัวนั้นได้ผ่านมาทางนั้นกับลูกๆ ของมันเข้าพอดีโดยบังเอิญ แม่หนูจำราชสีห์ได้ มันจึงบอกกับราชสีห์ว่า "อย่ากลัวไปเลยท่าน พวกเราจะช่วยท่านเอง" ว่าแล้ว แม่หนูก็สั่งให้พวกลูกๆ ของมันตรงเข้าไปช่วยกันกัด,แทะ "กา ริ..กา ริ..." บ่วงกับดักจนเชือกขาดราชสีห์จึงหลุดออกมาจากบ่วง ราชสีห์บอกขอบคุณแม่หนูเป็นการใหญ่ "ขอบคุณพวกท่านมาก...หนูอยากพวกเจ้า แม่ตัวของพวกท่านจะเล็กนิดเดียว ถ้าคิดรวมพลังกันแล้ว ก็สามารถและกลับกลายเป็นพลังอันใหญ่หลวงได้เหมือนกัน เราเชื่อและทิ้งในพลังอันมหาศาลของพวก ท่านแล้วจริงๆ" มันพูดขอบคุณจบแล้วก็วิ่งไปคาบก้อนเนื้ออันที่เกือบจะทำให้มันต้องพบจุดจบก่อนหน้านี้ไว้ แล้ววิ่งหนีหายไปจากตรงนั้นทันที....

จัดประสบการณ์

ความสามารถทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่านิทาน
ชั้นเตรียมอนุบาล ๓ ขวบ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ หน่วย สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต
สัปดาห์ที่ ๑ วันที่ ๖ เดือนธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๑ ๑๐.๐๐ – ๑๐.๓๐ น.
กิจกรรมเสริมประสบการณ์ แผนการจัดประสบการณ์ที่ ๒ กิจกรรมเล่านิทานเรื่อง กาดำกับหงส์ขาว

จุดประสงค์

๑. ฝึกทักษะการพูด
๒. ฝึกทักษะการฟัง
๓. เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์จากการฟังนิทาน

ขั้นนำ

๑. เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง กา พร้อมทำท่าประกอบเพลง
๒. เด็กออกมาเล่าเรื่องของกาที่พบเห็นมา

ขั้นตอนกิจกรรม

๓. ครูแนะนำหนังสือนิทานเรื่อง กาดำกับหงส์ขาวพร้อมเล่านิทาน พร้อมเล่านิทาน
๔. เด็กและครูร่วมกันสนทนาถึงเสียงของกาและท่าทางลักษณะของกา
 - เสียงร้องของกาเป็นอย่างไร
 - แล้วกาทำท่าทางอย่างไร
๕. เด็กและครูสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทานโดยใช้คำถามดังนี้
 - ทำไมกาจึงต้องแซ่ซ่า
 - ทำไมกาจึงอยากเปลี่ยนสีขนจากสีดำเป็นสีขาว
 - ถ้ากามีขนสีขาวจะเป็นอย่างไร
 - มีอะไรบ้างที่มีสีเหมือนกับกา

ขั้นสรุป

๖. ครูและเด็กรวมได้ทบทวนและกันสนทนาพอใจในสิ่งที่ตนเองมี และจงพอใจในสิ่งที่ตนเองเป็น
- นะจ๊ะ

สื่อการเรียนรู้

นิทานเรื่อง- กาดำกับหงส์ขาว

การวัดผลประเมินผล

สังเกตการสนทนาและตอบคำถาม

นิทานเรื่อง กาดำกับหงส์ขาว

ผู้แต่ง : ตูบปอง

กา ก่า ก้า ก๊า ก๋า นก กอ อา กา
ขมุขมิบสองคำสามคำทำไมขนดำอย่างนี้
หน้าดำอย่างนี้หงุดหงิดทุกทีทำไมดำดำ
รำไรรำไรขาว ขาว ในน้ำ
สวัสดีทักทายหงส์ขาวงำมงาม
ไม่มีสีดำกากระโจนลงน้ำแล้วแช่
ขัดขน ขัดปีก ขัด ขัด
ขัดอก ขัดใจทำไมทำไมยังดำดำดำ
มาแซมมาเห็นบกระด่างกระด้า
ร่วงหลุดหล่นไป เหลือแต่ขนดำ
ร่วงหลุดหล่นไป เหลือแต่ขนดำ
ทำไมมีแต่ขนดำ ด้า ด้า
เศร้า.....เศร้า.....เศร้า.....เศร้า..

บินมาคล้าคล้ากระพือปีกบินลิบลิบ
หงุดหงิดทุกทีทำไมดำดำทำไม
บินผ่านธารน้ำใสใส
โฉบปีกเกาะบนขอนไม้
แช่น้ำทั้งวันไข่มุขจึงขาวได้
ขาวแน่ สวยแน่ ขาวแน่ หายดำ
เงาในน้ำขัดกาหัวคะมำฮึดฮึด
ขนหงส์ร่วงหลุดกาเก็บ
“ฮึดไชย” ขนขาวกระจ่าย
“ฮึดไชย” ทรายขาวกระจ่าย
คอตกร้องให้ แง แง
ทำไมไม่ขาวเหมือนเขา
ดำ...ด้า...ด้า...ด้า หงส์เตือนเพื่อนรัก

กอกา ตัวเรามีค่า มากกว่าขาวดำ

ใจดี คิดดี ทำดี ไม่ใช่อยู่ที่ ขาว ขาว ดำ

ภาคผนวก ข

- แบบประเมินการสังเกตทักษะทางด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต/คะแนน								
		พูดในสิ่งที่ชอบด้วยคำพูดตนเองได้			เล่าเรื่องราวที่ฟังได้			แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟังได้		
		1	2	3	1	2	3	1	2	3
1	เด็กชายภรณ์ยู พูนพิมาย									
2	เด็กชายวีระภาพ นามมูลศรี									
3	เด็กชายณัฐวุฒิ สุขสินธุ์									
4	เด็กชายจักรกฤษณ์ นิ่มน้อย									
5	เด็กชายกฤติเดช ศรีสูงเนิน									
6	เด็กชายอินทัช เจือจันทร์									
7	เด็กชายธรรมิษฐ์ จันทโรทัย									
8	เด็กชายพิชณุตม์ สุขประพันธ์									
9	เด็กหญิงกัญญพัชร ภูวาดเขียน									
10	เด็กหญิงธัญชนก กลิ่นสายทอง									
11	เด็กหญิงปณัสยา แสงณรงค์									
12	เด็กชายธนสิทธิ์ ศศิธรสุวรรณ									
13	เด็กหญิงไรร่า (ขาวกัมพูชา)									
14	เด็กหญิงปริยกร สิ่งใหญ่									
15	เด็กหญิงจริญญา ใจกล้า									

1.พูดในสิ่งที่ชอบด้วยคำพูดของตนเองได้

- 3 หมายถึง พูดในสิ่งที่ชอบจากการฟังนิทานได้ด้วยตนเองทุกครั้ง
- 2 หมายถึง พูดในสิ่งที่ชอบจากการฟังนิทานได้ด้วยตนเองบางครั้ง
- 1 หมายถึง พูดในสิ่งที่ชอบจากการฟังนิทานได้ด้วยตนเองไม่ได้เลย

2.การเล่าเรื่องราวที่ฟังได้

- 3 หมายถึง เล่าเรื่องราวหลังฟังนิทานได้อย่างชัดเจน
- 2 หมายถึง เล่าเรื่องราวหลังฟังนิทานได้บางครั้งแต่ไม่ชัดเจน
- 1 หมายถึง เล่าเรื่องราวหลังฟังนิทานไม่ได้เลย

3.แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟังได้

- 3 หมายถึง แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟังได้
- 2 หมายถึง แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟังได้เป็นบางครั้ง
- 1 หมายถึง ไม่แสดงความคิดเห็น

แบบประเมินการสังเกตทักษะทางการพูดของเด็กปฐมวัย
(หลังการทดลอง ครั้งที่ 1)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต/คะแนน								
		พูดในสิ่งที่ชอบด้วยคำพูดตนเองได้			เล่าเรื่องราวที่ฟังได้			แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟังได้		
		1	2	3	1	2	3	1	2	3
1	เด็กชายภรณ์ยู พูนพิมาย									
2	เด็กชายวีระภาพ นามมูลศรี									
3	เด็กชายณัฐวุฒิ สุขสินธุ์									
4	เด็กชายจักรกฤษณ์ นิ่มน้อย									
5	เด็กชายกฤติเดช ศรีสูงเนิน									
6	เด็กชายอินทัช เจือจันทร์									
7	เด็กชายธรรมิษฐ์ จันทโรทัย									
8	เด็กชายพิชณุตม์ สุขประพันธ์									
9	เด็กหญิงกัญญพัชร ภูวาดเขียน									
10	เด็กหญิงธัญชนก กลิ่นสายทอง									
11	เด็กหญิงปณัสยา แสงณรงค์									
12	เด็กชายธนสิทธิ์ ศศิธรสุวรรณ									
13	เด็กหญิงไรร่า (ขาวกัมพูชา)									
14	เด็กหญิงปริยกร สิ่งใหญ่									
15	เด็กหญิงจริญญา ใจกล้า									

1.พูดในสิ่งที่ชอบด้วยคำพูดของตนเองได้

- 3 หมายถึง พูดในสิ่งที่ชอบจากการฟังนิทานได้ด้วยตนเองทุกครั้ง
- 2 หมายถึง พูดในสิ่งที่ชอบจากการฟังนิทานได้ด้วยตนเองบางครั้ง
- 1 หมายถึง พูดในสิ่งที่ชอบจากการฟังนิทานได้ด้วยตนเองไม่ได้เลย

2.การเล่าเรื่องราวที่ฟังได้

- 3 หมายถึง เล่าเรื่องราวหลังฟังนิทานได้อย่างชัดเจน
- 2 หมายถึง เล่าเรื่องราวหลังฟังนิทานได้บางครั้งแต่ไม่ชัดเจน
- 1 หมายถึง เล่าเรื่องราวหลังฟังนิทานไม่ได้เลย

3.แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟังได้

- 3 หมายถึง แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟังได้
- 2 หมายถึง แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟังได้เป็นบางครั้ง
- 1 หมายถึง ไม่แสดงความคิดเห็น

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต/คะแนน								
		พูดในสิ่งที่ชอบด้วยคำพูดตนเองได้			เล่าเรื่องราวที่ฟังได้			แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟังได้		
		1	2	3	1	2	3	1	2	3
1	เด็กชายภรณ์ยู พูนพิมาย									
2	เด็กชายวีระภาพ นามมูลศรี									
3	เด็กชายณัฐวุฒิ สุขสินธุ์									
4	เด็กชายจักรกฤษณ์ นิ่มน้อย									
5	เด็กชายกฤติเดช ศรีสูงเนิน									
6	เด็กชายอินทัช เจือจันทร์									
7	เด็กชายธรรมิษฐ์ จันทโรทัย									
8	เด็กชายพิชญุตม์ สุขประพันธ์									
9	เด็กหญิงกัญญพัชร ภูวดเขียน									
10	เด็กหญิงธัญชนก กลิ่นสายทอง									
11	เด็กหญิงปณัสยา แสงณรงค์									
12	เด็กชายธนสิทธิ์ ศศิธรสุวรรณ									
13	เด็กหญิงไรร่า (ขาวกัมพูชา)									
14	เด็กหญิงปริยกร สิงใหญ่									
15	เด็กหญิงจริญญา ใจกล้า									

1.พูดในสิ่งที่ชอบด้วยคำพูดของตนเองได้

- 3 หมายถึง พูดในสิ่งที่ชอบจากการฟังนิทานได้ด้วยตนเองทุกครั้ง
- 2 หมายถึง พูดในสิ่งที่ชอบจากการฟังนิทานได้ด้วยตนเองบางครั้ง
- 1 หมายถึง พูดในสิ่งที่ชอบจากการฟังนิทานได้ด้วยตนเองไม่ได้เลย

2.การเล่าเรื่องราวที่ฟังได้

- 3 หมายถึง เล่าเรื่องราวหลังฟังนิทานได้อย่างชัดเจน
- 2 หมายถึง เล่าเรื่องราวหลังฟังนิทานได้บางครั้งแต่ไม่ชัดเจน
- 1 หมายถึง เล่าเรื่องราวหลังฟังนิทานไม่ได้เลย

3.แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟังได้

- 3 หมายถึง แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟังได้
- 2 หมายถึง แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟังได้เป็นบางครั้ง
- 1 หมายถึง ไม่แสดงความคิดเห็น

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต/คะแนน								
		พูดในสิ่งที่ชอบด้วยคำพูดตนเองได้			เล่าเรื่องราวที่ฟังได้			แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟังได้		
		1	2	3	1	2	3	1	2	3
1	เด็กชายภรณ์ยู พูนพิมาย									
2	เด็กชายวีระภาพ นามมูลศรี									
3	เด็กชายณัฐวุฒิ สุขสินธุ์									
4	เด็กชายจักรกฤษณ์ นิ่มน้อย									
5	เด็กชายกฤติเดช ศรีสูงเนิน									
6	เด็กชายอินทัช เจือจันทร์									
7	เด็กชายธรรมิษฐ์ จันทโรทัย									
8	เด็กชายพิชญุตม์ สุขประพันธ์									
9	เด็กหญิงกัญญพัชร ภูวดเขียน									
10	เด็กหญิงธัญชนก กลิ่นสายทอง									
11	เด็กหญิงปณัสยา แสงณรงค์									
12	เด็กชายธนสิทธิ์ ศศิธรสุวรรณ									
13	เด็กหญิงไรร่า (ขาวกัมพูชา)									
14	เด็กหญิงปริยกร สิงใหญ่									
15	เด็กหญิงจริญญา ใจกล้า									

1.พูดในสิ่งที่ชอบด้วยคำพูดของตนเองได้

- 3 หมายถึง พูดในสิ่งที่ชอบจากการฟังนิทานได้ด้วยตนเองทุกครั้ง
- 2 หมายถึง พูดในสิ่งที่ชอบจากการฟังนิทานได้ด้วยตนเองบางครั้ง
- 1 หมายถึง พูดในสิ่งที่ชอบจากการฟังนิทานได้ด้วยตนเองไม่ได้เลย

2.การเล่าเรื่องราวที่ฟังได้

- 3 หมายถึง เล่าเรื่องราวหลังฟังนิทานได้อย่างชัดเจน
- 2 หมายถึง เล่าเรื่องราวหลังฟังนิทานได้บางครั้งแต่ไม่ชัดเจน
- 1 หมายถึง เล่าเรื่องราวหลังฟังนิทานไม่ได้เลย

3.แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟังได้

- 3 หมายถึง แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟังได้
- 2 หมายถึง แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟังได้เป็นบางครั้ง
- 1 หมายถึง ไม่แสดงความคิดเห็น

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต/คะแนน								
		พูดในสิ่งที่ชอบด้วยคำพูดตนเองได้			เล่าเรื่องราวที่ฟังได้			แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟังได้		
		1	2	3	1	2	3	1	2	3
1	เด็กชายภรณ์ยู พูนพิมาย									
2	เด็กชายวีระภาพ นามมูลศรี									
3	เด็กชายณัฐวุฒิ สุขสินธุ์									
4	เด็กชายจักรกฤษณ์ นิ่มน้อย									
5	เด็กชายกฤติเดช ศรีสูงเนิน									
6	เด็กชายอินทัช เจือจันทร์									
7	เด็กชายธรรมิษฐ์ จันทโรทัย									
8	เด็กชายพิชญุตม์ สุขประพันธ์									
9	เด็กหญิงกัญญพัชร ภูวดเขียน									
10	เด็กหญิงธัญชนก กลิ่นสายทอง									
11	เด็กหญิงปณัสยา แสงณรงค์									
12	เด็กชายธนสิทธิ์ ศศิธรสุวรรณ									
13	เด็กหญิงไรร่า (ขาวกัมพูชา)									
14	เด็กหญิงปริยกร สิงใหญ่									
15	เด็กหญิงจริญญา ใจกล้า									

1.พูดในสิ่งที่ชอบด้วยคำพูดของตนเองได้

- 3 หมายถึง พูดในสิ่งที่ชอบจากการฟังนิทานได้ด้วยตนเองทุกครั้ง
- 2 หมายถึง พูดในสิ่งที่ชอบจากการฟังนิทานได้ด้วยตนเองบางครั้ง
- 1 หมายถึง พูดในสิ่งที่ชอบจากการฟังนิทานได้ด้วยตนเองไม่ได้เลย

2.การเล่าเรื่องราวที่ฟังได้

- 3 หมายถึง เล่าเรื่องราวหลังฟังนิทานได้อย่างชัดเจน
- 2 หมายถึง เล่าเรื่องราวหลังฟังนิทานได้บางครั้งแต่ไม่ชัดเจน
- 1 หมายถึง เล่าเรื่องราวหลังฟังนิทานไม่ได้เลย

3.แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟังได้

- 3 หมายถึง แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟังได้
- 2 หมายถึง แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟังได้เป็นบางครั้ง
- 1 หมายถึง ไม่แสดงความคิดเห็น

ภาพกิจกรรม

